

Dienst Uitvoering Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Monitor schooladvies en doorstroomtoets 2023-2024

Inhoudsopgave

1 Inleiding

1.1 Selecties

2 Percentage adviezen

2.1 Percentage definitief advies havo tot vwo per schooljaar	13
2.2 Percentage voorlopig en definitief advies havo tot vwo per schooljaar	14
2.3 Percentage toets en definitief havo tot vwo advies per schooljaar	15
2.4 Percentage voorlopig en definitief havo tot vwo advies per geslacht	16
2.5 Percentage toets- en definitief havo tot vwo advies per geslacht	17
2.6 Percentage leerlingen per definitief advies	18
2.7 Spreiding schoolvestigingen over definitief advies	19
2.8 Percentage definitief havo tot vwo advies naar mate van stedelijkheid gebaseerd op locatie van de schoolvestiging	20
2.9 Percentage definitief havo tot vwo advies naar geslacht en mate van stedelijkheid gebaseerd op locatie van de school	21
2.10 Percentage definitief havo tot vwo advies per stedenindeling gebaseerd op locatie van de schoolvestiging	22
2.11 Percentage definitief havo tot vwo advies per geslacht en stedenindeling gebaseerd op locatie van de school	23
2.12 Percentage definitief havo tot vwo advies per groep gebaseerd op de onderwijsscore van de leerling	24
2.13 Percentage definitief havo tot vwo advies per migratieachtergrond van de leerling	25

3 Heroverwegingen en bijstellingen

3.1 Percentage heroverwegingen en bijstellingen ten opzichte van totaal en heroverweging	29
3.2 Percentage heroverwegingen en bijstellingen ten opzichte van totaal en heroverweging per geslacht	30
3.3 Percentage heroverwegingen en bijstellingen ten opzichte van totaal en heroverweging per voorlopige adviescategorie	31
3.4 Percentage heroverwegingen en bijstellingen ten opzichte van totaal en heroverweging naar mate van stedelijkheid	32
3.5 Percentage heroverwegingen en bijstellingen ten opzichte van totaal en heroverweging naar mate van stedelijkheid en geslacht	33
3.6 Percentage heroverwegingen en bijstellingen ten opzichte van totaal en heroverweging naar stedenindeling	34
3.7 Percentage heroverwegingen en bijstellingen ten opzichte van totaal en heroverweging naar stedenindeling en geslacht	35
3.8 Percentage heroverwegingen en bijstellingen ten opzichte van totaal en heroverweging per migratieachtergrond	36
3.9 Heroverwegingen en bijstellingen per groep gebaseerd op de onderwijsscore van de leerling	37
3.10 Spreiding schoolvestigingen per percentage heroverweging op de schoolvestiging	39
3.11 Spreiding schoolvestigingen naar het percentage van de bijstelling ten opzichte van totaal op de schoolvestiging	41

3.12 Spreiding schoolvestigingen naar het percentage van de bijstelling ten opzichte van de heroverwegingen op de schoolvestiging	42
3.13 Spreiding schoolvestigingen met nul bijstellingen naar het percentage van de heroverweging op de schoolvestiging	43
3.14 Spreiding schoolvestigingen zonder bijstellingen naar het percentage van de heroverweging op de schoolvestiging uitgesplitst naar het aantal leerlingen dat een toets heeft gemaakt	44
3.15 Spreiding schoolvestigingen zonder bijstellingen naar het percentage van de heroverweging op de schoolvestiging uitgesplitst naar stedelijkheid	45

4 Plaatsing voortgezet onderwijs

4.1 Plaatsing in het eerste leerjaar van vo	49
4.2 Plaats in het derde leerjaar van vo	50
4.3 Plaatsing in het eerste leerjaar van vo per geslacht	51
4.4 Plaats in het derde leerjaar van vo per geslacht	52
4.5 Plaatsing in het eerste leerjaar van vo per stedelijkheid	53
4.6 Plaats in het derde leerjaar van vo per stedelijkheid	54
4.7 Plaatsing in het eerste leerjaar van vo per stedenindeling	55
4.8 Plaats in het derde leerjaar van vo per stedenindeling	56
4.9 Plaatsing in het eerste leerjaar van vo per migratieachtergrond	57
4.10 Plaats in het derde leerjaar van vo per migratieachtergrond	59
4.11 Plaatsing in het eerste leerjaar van vo per groep gebaseerd op de onderwijsscore van de leerlingen	60
4.12 Plaats in het derde leerjaar van vo per groep gebaseerd op de onderwijsscore van de leerlingen	61

A Bijlage

Tabel A1 Statistieken oorspronkelijke en definitief advies	64
Tabel A2 Statistieken oorspronkelijke en definitief advies per geslacht	65
Tabel A3 Percentage leerlingen per definitief advies	66
Tabel A4 Aantal schoolvestigingen per gemiddeld advies	67
Tabel A5 Statistieken per stedelijkheid	68
Tabel A6 Statistieken per stedelijkheid en geslacht	69
Tabel A7 Statistieken per stedenindeling	71
Tabel A8 Statistieken per stedenindeling en geslacht	72
Tabel A9 Statistieken definitief advies per onderwijsscore leerling	74
Tabel A10 Aantal en percentage leerlingen hoger, gelijk of lager geplaatst in VO dan advies	75
Tabel A11 Aantal en percentage leerlingen hoger, gelijk of lager geplaatst in VO dan advies per geslacht	76

Tabel A12 Aantal en percentage leerlingen hoger, gelijk of lager geplaatst in VO dan advies per onderwijsscore leerling	77
Tabel A13 Heroverweging en bijstellingen	81
Tabel A14 Heroverweging en bijstellingen per geslacht	82
Tabel A15 Percentage herooverwegingen en bijstellingen ten opzichte van totaal en herooverweging per voorlopige adviescategorie in schooljaar	83
Tabel A16 Heroverweging en bijstellingen per stedelijkheid	84
Tabel A17 Heroverweging en bijstellingen per stedelijkheid en geslacht	85
Tabel A18 Heroverweging en bijstellingen per stedenindeling	87
Tabel A19 Heroverweging en bijstellingen per stedenindeling en geslacht	88
Tabel A20 Heroverweging en bijstellingen per onderwijsscore leerling	89
Tabel A21 Aantal schoolvestigingen naar percentage herooverweging	90
Tabel A22 Aantal schoolvestigingen naar percentage bijstelling tov totaal	91
Tabel A23 Aantal schoolvestigingen naar percentage bijstelling tov herooverweging	92
Tabel A24 Aantal schoolvestigingen met nul bijstellingen naar percentage herooverweging	93
Tabel A25 Aantal schoolvestigingen met nul bijstellingen naar percentage herooverweging per aantal leerlingen dat een toets heeft gemaakt	94
Tabel A26 Aantal schoolvestigingen met nul bijstellingen naar percentage herooverweging per mate van stedelijkheid	97
Tabel A27 Aantal en percentage leerlingen hoger, gelijk of lager terecht gekomen in VO 3e leerjaar dan advies	100
Tabel A28 Aantal en percentage leerlingen hoger, gelijk of lager terecht gekomen in VO 3e leerjaar dan advies per geslacht	101
Tabel A29 Aantal en percentage leerlingen hoger, gelijk of lager terecht gekomen in VO 3e leerjaar dan advies per onderwijsscore leerling	103
Tabel A30 Aantal en percentage leerlingen hoger, gelijk of lager geplaatst in VO dan advies per stedelijkheid	107
Tabel A31 Aantal en percentage leerlingen hoger, gelijk of lager terecht gekomen in VO 3e leerjaar dan advies per stedelijkheid	111
Tabel A32 Aantal en percentage leerlingen hoger, gelijk of lager geplaatst in VO dan advies per stedenindeling	115
Tabel A33 Aantal en percentage leerlingen hoger, gelijk of lager terecht gekomen in VO 3e leerjaar dan advies per stedenindeling	117
Tabel A34 Statistieken definitief advies per migratieachtergrond leerling	119
Tabel A35 Heroverweging en bijstellingen per migratieachtergrond	120
Tabel A36 Aantal en percentage leerlingen hoger, gelijk of lager geplaatst in VO dan advies per migratieachtergrond	121
Tabel A37 Aantal en percentage leerlingen hoger, gelijk of lager terecht gekomen in VO 3e leerjaar dan advies per migratieachtergrond	123
Tabel A38 Aantal en percentage bijgestelde leerlingen hoger, gelijk of lager terecht gekomen in VO 3e leerjaar dan advies per migratieachtergrond	125
Tabel A39 Statistieken toets en definitief advies	126

Managementsamenvatting

Dit is het vijfde rapport binnen monitoringsonderzoek dat startte naar aanleiding van het wegvallen van de doorstroomtoets (voorheen: eindtoets) in 2020, als gevolg van de scholensluitingen tijdens de coronapandemie. Het doel van dit onderzoek is enerzijds om de leerlingen te monitoren die door het wegvallen van de doorstroomtoets zijn geraakt. Daarnaast dient het monitoringsonderzoek om ontwikkelingen rond schooladvisering en doorstroom naar en in het vo bij te houden.

In het eerste rapport^[1] (2021) was de overkoepelende conclusie dat het wegvallen van de doorstroomtoets in 2019-2020 een impact had op zowel de schooladvisering als de instroom in het vo. De gemiddelde definitieve adviezen waren namelijk lager dan in de schooljaren ervoor en ook de instroom in het vo was gemiddeld genomen iets lager. Het tweede rapport^[2] (2022) concludeerde dat in schooljaar 2020-2021 deze waardes weer herstelden tot het niveau van vóór de coronapandemie of zelfs iets hoger, ondanks de schoolsluitingen waar ook deze leerlingen mee te maken hebben gehad. In het derde rapport^[3] (2023) was te zien dat er het schooljaar daarop (2021-2022) weinig was veranderd ten opzichte van het vorige schooljaar (2020-2021). Dit betekent dat er voorlopig een stabilisatie te zien is naar de situatie van vóór corona. In het vorige rapport^[4] (2024) zagen we voor het eerst een behoorlijke stijging in het percentage leerlingen dat in het derde leerjaar van het vo onder hun advies terecht kwam. In het rapport van dit jaar zien we dat dit percentage ongeveer gelijk blijft. Het is in de laatste twee schooljaren voor leerlingen dus moeilijker geworden om op het advies te blijven. Dit wordt mogelijk veroorzaakt door de toename in het aantal dubbele adviezen (waardoor het makkelijker wordt om een half advies onder je definitieve advies terecht te komen) en is dus niet per se een zorgelijke ontwikkeling.

In het rapport van vorig jaar zagen we dat de percentages leerlingen, die onder hun advies terechtkomen in het derde leerjaar van het vo, waren gestegen en leerlingen die boven advies terechtkomen waren gedaald. Dit was een trendbreuk sinds de coronapandemie. Ook was het verschil in het definitieve advies van jongens en meiden vorig jaar toegenomen, ten nadele van de meiden. Sinds we dit in 2014 zijn gaan meten, was het vorig schooljaar (2022-2023) voor het eerst dat er een aanzienlijk verschil is ontstaan in het toetsadvies tussen jongens en meiden, waarbij het toetsadvies voor meiden aanzienlijk lager ligt (anderhalf procentpunt). Voor het eerst wordt in dit rapport ook gekeken naar migratieachtergrond. We zien hier dat leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond lagere voorlopige en definitieve adviezen krijgen dan andere leerlingen, maar dat zij bezig zijn met een inhaalslag.

^[1] Dienst Uitvoering Onderwijs, 2021. *Rapport Wegvallen Eindtoets 2020*. <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/12/10/bijlage-1-rapport-wegvallen-eindtoets>

^[2] Dienst Uitvoering Onderwijs, 2022. *Rapport Wegvallen Eindtoets 2021*. <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/12/09/rapport-wegvallen-eindtoets-en-verplichte-schoolsluitingen-2020-2021>

^[3] Dienst Uitvoering Onderwijs, 2023. *Rapport Wegvallen Eindtoets 2022*. https://duo.nl/open_onderwijsdata/primair-onderwijs/publicaties/wegvallen-eindtoets.jsp

^[4] Dienst Uitvoering Onderwijs, 2024. *Schooladviezen en doorstroomtoetsen 2022-2023*. https://duo.nl/open_onderwijsdata/primair-onderwijs/publicaties/schooladvies-en-doorstroomtoetsen.jsp

In dit rapport over schooljaar 2023-2024 zien we voor het eerst de effecten van de nieuwe doorstroomtoets. Een viertal zaken vallen op.

Veruit de grootste verandering in dit rapport, in vergelijking met voorgaande jaren, is de enorme toename van het aantal bijstellingen. In absolute zin is het percentage bijstellingen van 10% naar bijna 25% gestegen, in relatieve zin - oftewel ten opzichte van het aantal leerlingen bij wie moest worden heroverwogen - ging het percentage van bijna 30% naar meer dan 75%. In andere woorden: driekwart van het aantal leerlingen dat op de toets liet zien meer uitdaging aan te kunnen is nu bijgesteld in plaats van een derde van het aantal leerlingen. Dit is een enorme verschuiving en laat het effect zien van het opt-out systeem dat is ontstaan door de nieuwe wetgeving die van de scholen vraagt om verplicht bij te stellen, tenzij ze een goede reden hebben dit niet te doen.

Ten tweede zien we een grote discrepantie tussen het voorlopige advies en het definitieve advies. Het voorlopige advies is in schooljaar 2023-2024 even laag als tijdens de coronapandemie (2019-2020). Afgezien van dat schooljaar (2019-2020) is het voorlopige advies sinds het begin van onze metingen niet eerder zo laag geweest. Het definitieve advies is daarentegen stabiel gebleven, wat voornamelijk veroorzaakt wordt door het verplichte bijstellen van de adviezen na de doorstroomtoets. Ook de grote verschillen tussen de definitieve adviezen van de jongens en meiden bleef dit schooljaar (2023-2024) gelijk aan het vorige schooljaar (2022-2023) en is dus met ongeveer 3 procentpunt nog steeds groot.

Ten derde is het percentage leerlingen dat boven hun advies wordt geplaatst in het eerste jaar van het voortgezet onderwijs iets gedaald en het percentage leerlingen dat onder hun advies wordt geplaatst iets toegenomen. Mogelijk komt dit doordat scholen in het voortgezet onderwijs rekening hebben gehouden met de effecten van de nieuwe doorstroomtoets, inclusief de maatregel bijstellen schooladvies. Omdat de voorlopige adviezen echter zo laag waren in dit schooljaar (2023-2024) is het definitieve advies ongeveer gelijk aan het advies van vorig schooljaar (2022-2023). Het kan dus zijn dat leerlingen hierdoor onterecht iets te laag zijn geplaatst, ervan uitgaand dat leerlingen in principe dezelfde potentie hebben als vorig schooljaar.

Ten vierde is het toetsadvies lager dan vorig schooljaar (2022-2023), dit heeft te maken met de nieuwe normering^[5]. Daarnaast is er een daling zichtbaar in de toetsadviezen van jongens. Hierdoor is het verschil in het toetsadvies tussen jongens en meiden in schooljaar 2023-2024 nihil geworden.

Tot slot blijven ook de zorgpunten van voorgaande jaren overeind. Nog steeds is er bij leerlingen met een lagere sociaal economische status (SES) sprake van hoge percentages heroverwegingen, wat wil zeggen dat deze groep relatief vaak wordt onderschat. Daarbij komt dat de verschillen tussen de definitieve adviezen van leerlingen met een lage SES en een hoge SES heel groot zijn. Het verschil bedraagt bijna 60 procentpunt. Oftewel leerlingen met een lage SES hebben bijna 60 procentpunt minder kans om een havo tot vwo advies te halen in vergelijking met leerlingen met een hoge SES. Verder hebben leerlingen uit zeer sterk stedelijke gebieden hogere gemiddelde adviezen, worden relatief vaker bijgesteld en minder vaak onder hun advies geplaatst dan leerlingen uit andere regio's. Alhoewel in geval van dit laatste aspect (plaatsing in het vo op basis van regio) het voordeel van zeer sterk stedelijke leerlingen behoorlijk is afgenomen in de afgelopen twee schooljaren.

^[5] College voor Toetsen en Examens, 2024. Terugblik normering doorstroomtoetsen 2024. <https://www.cvte.nl/documenten/rapporten/2024/07/16/terugblik-normering-doorstroomtoetsen-2024>

1 Inleiding

De doorstroomtoets (voorheen: eindtoets) is een belangrijk markeermoment voor de leerlingen in het basisonderwijs. Jarenlang was de uitslag van de toets bepalend voor plaatsing in het voortgezet onderwijs (hierna: vo). Sinds schooljaar 2014-2015 is daarvoor het door de leerkracht gegeven voorlopige advies leidend en wordt de doorstroomtoets ingezet als objectief tweede gegeven bij het voorlopige advies. Tot en met schooljaar 2022-2023 gold dat indien het toetsadvies hoger uitviel dan het voorlopige advies, het voorlopige advies van een leerling moest worden heroverwogen^[6]. Op basis hiervan kon het voorlopige advies bijgesteld worden. Het eindresultaat of definitieve advies voor de leerling was dan het herziene advies, of het voorlopige advies wanneer ervoor werd gekozen het advies niet te herzien. Als het toetsadvies lager uitvalt dan het voorlopige advies, is het niet mogelijk om het voorlopige advies naar beneden bij te stellen. Dan blijft het voorlopige advies het eindresultaat voor de leerling.

Vanaf schooljaar 2023-2024 is de bijstelling van het voorlopige advies verplicht, als de toets hiertoe aanleiding geeft. De school kan hiervan (gedeeltelijk) afwijken als een bijstelling niet in het belang van de leerling is. De school moet dit dan motiveren.

^[6] De termen 'hoger' en 'lager' ten aanzien van school- en toetsadviezen worden in dit rapport gebruikt om aan te sluiten bij bestaande wet- en regelgeving, maar duiden niet op een waardeoordeel.

Dit rapport is het vijfde onderzoek binnen monitoringsonderzoek naar aanleiding van het wegvallen van de doorstroomtoets in schooljaar 2019-2020 (<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/12/10/bijlage-1-rapport-wegvallen-eindtoets>). In dit onderzoek worden de resultaten van groep 8-leerlingen in schooljaar 2023-2024 vergeleken met de resultaten van eerdere schooljaren. Vanwege de coronapandemie zijn in schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 de basisscholen tijdelijk gesloten geweest. Mede daarom is besloten om de doorstroomtoets van schooljaar 2019-2020 te laten vervallen. Door het vergelijken van de resultaten van 2022-2023 met eerdere schooljaren, wordt bekeken of en in welke mate de verplichte schoolsluitingen en het wegvallen van de doorstroomtoets in 2019-2020 een effect hebben gehad op de gemiddelde definitieve adviezen van leerlingen en doorstroom in het voortgezet onderwijs. Daarnaast bekijkt dit onderzoek ontwikkelingen rond schooladvisering, bijvoorbeeld als het gaat om heroverwegingen en bijstellingen, en plaatsing in het vo. Deze ontwikkelingen worden bekeken voor diverse groepen leerlingen, onderverdeeld in geslacht, stedelijkheid, stedenindeling, migratieachtergrond en onderwijsachterstandsscore (als indicator voor de sociaal economische status (SES) van de leerlingen).

Dit rapport is verdeeld in vier hoofdstukken. In hoofdstuk 1.1 worden de selecties uitgelegd, om een goed beeld te krijgen van de data waarmee is gewerkt. In hoofdstuk 2 worden de resultaten getoond van het onderzoek naar het percentage leerlingen dat havo tot vwo advies haalt. Dit is nieuw ten opzichte van de vorige rapporten, waarmee met gemiddelde adviezen werd gerekend. Er is voor deze nieuwe manier gekozen omdat dit zorgt voor een meer accurate weergave van de werkelijkheid. Het maakt verschillen tussen groepen zichtbaarder en heeft een gedegen methodologische grondslag. In hoofdstuk 3 worden de resultaten getoond van het onderzoek naar de ontwikkelingen rond heroverwegingen en bijstellingen. In hoofdstuk 4 worden de resultaten getoond van het onderzoek naar de plaatsing in het vo. Tot slot staan in bijlage A alle tabellen met de onderliggende cijfers van de figuren.

1.1 Selecties

De populatie voor dit onderzoek bestaat uit leerlingen in het primair onderwijs van schooljaar 2016-2017 tot en met 2023-2024. De focus van het onderzoek ligt op de schooljaren 2019-2020 t/m 2023-2024. Het gaat hier in zowel po als vo om leerlingen met een hoofdinschrijving (dit zijn geldige inschrijvingen op peildatum 1 oktober). Ook zijn in dit onderzoek enkel leerlingen uit het basisonderwijs meegenomen (en dus niet uit het speciaal (basis)onderwijs). De in het onderzoek meegenomen leerlingen hebben ingeschreven gestaan in leerjaar 8. Verder zijn alleen leerlingen meegenomen die een voorlopig advies hebben dat niet 'onbekend' is.

Het definitieve advies voor een leerling is het voorlopige advies, tenzij er sprake is van een bijgesteld advies. Een uitzondering hierop zijn de ongeldige bijgestelde adviezen. Als een leerling een toetsadvies heeft dat lager is dan of gelijk is aan het voorlopige advies wordt het bijgestelde advies voor dit onderzoek teruggezet naar het voorlopige advies. Dit geldt ook als een leerling geen toets heeft gemaakt, maar wel een herzien advies krijgt.

Bij het kijken naar heroverwegingen en bijstellingen worden nog extra selecties gedaan. Resultaten van leerlingen met een ontheffing die toch de toets hebben gemaakt (waarvan het resultaat niet meetelt voor het schoolgemiddelde), worden niet meegenomen in dit onderzoek. Ook moeten alle leerlingen een toets hebben gemaakt en daarmee een uitslag hebben behaald die groter is dan 0.

Tot slot is er ook gekeken naar de standaard afwijking van alle grafieken. Deze is in alle jaren consistent over alle variabelen heen en voegen dus weinig toe. Ze zijn daarmee ook weggelaten uit de grafieken, wel is de standaard deviatie terug te vinden in de bijbehorende tabellen.

Samenvatting

Aanleiding

Door de coronapandemie zijn basisscholen in maart 2020 gesloten geweest. Daarom is er voor gekozen om de doorstroomtoets binnen het primair onderwijs (po) te laten vervallen in schooljaar 2019-2020. Scholen hebben sindsdien periodes gekend van sluiting, maar de doorstroomtoets is wel doorgegaan vanaf schooljaar 2020-2021. Ook is er sinds schooljaar 2023-2024 nieuwe wetgeving. In dit rapport is te zien wat voor effect dat heeft op de verschillende uitsplitsingen.

Om verschillen in schooladvisering tussen groepen te kunnen bekijken, vergelijken we vanaf dit rapport telkens de ratio tussen het percentage leerlingen dat een havo tot vwo advies heeft behaald ten op zichte van het percentage leerlingen dat een pro tot vmbo g(t) advies heeft gehaald. Voorheen keken we naar de gemiddelde adviezen. De nieuwe methode maakt verschillen tussen groepen zichtbaarder en heeft een gedegen methodologische grondslag. De keuze voor het percentage havo tot vwo advies, ten opzichte van de andere adviezen (bijvoorbeeld vmbo) is geen inhoudelijke keuze. Er is enkel gekozen om het percentage leerlingen met een havo tot vwo advies te gebruiken om een referentiewaarde te hebben bij het maken van vergelijkingen en het tonen van trends.

Uitleg havo tot vwo benchmark

In dit rapport vergelijken we verschillende groepen leerlingen met elkaar in relatie tot het behaalde voorlopige én definitieve schooladvies. Het gaat om groepen uitgesplitst op basis van geslacht, regio, migratieachtergrond en sociaaleconomische status. De relatie tot het behaalde schooladvies laten we zien met behulp van een 'benchmark'. Deze benchmark bestaat uit het percentage leerlingen dat een havo tot vwo advies heeft behaald. Dus leerlingen met een advies havo, havo/vwo of vwo. Dit percentage geeft alleen een breuklijn aan, er wordt in het rapport niet ingezoomd op deze groep leerlingen. Het rapport kijkt naar alle leerlingen. Een bepaald percentage van de leerlingen behaalt een advies pro tot en met vmbo-t/havo en een ander percentage leerlingen behaalt een havo tot vwo advies. We maken deze opsplitsing om te kijken of groepen van elkaar verschillen en of er verschillen zijn per jaar. Bijvoorbeeld: halen leerlingen in stedelijke regio's vaker een havo tot vwo advies dan minder stedelijke regio's? Of: krijgen meer leerlingen dit schooljaar een havo tot vwo advies ten opzichte van vorig jaar?

Conclusies

De overkoepelende conclusie van dit rapport is dat in schooljaar 2023-2024 het percentage definitieve havo tot vwo adviezen gelijk is gebleven in vergelijking tot vorig schooljaar (2022-2023). Dit betekent echter niet dat deze percentages gelijk verdeeld zijn over de verschillende groepen. Zo is het percentage definitieve havo tot vwo adviezen hoger voor jongens dan voor meiden, hebben stedelijke gebieden een voorsprong op landelijke gebieden en hebben met name leerlingen met een hogere SES veel vaker een definitief havo- of vwo advies dan leerlingen met lagere SES. Ook leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond hebben minder vaak een definitief havo- of vwo advies in vergelijking tot leerlingen zonder migratieachtergrond of een westerse migratieachtergrond.

Meiden hebben een lager percentage definitief havo tot vwo advies dan jongens

In het laatste schooljaar (2023-2024) is het reeds bestaande verschil in het percentage definitief havo tot vwo advies tussen jongens en meiden gelijk gebleven. We zien dat het percentage definitief havo tot vwo advies bij jongens en meiden ongeveer gelijk blijft, met ditmaal een zeer lichte stijging bij de meiden. Hierdoor blijft de trend gehandhaafd waarbij jongens een hoger percentage definitief havo tot vwo advies hebben dan meiden.

De verschillen in percentages definitief havo tot vwo advies per mate van stedelijkheid zijn stabiel gebleven

In schooljaar 2023-2024 is een verschil te zien tussen de verschillende regio's, namelijk dat de definitieve adviezen hoger zijn in stedelijke gebieden ten opzichte van minder stedelijke gebieden, dit verschil is redelijk stabiel over de jaren heen. Zo is te zien dat leerlingen uit een matig tot sterk stedelijk gebied ongeveer 47% kans hebben om een definitief havo tot vwo advies te behalen, voor leerlingen uit een niet tot weinig stedelijk gebied is deze kans ongeveer 45%, en voor leerlingen uit een zeer sterk stedelijk gebied is dit ongeveer 53%.

Leerlingen met een lage SES behalen nog steeds minder vaak een definitief havo tot vwo advies

Het percentage definitief havo tot vwo advies is sterk gecorreleerd met de SES van de leerling. Leerlingen met een lage SES behalen veel minder vaak een definitief havo tot vwo advies. Het gaat om een groot verschil: leerlingen met een hoge SES hebben 80% kans om een definitief havo tot vwo advies te halen, dit is voor leerlingen met een lage SES slechts 25%. Deze verschillen zijn veruit het grootst van alle uitsplitsingen die worden gemaakt in dit rapport.

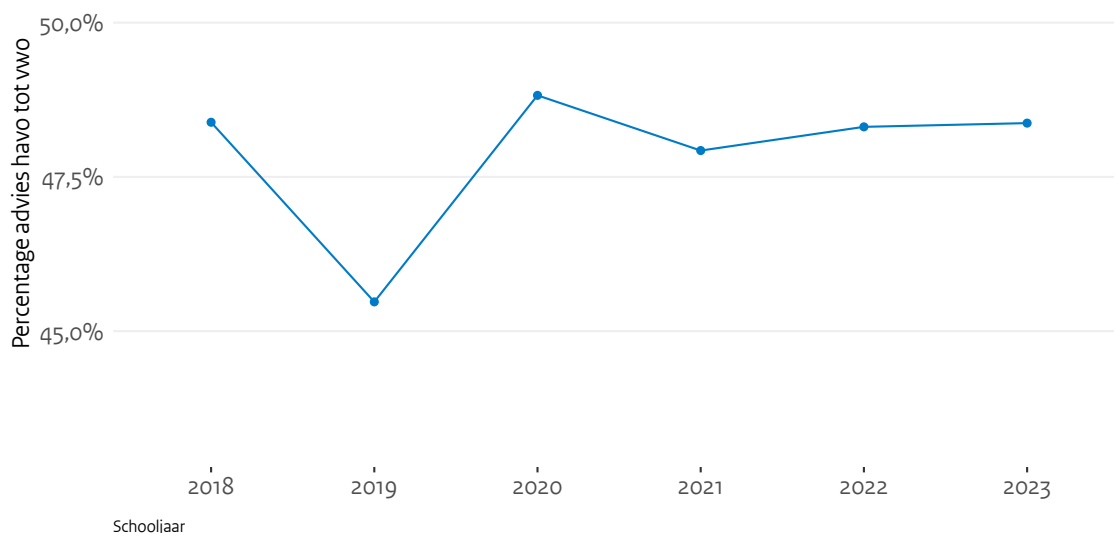
Percentage leerlingen met een toetsadvies havo/vwo tot vwo daalt sinds coronapandemie

Het percentage leerlingen met een toetsadvies havo/vwo tot vwo is sinds schooljaar 2020-2021 licht aan het dalen. Deze dalende trend is in eerste instantie te zien bij de meiden. Maar in het laatste schooljaar (2023-2024) maken de jongens de toets een stuk slechter dan het jaar daarvoor, waardoor jongens en meiden weer even hoge percentages havo/vwo tot vwo toetsadviezen hebben. Dit terwijl het verschil in het schooljaar 2022-2023 nog 1,9 procentpunt was.

Leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond behalen minder vaak een definitief havo tot vwo advies

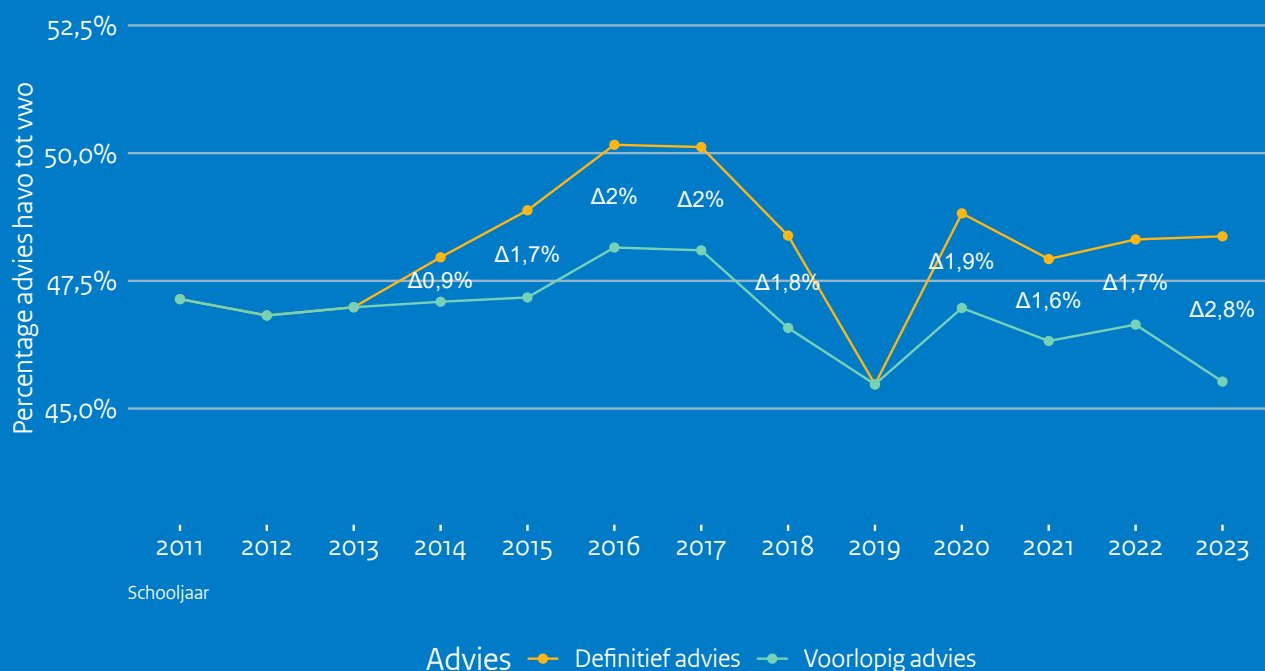
Bij leerlingen met een westerse migratieachtergrond en leerlingen zonder migratieachtergrond ligt het percentage behaald definitief havo tot vwo advies dicht bij elkaar en verschuift in de latere schooljaren nog verder naar elkaar toe. Hierbij zijn leerlingen met een westerse migratieachtergrond licht in het voordeel, alhoewel het verschil dus afneemt. Leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond blijven echter nog flink achter, zij hebben ongeveer 40% kans om een definitief havo tot vwo advies te halen. Terwijl dit voor leerlingen zonder migratieachtergrond en met een westerse migratieachtergrond op 50% ligt. Dit is vrij stabiel over de jaren heen, alhoewel het verschil iets lager is dan tijdens de coronapandemie.

Hieronder wordt een aantal figuren weergegeven waarbij het als benchmark percentage leerlingen dat een voorlopig, toets en/of definitief havo tot vwo advies haalt (dit is inclusief havo/vwo) wordt afgezet tegen een aantal categorieën. Om het percentage leerlingen met een havo tot vwo advies te berekenen zijn de adviezen gecomprimeerd op een schaal van 2 tot en met 11, waarbij 2 staat voor pro/vmbo bb en 11 staat voor vwo. Daartussen zitten alle logische stappen die adviezen kunnen maken. Dus vmbo bb wordt gecodeerd naar een 3, vmbo bb/kb naar een 4, vmbo kb naar een 5, vmbo kb/tl naar een 6, vmbo gt/tl naar een 7, vmbo/havo naar een 8, havo naar een 9 en havo/vwo naar een 10. Het percentage leerlingen met een havo tot vwo advies wordt berekend door alle leerlingen die binnen de adviescategorie 9-11 (oftewel havo tot vwo) vallen te delen door het totaal aantal leerlingen met een advies. Deze methode van kijken naar adviezen is voor het eerst in dit rapport. Hiervoor berekenen we altijd de gemiddelde adviezen.

Percentage definitief advies havo tot vwo per schooljaar (zie ook Tabel A1)

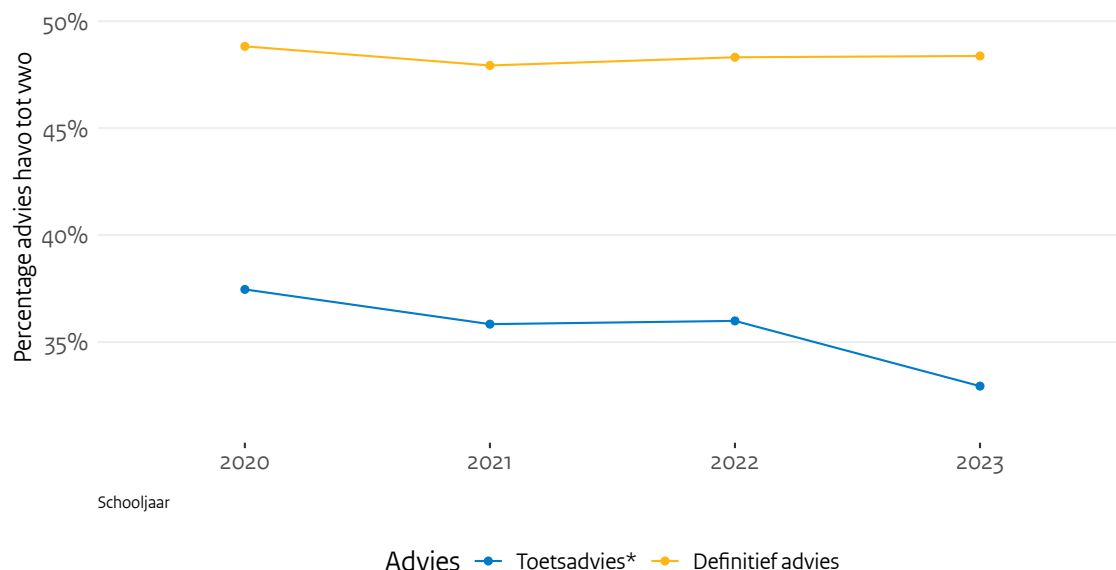
Bovenstaande figuur laat zien dat over de jaren heen het benchmark percentage leerlingen met een definitief havo tot vwo advies vrij stabiel is gebleven. Grote uitzondering hierop is schooljaar 2019-2020, waarin een sterke daling te zien is. In dit schooljaar werden geen toetsen gemaakt en werden dus geen adviezen herzien, noch bijgesteld. Daarna heeft het percentage leerlingen met een definitief havo tot vwo advies zich weer hersteld tot het oude niveau waarbij het jaarlijks slechts licht lijkt te fluctueren.

Percentage voorlopig en definitief advies havo tot vwo per schooljaar (zie ook Tabel A1)

In bovenstaande grafiek zijn de percentages leerlingen met een havo tot vwo advies als benchmark te zien op basis van zowel het voorlopige advies als het definitieve advies. Het voorlopige advies is het advies dat een leerling van een docent ontvangt voorafgaand aan het maken van de doorstroomtoets. Vóór het schooljaar 2014-2015 was het nog niet mogelijk om het advies bij te stellen, waardoor het voorlopige advies gelijk is aan het definitieve advies. Hier valt op dat de percentages eerst een licht dalende trend doormaakten en vanaf schooljaar 2014-2015 een stijgende. Dit gaat door tot schooljaar 2018-2019. Het verschil tussen voorlopig advies en definitief advies wisselt tussen de 0,9 en 2,8 procentpunt en fluctueert licht over de jaren heen.

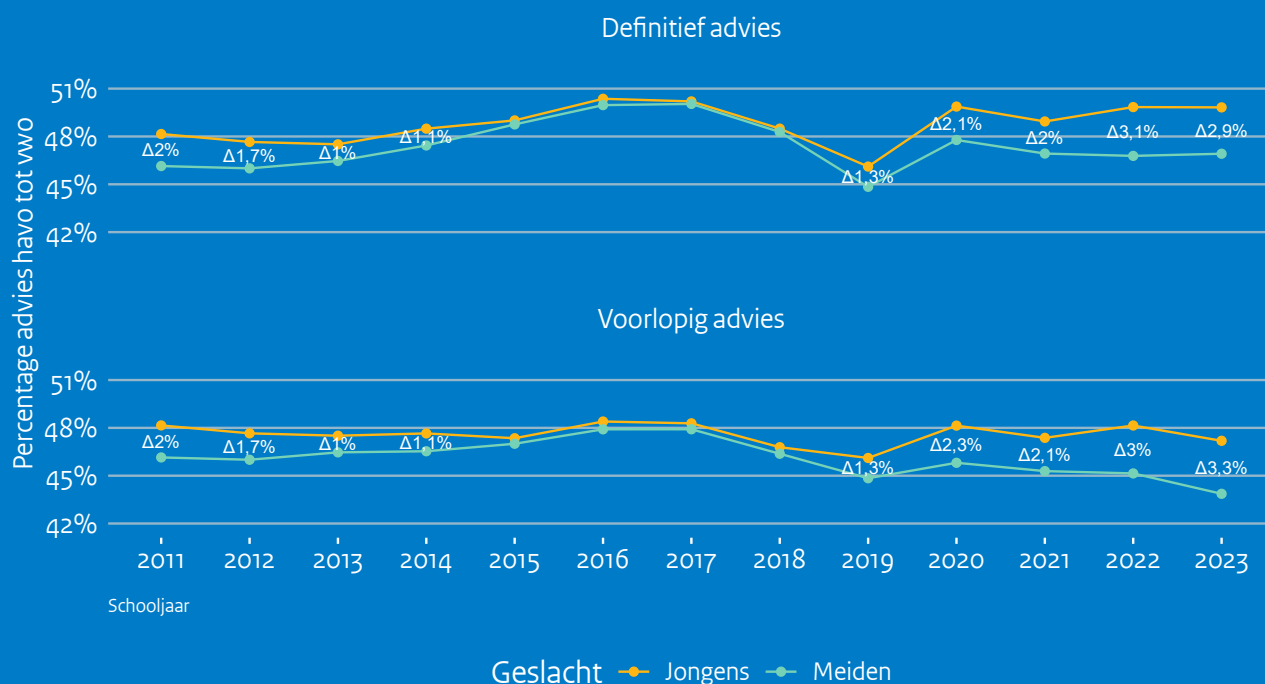
In schooljaar 2019-2020 is, door het wegvallen van de doorstroomtoets en daarmee van de mogelijkheid tot bijstelling, het voorlopige advies gelijk aan het definitieve advies. Hierdoor is het definitieve advies zichtbaar lager dan het schooljaar daarvoor (2018-2019). In het schooljaar 2020-2021 herstelt dit zich weer en is het verschil tussen definitief en voorlopig advies ook weer net zo groot als in schooljaar 2018-2019. Het voorlopige advies is in schooljaar 2020-2021 zelfs iets hoger dan schooljaar 2018-2019; een mogelijke verklaring is dat veel scholen de oproep tot kansrijk adviseren hebben opgevolgd. In de jaren daarna blijft het stabiel, met uitzondering van het laatste schooljaar (2023-2024). Er is een forse daling van het percentage voorlopige havo tot vwo adviezen, terwijl het definitieve advies ongeveer gelijk blijft aan het vorige schooljaar (2022-2023). Dat het percentage definitieve adviezen niet mee daalt komt door de nieuwe wetgeving waardoor scholen verplicht moeten bijstellen, tenzij dit niet in het belang van de leerling wordt geacht.

Percentage toets en definitief havo tot vwo advies per schooljaar (zie ook Tabel A39)

***Sinds 2018 worden enkel nog dubbele adviezen gegeven (behalve het vwo advies). Dit betekent dat de toetsadvies categorieën als volgt zijn: pro/vmbo bb, vmbo bb/vmbo kb, vmbo kb/vmbo gt, vmbo gt/havo, havo/vwo en vwo. Wanneer gekeken wordt naar het benchmark percentage havo tot vwo toetsadviezen, vallen alleen de adviescategorieën havo/vwo en vwo hierin. Terwijl bij de definitieve adviezen ook de groep met een havo advies hierin valt. Dus bijvoorbeeld het percentage leerlingen met een havo advies is 15%. Die 15% wordt wel meegenomen bij voorlopige schooladviezen en definitieve schooladviezen, maar niet bij de toetsadviezen. Oftewel bijvoorbeeld definitief advies havo is 15%, definitief advies havo-vwo is 15% en definitief advies vwo is 15%. Hiermee kom je op een totaal van 45% havo tot vwo adviezen. Stel dat bij de toetsadviezen het om dezelfde percentages gaat hebben we dus alleen toetsadvies havo-vwo (15%) en vwo (15%) waardoor het totaal op 30% uitkomt. Dit zorgt ervoor dat het percentage leerlingen met een toetsadvies havo tot vwo veel lager is dan het percentage leerlingen met een definitief advies havo tot vwo. Dit betekent dus niet dat leerlingen veel hogere adviezen krijgen, dan op basis van de toets gerechtvaardigd zou zijn.**

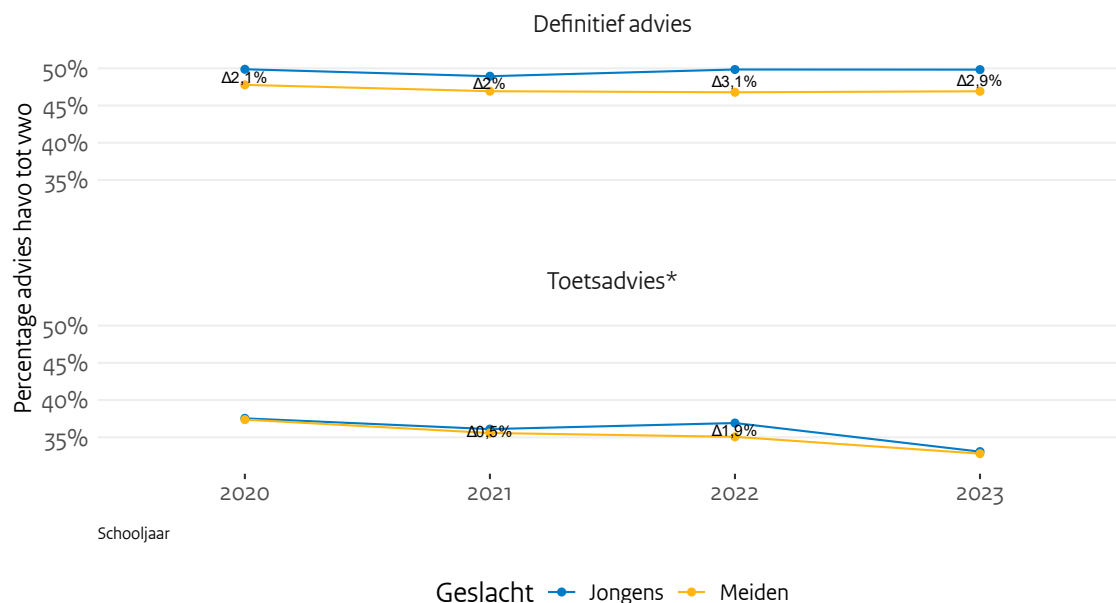
In deze grafiek is het definitieve advies en het toetsadvies te zien. Omdat in schooljaar 2019-2020 geen toets is afgenomen en in de jaren daarvoor ook enkelvoudige toetsadviezen werden gegeven (op schooljaar 2018-2019 na), waardoor een enorme trendbreuk ontstaat in deze grafiek, is besloten om deze grafiek vanaf schooljaar 2020-2021 te tonen. Hier valt op dat het toetsadvies daalt sinds het wegvallen van de doorstroomtoets in 2019-2020. Omdat het definitieve advies ongeveer gelijk is gebleven afgelopen jaren, neemt het verschil tussen definitief advies en het toetsadvies toe. Omdat echter het definitieve advies zowel de adviezen havo, havo-vwo en vwo bevat en het toetsadvies alleen havo-vwo en vwo kunnen deze niet echt goed met elkaar vergeleken worden. Ook is er dit schooljaar (2023-2024) een nieuwe wetgeving, waardoor de resultaten van het laatste schooljaar (2023-2024) niet één op één vergeleken kunnen worden met de schooljaren daarvoor.

Percentage voorlopig en definitief havo tot vwo advies per geslacht (zie ook Tabel A2)

Bovenstaande grafiek laat het voorlopig en definitief advies zien, maar dan uitgesplitst naar geslacht. Hieruit blijkt dat meiden in de schooljaren 2011-2012 tot en met 2014-2015 lagere voorlopige adviezen krijgen dan jongens. Dit verschil verdwijnt in de schooljaren tot 2019-2020. Ook wat betreft definitieve adviezen zijn er vanaf schooljaar 2015-2016 tot 2019-2020 weinig verschillen tussen jongens en meiden. In het vorige rapport beschreven we echter al dat er vanaf schooljaar 2019-2020 sprake is van een significant verschil tussen jongens en meiden. In schooljaar 2019-2020 was er sprake van een verschil tussen jongens en meiden van 1,3 procentpunt in het nadeel van de meiden. Terwijl het voorlopige advies van jongens nagenoeg gelijk is gebleven in schooljaar 2019-2020 ten opzichte van het jaar ervoor, is dat van meiden afgenomen met 1,5 procentpunt.

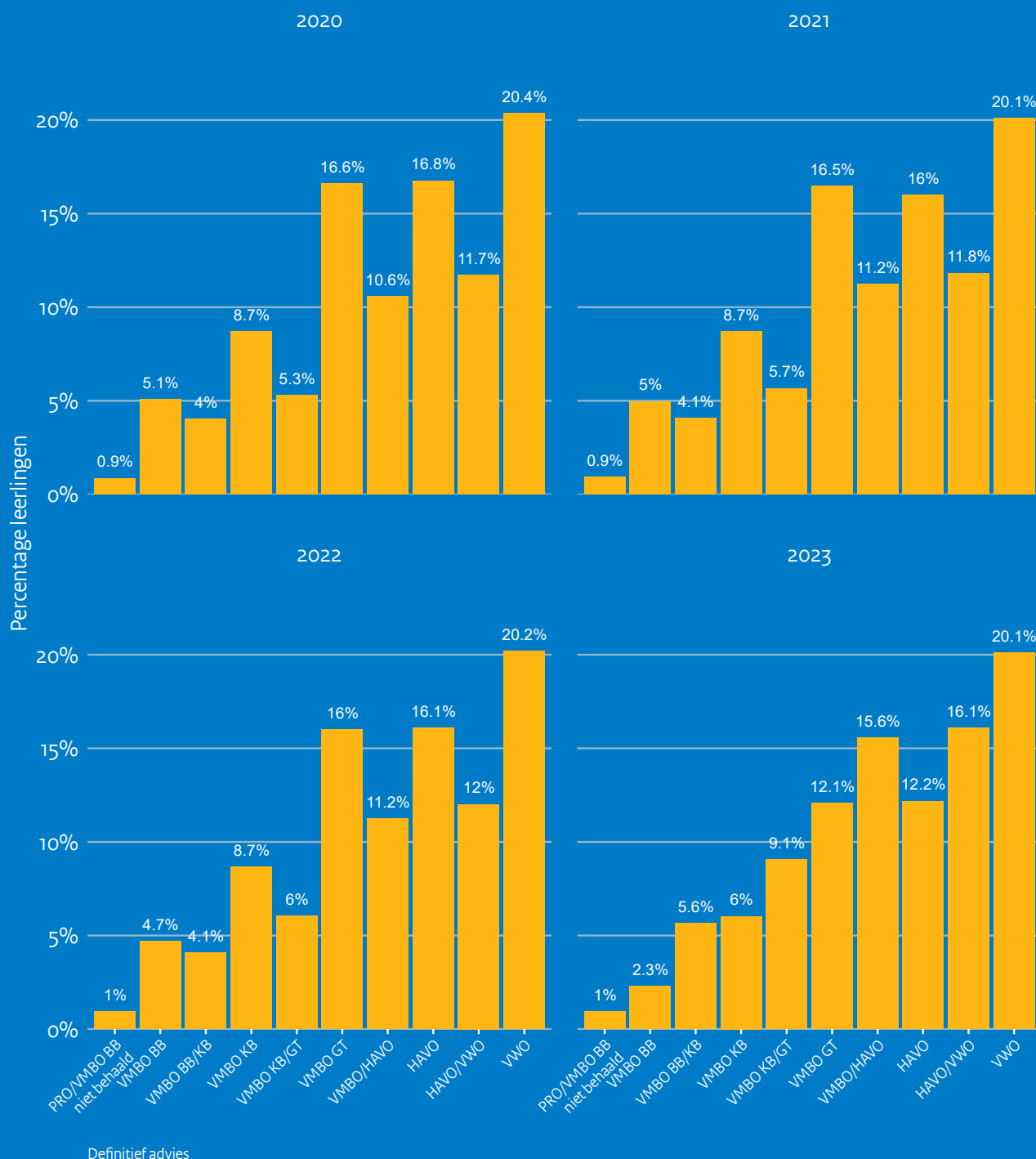
In het schooljaar 2020-2021 is dat verschil nog eens toegenomen. Dit wordt met name verklaard door de enorme stijging die jongens hebben doorgemaakt voor zowel het voorlopige als het definitieve advies. Ook halen meiden in schooljaar 2020-2021 weer een hoger definitief advies dan in schooljaar 2019-2020, maar dit advies is een stuk minder hoog dan dat van de jongens. Het verschil tussen jongens en meiden in 2020-2021 is respectievelijk 2,3 procentpunt voor het voorlopige advies en 2,1 procentpunt voor het definitieve advies. Dit neemt weer iets af in schooljaar 2021-2022, waar de verschillen weer iets kleiner worden met 2,1 procentpunt voor het voorlopige advies en 2 procentpunt voor het definitieve advies. Maar in het voorlaatste schooljaar (2022-2023) en het laatste schooljaar (2023-2024) neemt dit verschil juist weer toe met 3 procentpunt in 2022-2023 en 3,3 procentpunt in 2023-2024 bij het voorlopige advies en respectievelijk 3,1 en 2,9 procentpunt verschil bij het definitieve advies. Hiermee is het verschil in benchmark percentage leerlingen met voorlopig havo tot vwo advies tussen jongens en meiden het grootste in de afgelopen 13 jaar. Het definitieve advies is namelijk voor de jongens verder gestegen in 2022-2023 en gelijk gebleven in 2023-2024. Het percentage definitieve havo tot vwo adviezen van de meiden is ongeveer gelijk gebleven in de laatste drie jaar.

Percentage toets- en definitief havo tot vwo advies per geslacht (zie ook Tabel A40)

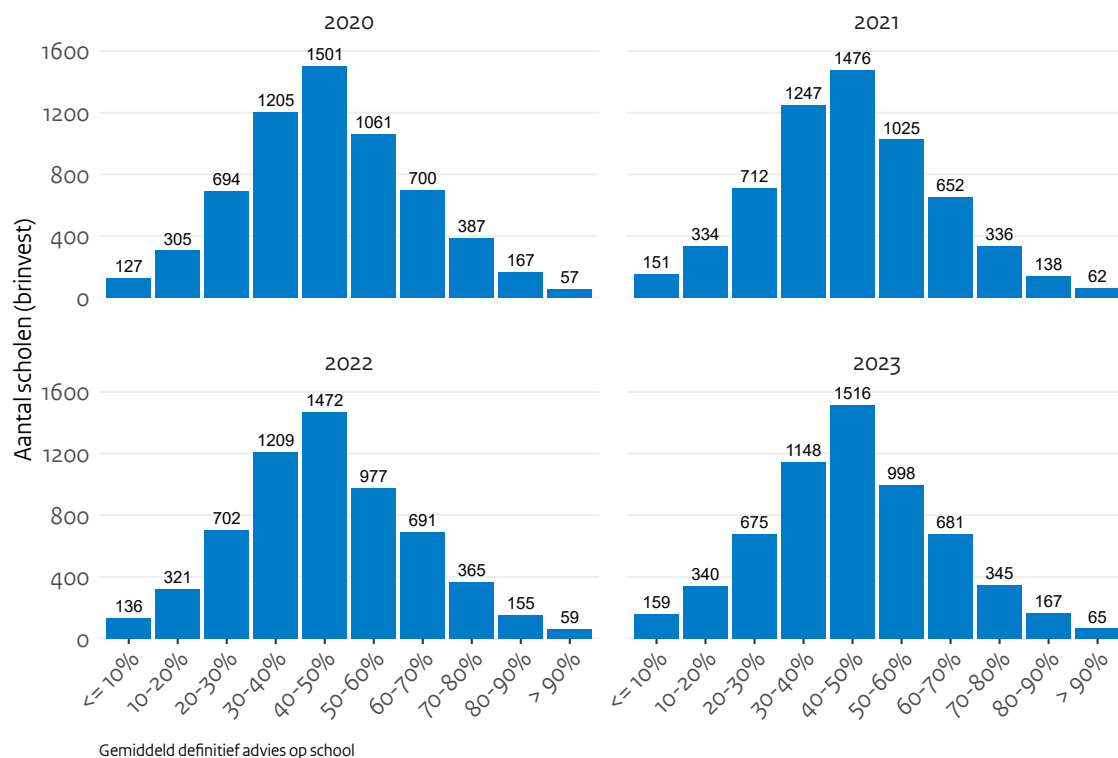
Bovenstaande grafiek laat het benchmark percentage toets- en definitief havo tot vwo advies zien, uitgesplitst naar geslacht. In de figuur is te zien dat het percentage havo tot vwo toetsadviezen in de schooljaren 2020-2021 en 2021-2022 ongeveer gelijk zijn tussen jongens en meiden. Wat opvalt is dat in 2022-2023 het percentage havo tot vwo toetsadvies bij jongens licht is gestegen, en bij meiden iets is gedaald. Het verschil tussen jongens en meiden is daarmee opgelopen van 0,5 procentpunt in schooljaar 2021-2022 tot 1,9 procentpunt in 2022-2023. In het laatste schooljaar (2023-2024) daalt het toetsadvies van jongens. Voor meiden daalde het ook, maar veel lichter. Hierdoor zijn toetsadviezen tussen jongens en meiden weer nagenoeg gelijk. Omdat er nu sprake is van een nieuw stelsel met een nieuwe normering voor de toetsen, kunnen de toetsadviezen niet echt goed met het voorgaande jaren worden vergeleken. De daling betekent dus niet per se dat leerlingen de toets slechter maken dan voorgaande jaren.

In vergelijking met het definitieve advies, zijn de verschillen bij de toetsadviezen veel kleiner en kunnen dus niet (geheel) verklaren waarom de verschillen bij het definitieve advies zo hoog zijn. Er zou hier sprake kunnen zijn van onderadvisering, omdat het er op lijkt dat leerlingen met een gelijk toetsresultaat geen gelijk advies krijgen. Een mogelijke uitzondering hierop is schooljaar 2022-2023, daar is het verschil tussen jongens en meiden wat betreft definitief advies het grootst en dit geldt ook voor de toetsadviezen. Alsnog is in dat schooljaar (2022-2023) het verschil tussen jongens en meiden met betrekking tot toetsadviezen kleiner dan met betrekking tot het definitieve advies, en er lijkt dus sprake te zijn van onderadvisering.

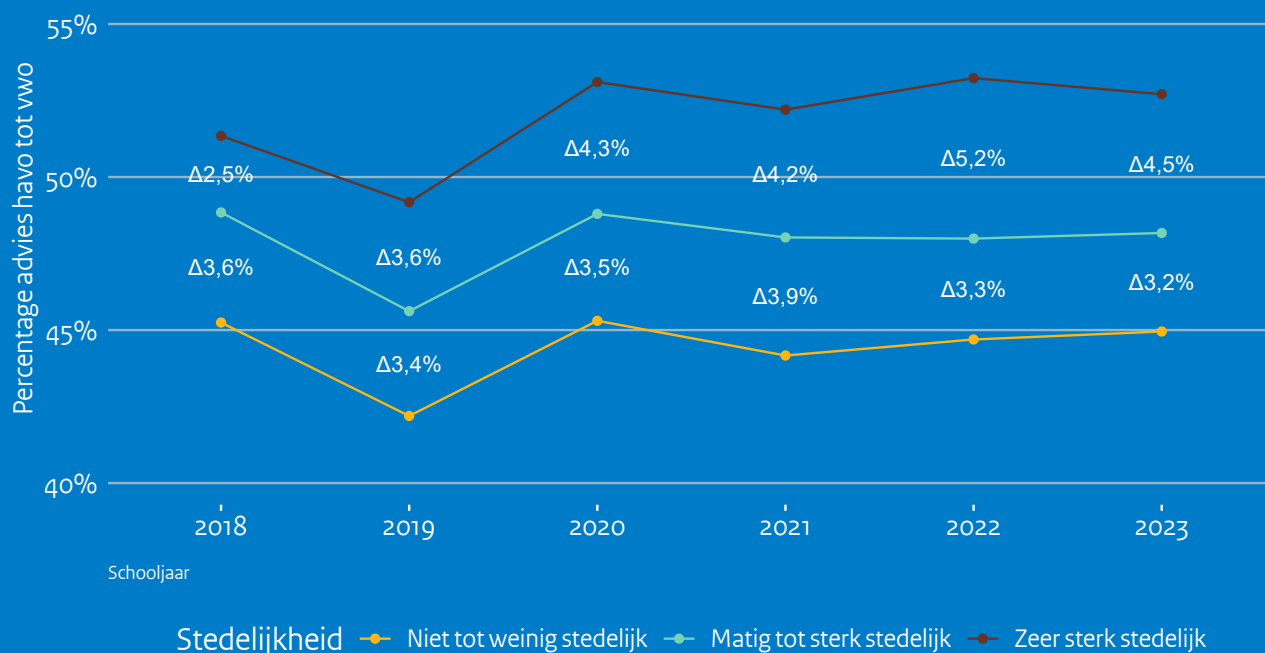
Percentage leerlingen per definitief advies (zie ook Tabel A3)

In bovenstaande grafiek is van schooljaar 2020-2021 tot en met schooljaar 2023-2024 een uitsplitsing gemaakt naar definitieve schooladviezen. Per categorie definitief advies is het percentage leerlingen te zien dat dit advies heeft gekregen. Bij het vergelijken van schooljaar 2023-2024 met schooljaar 2022-2023, is te zien dat met name in het vmbo de verdeling wat is gewijzigd. Het belangrijkste verschil is dat veel meer leerlingen een dubbel advies hebben gekregen in plaats van een enkel advies. Hierdoor zijn veel adviezen wat naar boven opgeschoven. Leerlingen hebben dus over het algemeen in het vmbo een meer theoretisch advies. Dit komt waarschijnlijk door de nieuwe wetgeving, die scholen verplicht om het voorlopige advies bij te stellen, tenzij een school een goede reden heeft om dit niet te doen in het belang van de leerling. Aangezien toetsadviezen bijna altijd dubbele adviezen zijn, is het logisch dat we meer dubbele adviezen zien.

Spreiding schoolvestigingen over percentage definitief advies (zie ook Tabel A4)

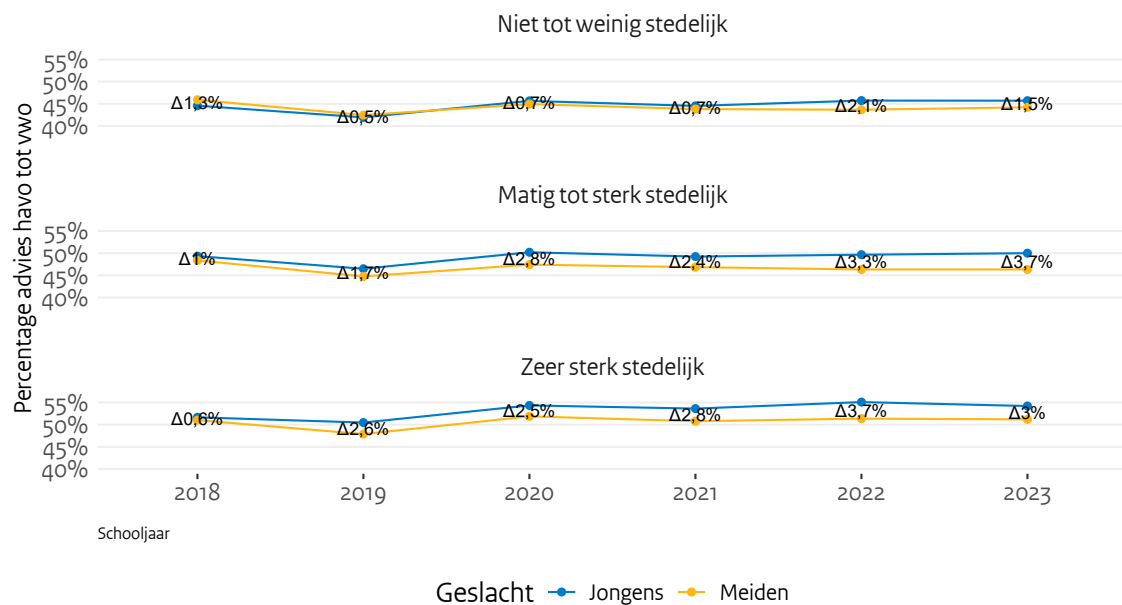
Bovenstaande grafiek toont de spreiding van de schoolvestigingen over het benchmark percentage definitief havo tot vwo advies. In 2023-2024 zijn er bijvoorbeeld 1516 schoolvestigingen waarbij 40-50% van de leerlingen een havo tot vwo advies als definitief advies heeft behaald. In de afgelopen schooljaren zijn er eigenlijk nauwelijks noemenswaardige verschillen waarneembaar. Ook in het laatste schooljaar (2023-2024) waarin sprake is van de nieuwe wetgeving, zien we slechts een lichte verschuiving naar de hogere percentagecategorieën. Maar ook die beweging is niet eenduidig over alle categorieën heen. De verschillen tussen alle scholen lijken dus sinds het uitbreken van de coronapandemie ongeveer gelijk te zijn gebleven.

Percentage definitief havo tot vwo advies naar mate van stedelijkheid gebaseerd op locatie van de schoolvestiging (zie ook Tabel A5)

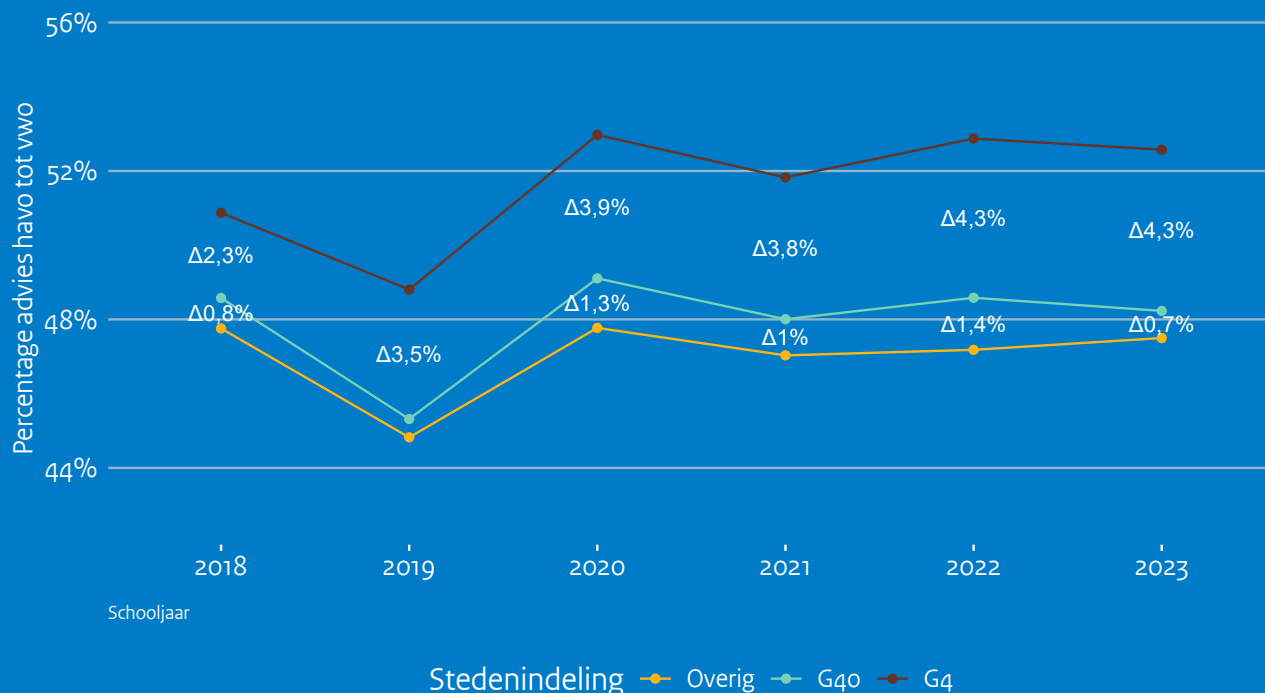
Bovenstaande figuur toont het benchmark percentage definitief havo tot vwo advies, uitgesplitst naar stedelijkheid op basis van de definitie van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Hierbij zijn de categorieën niet stedelijk en weinig stedelijk, en matig stedelijk en sterk stedelijk samengevoegd (t.o.v. de monitor van afgelopen jaren). De reden hiervoor is dat deze subcategorieën in relatie tot de adviezen weinig verschillen laten zien. Daarnaast vergemakkelijkt het samenvoegen van de subcategorieën de vergelijking van de overgebleven drie categorieën.

Over de jaren heen is de algehele trend redelijk stabiel, met uitzondering van schooljaar 2019-2020 waarin de coronapandemie speelde. Regio's met een hoge mate van stedelijkheid hebben een hoger percentage definitief havo tot vwo advies dan regio's met een lage mate van stedelijkheid. De verschillen tussen de regio's over de jaren heen is echter ook relatief stabiel. Wel zien we dat de groepen niet tot weinig stedelijk en matig tot sterk stedelijk iets hogere percentages halen na een terugval in schooljaar 2021-2022. Zeer sterk stedelijk is wat volatieler, maar blijft over het algemeen vrij stabiel.

Percentage definitief havo tot vwo advies naar geslacht en mate van stedelijkheid gebaseerd op locatie van de school (zie ook Tabel A6)

We zien een gelijkwaardige trend bij het percentage definitief havo tot vwo advies, uitgesplitst naar geslacht en stedelijkheid. Dit wil zeggen dat de trend 'hoe stedelijker het gebied, hoe hoger het definitieve benchmark percentage havo tot vwo advies', geldt voor zowel jongens als meiden. Wel is het verschil tussen jongens en meiden bij niet tot weinig stedelijke gebieden veel kleiner dan bij matig tot sterk stedelijke gebieden en zeer sterk stedelijke gebieden. Meiden worden dus vaker onderschat in meer stedelijke gebieden.

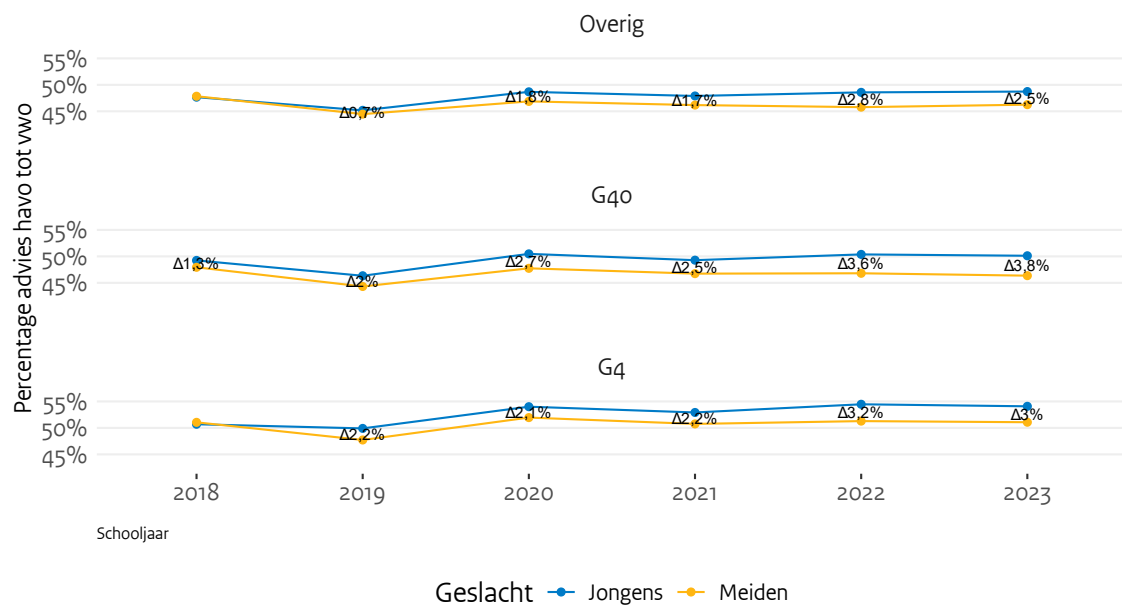

Percentage definitief havo tot vwo advies per stedenindeling gebaseerd op locatie van de schoolvestiging (zie ook Tabel A7)

In bovenstaande figuur wordt het benchmark percentage definitief havo tot vwo advies uitgesplitst naar stedenindeling. Deze stedenindeling is gebaseerd op de G4 en de G40. G4 zijn de vier grootste gemeenten van Nederland. De G40 is een steden netwerk van de overige grote gemeenten in Nederland. De overige gemeenten van Nederland vallen onder het kopje Overig. Ook bij de stedenindeling is dezelfde trend waarneembaar als bij stedelijkheid. Ook hier bewegen alle groepen over de schooljaren heen op dezelfde manier. Na een daling in schooljaar 2019-2020 stijgen de percentages in de meeste gevallen tot zelfs boven het laatste jaar voor de coronapandemie. Vanaf dat moment blijven voor alle groepen het percentage definitieve havo tot vwo adviezen ongeveer gelijk. De verschillen tussen de groepen nemen dus ook niet echt toe of af. Alhoewel in het laatste jaar (2023-2024) het verschil tussen de overige gemeente en de G40 nog nooit zo klein is geweest. Het verschil tussen leerlingen in de G40 en Overige gemeenten is echter niet zo klein geworden dat we vooralsnog kunnen spreken van een trend waarin ze dichterbij elkaar toe groeien.

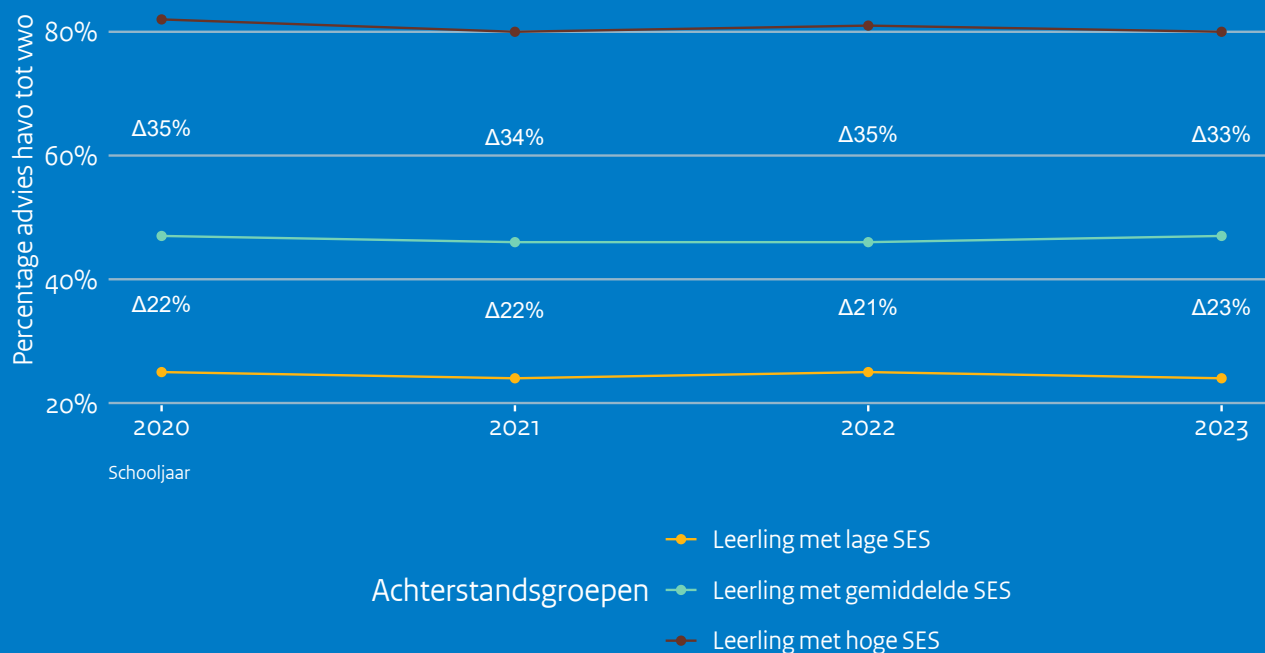
2.11

Percentage definitief havo tot vwo advies per geslacht en stedenindeling gebaseerd op locatie van de school

Percentage definitief havo tot vwo advies per geslacht en stedenindeling gebaseerd op locatie van de school (zie ook Tabel A8)

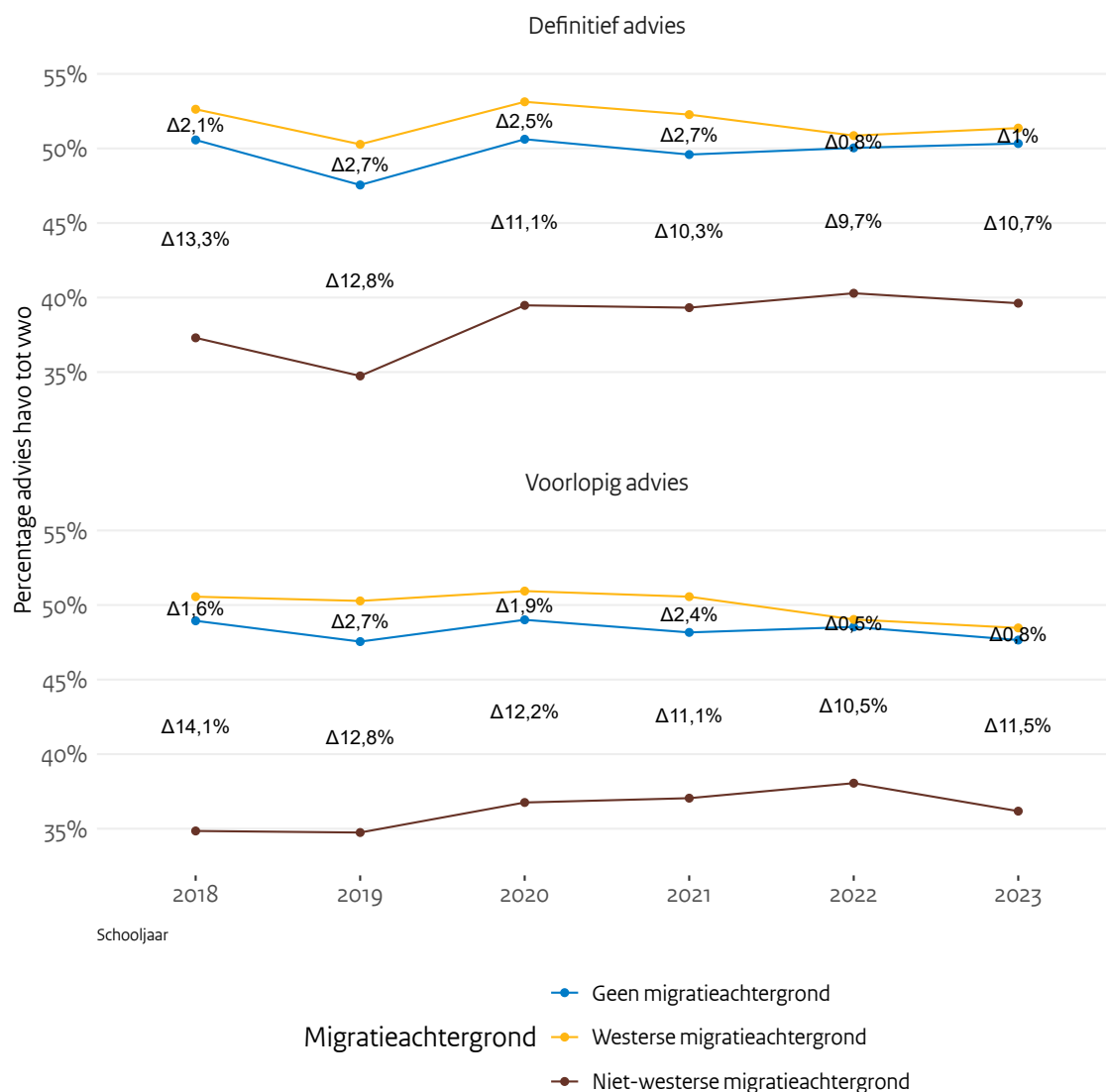
In vergelijking met de grafiek definitieve adviezen per stedelijkheid en geslacht zijn hier de verschillen tussen jongens en meiden evengroot over alle regio's heen. Alhoewel ook hier de verschillen wat groter zijn in met name de G40 gemeenten, maar ook in de G4 gemeenten in vergelijking met de overige gemeenten.

Percentage definitief havo tot vwo advies per groep gebaseerd op de onderwijsscore van de leerling (zie ook Tabel A9)

In bovenstaande figuur ligt de focus op de onderwijsscore van de leerling als indicator voor de SES van de leerling. De onderwijsscore is berekend om in te schatten welke leerlingen risico hebben onderwijsachterstand op te lopen. Een schoolvestiging die onderwijs geeft aan deze leerlingen met verhoogd risico wordt daar extra voor bekostigd. Formeel hebben leerlingen een risico op achterstand als ze vallen in de groep leerlingen met de 15% laagste onderwijsscores (dus het grootste risico op een onderwijsachterstand). Deze groep is in dit rapport aangeduid als Leerling met achterstand. We zien dat de SES van een leerling sterk correleert met het benchmark percentage definitief havo tot vwo advies dat de leerling krijgt: hoe minder risico op achterstand, hoe hoger de adviezen.

In vergelijking met de andere grafieken in dit rapport, zoals de uitsplitsingen naar geslacht, stedelijkheid en stedenindeling, zijn de verschillen tussen de verschillende SES categorieën veruit het grootst. De verschillen bij die andere grafieken zijn met vaak een maximaal verschil van 5 procentpunt relatief klein. Bij het vergelijken van de SES-categorieën is een verschil te zien van wel 21-35 procentpunt. Ook bij de uitsplitsing die we hierna behandelen, namelijk migratieachtergrond, zijn de verschillen groot. Maar bij SES zijn de verschillen nog vele maten groter. De segregatie tussen verschillende groepen op basis van sociaal economische status is hier heel zichtbaar. Waar slechts een kwart van de leerlingen met een lage SES een definitief havo tot vwo advies behaalt, behaalt meer dan 80% van de leerlingen met een hoge SES dat. Deze verschillen zijn gelijk gebleven over de afgelopen vier schooljaren.

Percentage voorlopig en definitief havo tot vwo advies per migratieachtergrond van de leerling (zie ook Tabel A34)

In bovenstaande grafiek is het voorlopig en definitief advies te zien uitgesplitst naar migratieachtergrond op grond van drie categorieën: leerlingen zonder migratieachtergrond, leerlingen met een westerse migratieachtergrond en leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond. Het eerste dat opvalt is dat leerlingen zonder migratieachtergrond en leerlingen met een westerse migratieachtergrond niet veel verschillen bij zowel het voorlopige advies als het definitieve advies. Leerlingen met een westerse migratieachtergrond behalen iets hogere percentages definitieve havo tot vwo adviezen (ongeveer 51%) dan leerlingen zonder migratieachtergrond (ongeveer 50%), maar dat verschil neemt de laatste jaren af. Dit terwijl leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond een veel lager definitief percentage havo tot vwo advies (bijna 40%) hebben. Het verschil tussen leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond en de andere twee categorieën is dus ongeveer 10-11 procentpunt. Wel is te zien dat het benchmark percentage definitieve havo tot vwo adviezen van leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond zeker na de coronapandemie sterk is gestegen en dit percentage de afgelopen jaren gelijk is gebleven.

3 Heroverwegingen en bijstellingen

Samenvatting

Aanleiding

Om goed te kunnen beoordelen wat nu precies het effect is van de inzet van de doorstroomtoets op schooladvisering, wordt in dit hoofdstuk gekeken naar de heroverwegingen en de bijstellingen in de schooljaren 2020-2021 tot en met 2023-2024. Hierbij wordt bekeken hoe wordt omgegaan met heroverwegingen en bijstellingen bij diverse groepen leerlingen. Dit schooljaar (2023-2024) is dit extra interessant, omdat scholen nu voor het eerst verplicht zijn om het voorlopig advies van leerlingen bij te stellen tenzij ze kunnen beargumenteren waarom dit in het nadeel van de leerling zou zijn.

Heroverweging en bijstelling

Tot en met schooljaar 2022-2023 gold: wanneer de doorstroomtoets een meer theoretisch toetsadvies geeft dan het voorlopig advies, dan moest de school het voorlopig advies heroverwegen. De school kon het voorlopige advies vervolgens bijstellen, maar dit was niet verplicht. Het is bij de weergegeven percentages bijstellingen in dit rapport belangrijk om te vermelden dat dit percentage niets zegt over de 'mate' van bijstelling. Een leerling kan na een heroverweging bijvoorbeeld bijgesteld worden van vmbo kb naar vmbo kb/gt, maar ook van vmbo kb naar vmbo gt, naar vmbo gt/havo, naar havo, naar havo/vwo, of naar vwo.

Conclusies

De overkoepelende conclusie van dit hoofdstuk is dat de doorstroomtoets in de nieuwe wetgeving – en daarmee de verplichting tot bijstelling van het voorlopige advies bij een meer theoretisch toetsadvies – in dit laatste schooljaar veel invloed heeft gehad op de hoogte van het definitieve advies. Vanaf schooljaar 2020-2021 tot en met schooljaar 2022-2023 was het percentage bijstellingen namelijk veel lager dan in het laatste schooljaar (2023-2024). Ook is te zien dat bepaalde groepen leerlingen al jaren meer profiteren van de mogelijkheid tot een bijstelling dan andere groepen. In het afgelopen schooljaar (2023-2024) is het verschil tussen de groepen echter over het algemeen afgenomen. Mogelijk heeft het verplichten van het bijstellen van leerlingen dus in een grotere kansengelijkheid tussen verschillende groepen.

Aanzienlijke toename percentage bijstellingen en lichte afname percentage heroverwegingen

In schooljaar 2023-2024 is het percentage leerlingen bij wie moet worden heroverwogen met 2,3 procentpunt gedaald ten opzichte van schooljaar 2022-2023, naar 31,8%. Dit betekent dat er iets minder vaak sprake is van onderadvisering bij de voorlopige adviezen, dan in het voorgaande schooljaar (2022-2023). Het percentage bijstellingen ten opzichte van het totaal aantal leerlingen dat een toets heeft gemaakt is flink gestegen in vergelijking met het voorgaande schooljaren. Dit betekent dat het bijstellingspercentage ten opzichte van de heroverwegingen (dat wil zeggen: hoeveel leerlingen die op de toets lieten zien meer uitdaging aan te kunnen hebben ook daadwerkelijk een bijstelling gekregen) in schooljaar 2023-2024 met 76,5% aanzienlijk hoger dan in schooljaar 2022-2023 (29,2%) en de schooljaren daarvoor.

Nog steeds vaker sprake van een heroverweging en bijstelling bij meiden dan bij jongens, beide groepen flink gestegen percentage bijstellingen

Zowel bij meiden als bij jongens hoeft in schooljaar 2023-2024 minder vaak te worden heroverwogen dan in eerdere jaren. Meiden worden echter nog steeds iets vaker onderschat en moeten relatief vaker heroverwogen worden dan jongens. Omdat het percentage bijstellingen ten opzichte van het totaal aantal toetsmakende leerlingen voor zowel jongens als meiden flink is toegenomen, zijn de percentages bijstellingen ten opzichte van de heroverwegingen voor beide groepen aanzienlijk gestegen ten opzichte van vorig schooljaar (2022-2023). In schooljaar 2022-2023 was het percentage leerlingen met een heroverweging dat werd bijgesteld ongeveer gelijk voor meiden en voor jongen, met respectievelijk 29,3% voor meiden en 29,1% voor jongens. In schooljaar 2023-2024 zijn deze percentages opgelopen tot 77,4% voor meiden en 75,6% voor jongens. Dit is voor meiden een stijging van 48,1 procentpunt en voor jongens 46,5 procentpunt. Hoewel dit een positieve ontwikkeling is voor zowel jongens als meiden en meiden iets vaker zijn bijgesteld, is het verschil niet groot genoeg om meiden qua percentage behaald havo- tot vwo advies gelijk te trekken met jongens. Zie hiervoor ook grafiek 2.4, waar het verschil tussen jongens en meiden in het laatste schooljaar (2023-2024) ongeveer 3 procentpunt is. Wel is er in tegenstelling tot vorig schooljaar (2022-2023) weer sprake van een lichte inhaalslag door de meiden, die nu zowel in absolute als relatieve zin weer vaker worden bijgesteld.

Bij leerlingen in minder stedelijke gebieden is het percentage absolute bijstellingen voor het eerst hoger dan bij meer sterk stedelijke gebieden

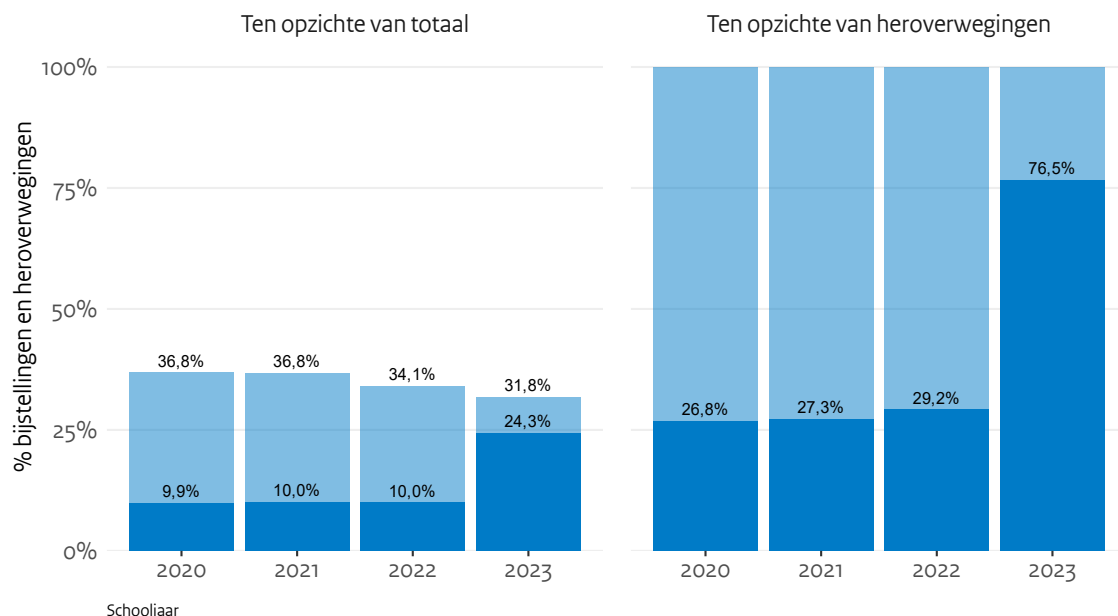
Op het vlak van stedelijkheid is er veel veranderd ten opzichte van schooljaar 2022-2023: hoe minder stedelijk het gebied, hoe hoger het percentage leerlingen bij wie moet worden heroverwogen. Met andere woorden: hoe minder stedelijk een gebied, hoe meer er sprake is van onder advisering bij de voorlopige adviezen. Voor het eerst geldt nu echter ook hoe minder stedelijk het gebied, hoe hoger het percentage leerlingen dat wordt bijgesteld. De verschillen zijn echt klein, met 25% bijstellingen voor niet tot weinig stedelijke gebieden en 24% voor matig tot sterk stedelijke gebieden en zeer sterk stedelijke gebieden. Door het lagere percentage heroverwegingen bij matig tot sterk stedelijke gebieden en vooral zeer sterk stedelijke gebieden is het verschil in percentage bijstellingen ten opzichte van heroverwegingen nog steeds wel groot, met 68% voor de niet tot weinig stedelijke gebieden, 78% voor de matig tot sterk stedelijke gebieden en 88% voor de zeer sterk stedelijke gebieden. Desalniettemin is het inlopen van gemist potentieel, wat bestaat uit het verschil tussen het percentage heroverwegingen ten opzichte van het absolute percentage bijstellingen, groter bij niet tot weinig stedelijke gebieden en matig tot sterk stedelijke gebieden. Waar het gemiste potentieel afneemt van 31 procentpunt naar 12 procentpunt (verschil van 19 procentpunt) voor niet tot weinig stedelijke gebieden, van 24 procentpunt naar 7 procentpunt (verschil van 17 procentpunt) voor matig tot sterk stedelijke gebieden en van 16 procentpunt naar 3 procentpunt (verschil van 13 procentpunt) voor zeer sterk stedelijke gebieden.

Leerlingen met een lagere SES moeten vaker worden heroverwogen, deze leerlingen krijgen ook vaker een bijstelling

Leerlingen met een lage SES moeten vaker worden heroverwogen dan leerlingen met een hogere SES. Wel krijgen leerlingen in absolute zin met een lage SES vaker een bijstelling dan leerlingen met een gemiddelde SES en hoge SES. Het valt echter op dat het percentage bijstellingen ten opzichte van de heroverwegingen niet alleen hoger is voor leerlingen met een lage SES, maar ook voor leerlingen met een hoge SES. Leerlingen met een gemiddelde SES lopen 5 procentpunt achter op leerlingen met een lage SES en 10 procentpunt op leerlingen met een hoge SES. Dit is opvallend omdat leerlingen met een hoge SES juist het laagste percentage heroverwegingen heeft van alle SES categorieën. Desondanks is het gemist potentieel van deze groep leerlingen met 3 procentpunt (zie linker grafiek) veel lager dan bij de andere groepen die een gemist potentieel hebben van 9 procentpunt voor leerlingen met een gemiddelde SES en 8 procentpunt voor leerlingen met een lage SES. Met andere woorden: leerlingen met een lage SES worden vaker ondergeadviseerd bij de voorlopige adviezen en de correctie op die onder advisering is ook lager dan bij leerlingen met een hoge SES. Wel is de correctie op hun onder advisering hoger dan bij leerlingen met een gemiddelde SES.

Het aantal scholen dat bijstelt is dit jaar aanzienlijk toegenomen, slechts een klein deel van scholen stelt nog steeds niet bij

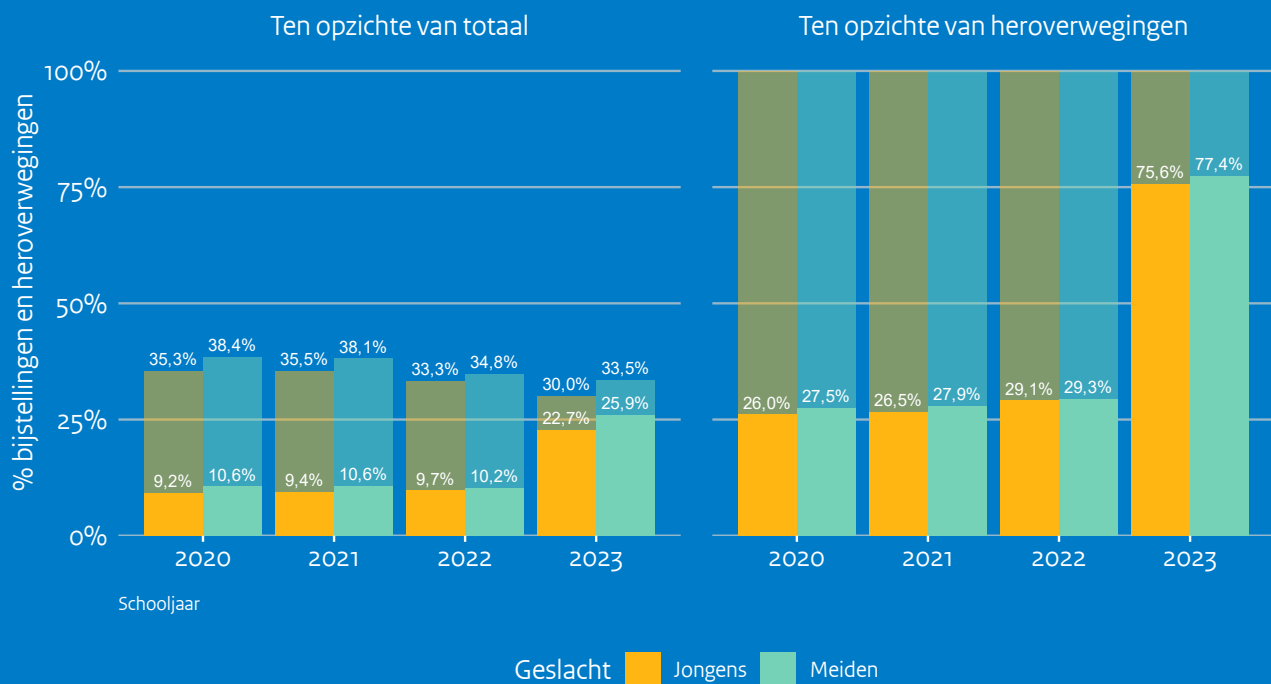
In schooljaar 2023-2024 is te zien dat het aantal scholen dat geen enkel voorlopig advies bijstelt voor leerlingen waarvan het advies heroverwogen moet worden flink is gedaald van bijna de helft van de scholen naar iets meer dan 10% van de scholen. Dit is een duidelijk effect van de nieuwe wetgeving waarbij scholen in principe verplicht zijn bij te stellen. Bovendien is te zien dat de scholen waar helemaal niet wordt bijgesteld vaak scholen zijn met kleine groepen leerlingen, waardoor het verklaarbaar is dat sommige scholen nog steeds niet bijstellen.

Percentage heroverwegingen en bijstellingen ten opzichte van totaal en heroverweging (zie ook Tabel A13)

In de linker grafiek is het percentage leerlingen met een heroverweging (lichtblauw) en bijstelling (donkerblauw) te zien, ten opzichte van het totaal aantal leerlingen dat een toets gemaakt heeft. In de rechtergrafiek staat het percentage bijstellingen (donkerblauw) ten opzichte van alle heroverwegingen (lichtblauw, 100%). Het is hierbij belangrijk om te vermelden dat het percentage bijstellingen niks zegt over de mate van bijstelling. Een leerling kan bijvoorbeeld bijgesteld worden van vmbo gt naar vmbo gt/havo, maar ook van havo, of havo/vwo, of naar vwo.

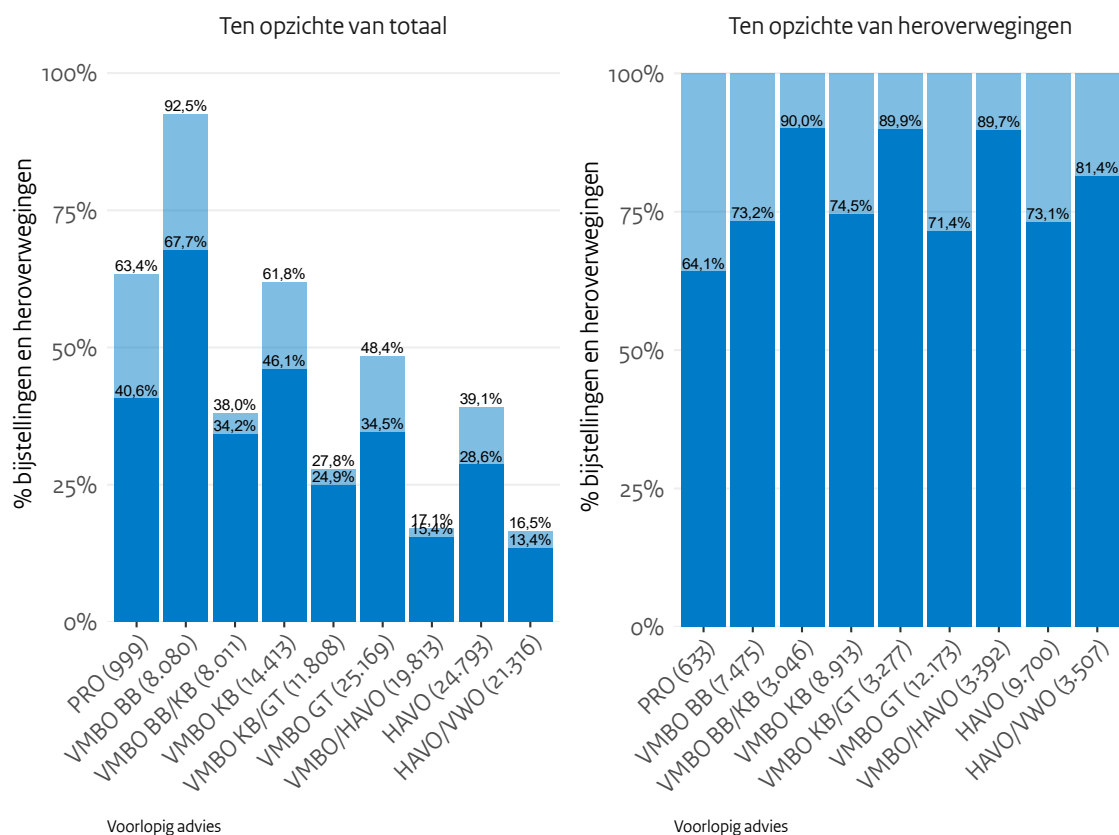
Over de afgelopen jaren heen is te zien dat het percentage bijstellingen ten opzichte van het totaal (zie linker grafiek) stabiel blijft. Dit verandert in het laatste schooljaar (2023-2024) waarin het percentage bijstellingen ten opzichte van het totaal meer dan verdubbeld. Dit komt door de nieuwe wetgeving waardoor het vanaf nu verplicht is om leerlingen met een heroverweging bij te stellen, tenzij er een goede reden is om daar vanaf te wijken. Het percentage heroverwegingen neemt daarentegen de laatste jaren juist af. Omdat het percentage heroverwegingen wat afneemt, neemt het percentage bijstellingen in verhouding met heroverwegingen licht toe in de afgelopen jaren (zie rechtergrafiek). In het laatste schooljaar (2023-2024) schiet dit percentage omhoog tot meer dan drie kwart van de leerlingen met een heroverweging. Dit komt met name door de toename van het aantal bijgestelde leerlingen.

Percentage heroverwegingen en bijstellingen ten opzichte van totaal en heroverweging per geslacht (zie ook Tabel A14)

De grafiek hierboven laat het percentage heroverwegingen en bijstellingen zien, uitgesplitst naar geslacht. Bij meiden moet er over het algemeen vaker worden heroverwogen dan bij jongens (zie linker grafiek), zij worden dus vaker onderschat in hun voorlopig advies. Het gaat hier in de afgelopen schooljaren om ongeveer 2 tot 3 procentpunten verschil. Uitzondering hierop is vorig schooljaar (2022-2023) waarin het verschil nog maar 1,5 procentpunt is. In het laatste schooljaar (2023-2024) is dit echter weer gegroeid naar 3,5 procentpunt verschil. Dit betekent dat meiden bij het voorlopig advies iets vaker worden onderschat dan jongens. Wel krijgen meiden iets vaker een bijstelling dan jongens ten opzichte van het totaal aantal toetsmakende leerlingen. Dit verschil is in de afgelopen schooljaren ongeveer 0,5 tot 1 procentpunt (zie linker grafiek). In het laatste schooljaar (2023-2024) is dit verschil toegenomen naar bijna 3 procentpunt.

Als we kijken naar het percentage bijstellingen ten opzichte van heroverwegingen (zie rechtergrafiek) is te zien dat meiden relatief vaker worden bijgesteld met 1,5 tot 2 procentpunt. Uitzondering hierop is vorig schooljaar (2022-2023) waarin er nauwelijks verschil was tussen jongens en meiden. De verschillen tussen jongens en meiden met betrekking tot bijstellingen zijn dus over het algemeen stabiel en in het voordeel van de meiden, met uitzondering van vorig schooljaar (2022-2023) toen er nauwelijks verschil was. Over het algemeen worden meiden dus iets vaker onderschat waardoor ze een hoger percentage heroverwegingen hebben, maar ze worden ook iets vaker bijgesteld waardoor het verschil tussen jongens en meiden een beetje wordt ingelopen.

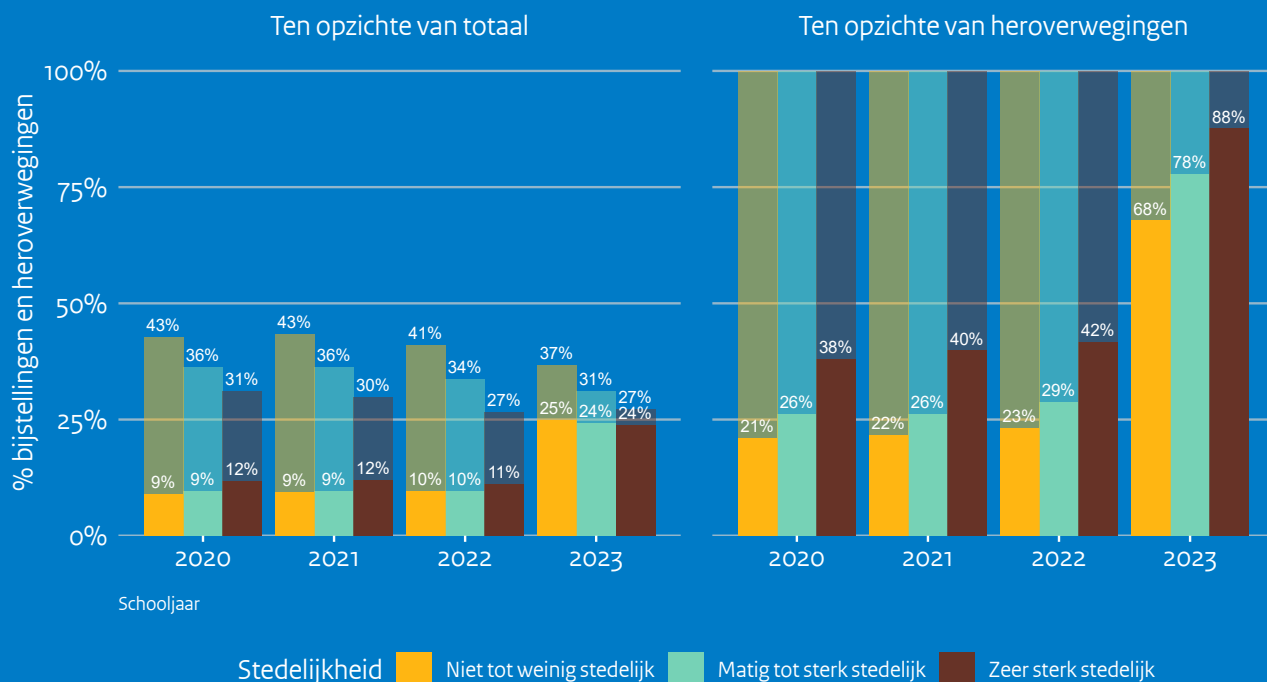

Percentage heroverwegingen en bijstellingen ten opzichte van totaal en heroverweging per voorlopige adviescategorie in schooljaar 2023-2024 (zie ook Tabel A15)

In bovenstaande figuur is te zien dat in schooljaar 2023-2024 het totale aandeel bijstellingen iets lager is bij de meer theoretische voorlopige adviezen (zie linker grafiek). Leerlingen met een enkelvoudig advies moeten vaker worden heroverwogen; dit wordt verklaard doordat de toetsadviezen altijd tweevoudig zijn (sinds schooljaar 2018-2019), waardoor het toetsadvies in het geval van een enkelvoudig voorlopig advies nooit gelijk kan zijn aan het voorlopig advies. Hierdoor zijn de percentages heroverwegingen relatief hoog bij enkelvoudige adviezen tov dubbele adviezen. Het percentage bijstellingen is ook hoger voor enkelvoudige adviezen. Waar dit vorig schooljaar (2022-2023) nog zorgde voor grote verschillen tussen dubbelvoudige adviezen en enkelvoudige adviezen met betrekking tot de relatieve bijstellingspercentages (zie rechter grafiek), zijn de verschillen dit jaar niet meer zo groot. Alsnog zijn er wel verschillen. Dit komt doordat deze leerlingen een heel dubbel toetsadvies hoger moeten halen dan hun eigen dubbele advies, waardoor het percentage heroverwegingen lager blijft en er meer reden is om het advies bij te stellen, omdat de toets immers veel beter is gemaakt dan op basis van het voorlopige advies zou worden verwacht.

Verder valt op dat met name bij leerlingen met een vmbo bb advies er opnieuw in heel veel gevallen (meer dan 92%) moet worden heroverwogen. Het is wenselijk verder onderzoek te doen naar dit uitzonderlijk hoge percentage. Zeker gezien het aandeel bijstellingen t.o.v. heroverwegingen bij dit voorlopig advies relatief laag is.

N.B. Uiteraard is het vwo advies niet opgenomen in deze grafiek, aangezien er bij een leerling met een vwo advies geen sprake kan zijn van een heroverweging of een bijstelling.

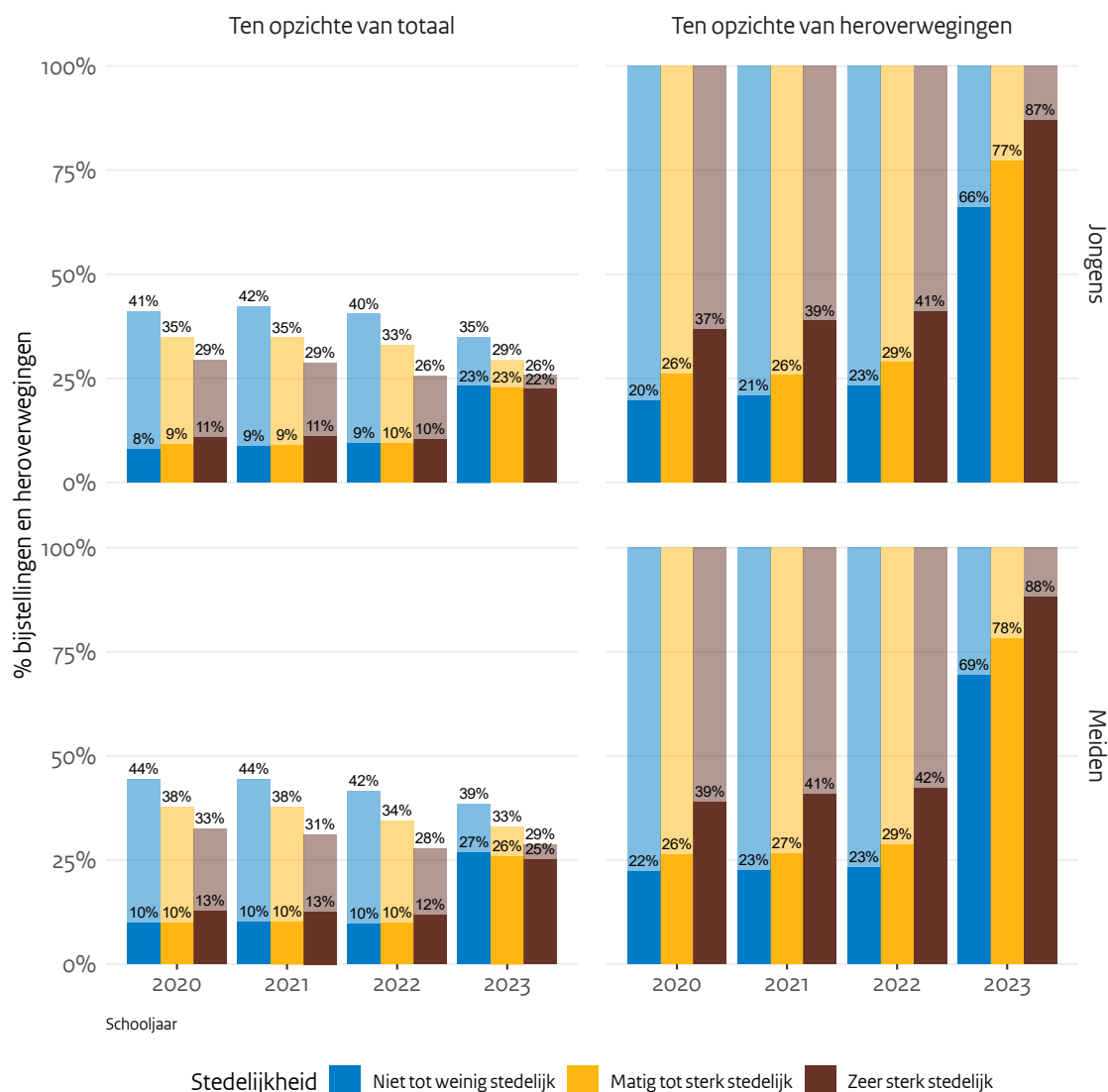

Percentage heroverwegingen en bijstellingen ten opzichte van totaal en heroverweging naar mate van stedelijkheid (zie ook Tabel A16)

Bij de uitsplitsing naar mate van stedelijkheid zijn er opvallende verschillen te zien in het percentage heroverwegingen en bijstellingen. Zo was het percentage voorlopige adviezen die moesten worden heroverwogen in de afgelopen jaren het hoogst in niet of weinig stedelijke gebieden, maar krijgen juist de leerlingen in stedelijke gebieden het vaakst een bijstelling bij een heroverweging (zie linker grafiek). Dit verandert iets in het afgelopen schooljaar (2023-2024), waar voor het eerst leerlingen uit niet stedelijke tot weinig stedelijke gebieden een hoger percentage bijstellingen hebben, dan leerlingen uit zeer sterk stedelijke gebieden. Ook hier is het effect te zien van de nieuwe wetgeving.

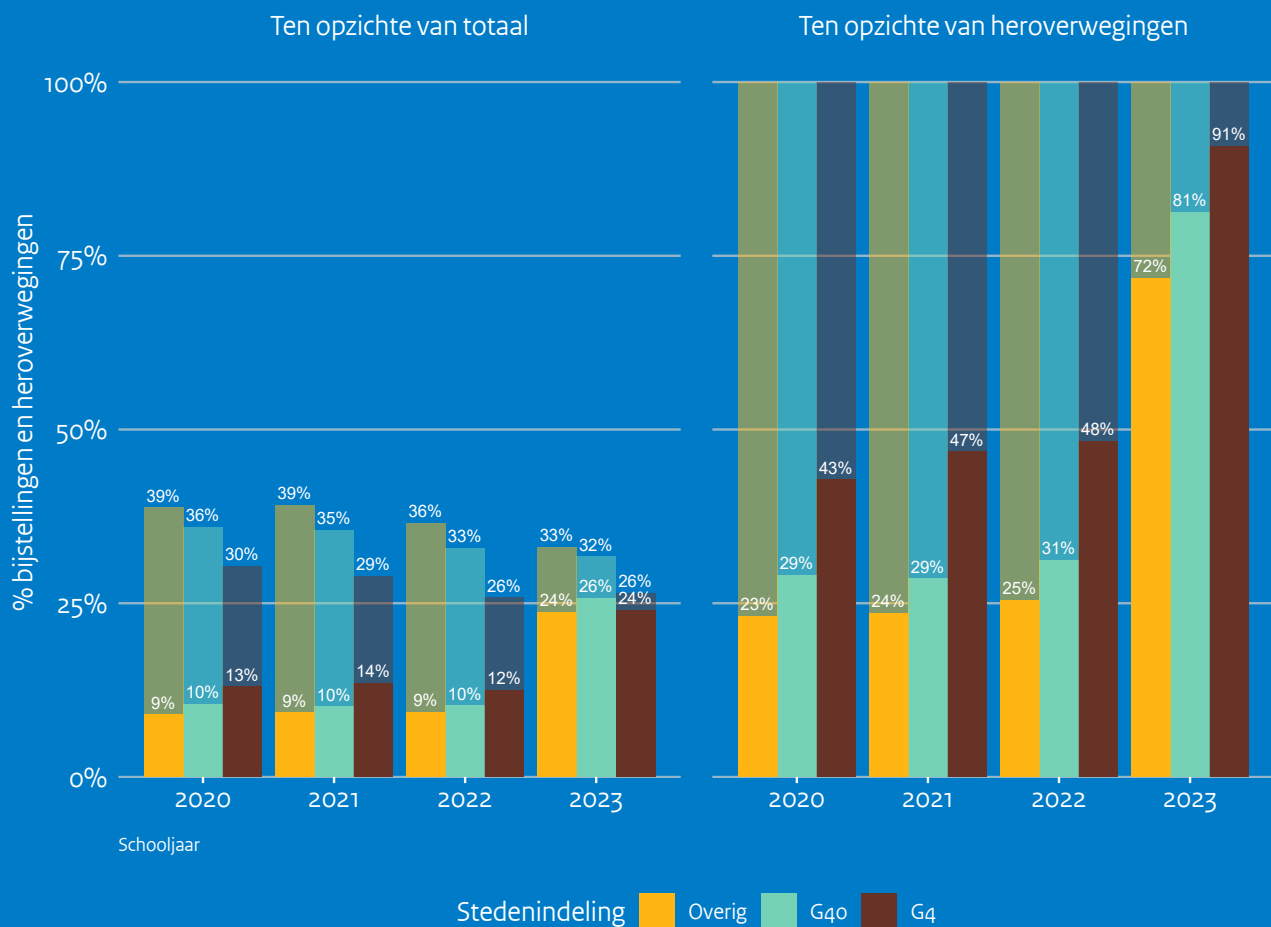
Alsnog is het percentage bijstellingen ten opzichte van heroverwegingen heel hoog bij zeer sterk stedelijke gebieden en een stuk lager bij weinig stedelijk gebieden (zie rechter grafiek). Dit komt omdat zeer sterk stedelijke gebieden een veel lager percentage heroverwegingen hebben. Het verschil tussen de regio's is echter minder groot dan in de jaren ervoor. Leerlingen in weinig stedelijke gebieden worden dus vaker onderschat en relatief minder vaak bijgesteld. Toch is te zien dat de nieuwe verplichting voor scholen om het voorlopige advies bij te stellen tenzij dat in het nadeel van de leerling is, een positief effect heeft op leerlingen uit minder stedelijke regio's.

Desalniettemin blijven zeer sterk stedelijke gebieden koploper wat betreft het percentage relatieve bijstellingen (zie rechter grafiek). Gezien de grote verschillen op grond van stedelijkheid, is het wenselijk hier verder (intersectioneel) onderzoek naar te doen. Zo kan onderzocht worden hoe verschillende kenmerken, zoals stedelijkheid en het inkomen of opleidingsniveau van de ouders, samen van invloed zijn op de kansen van leerlingen.

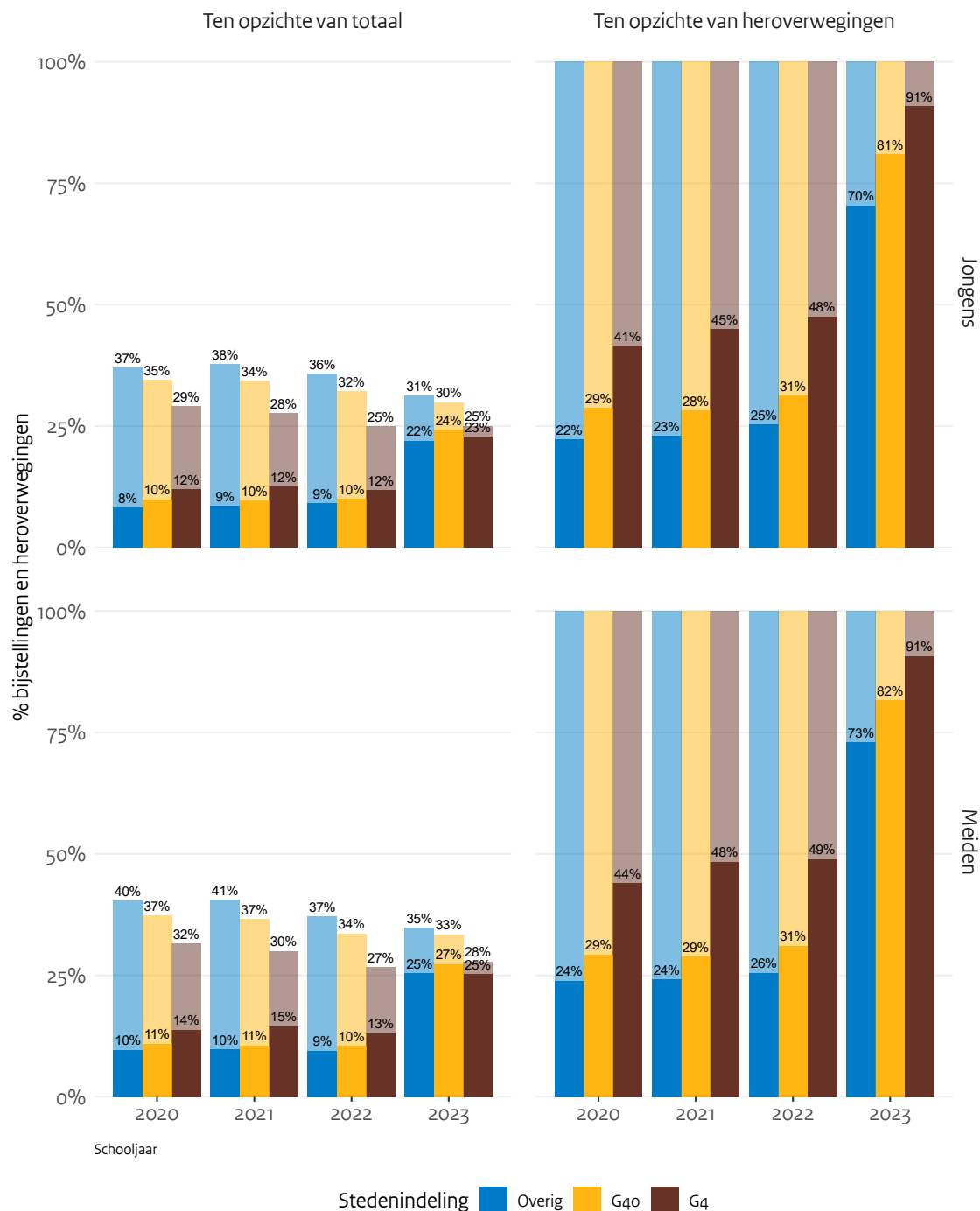
Percentage heroverwegingen en bijstellingen ten opzichte van totaal en heroverweging naar mate van stedelijkheid en geslacht (zie ook Tabel A17)

Als we stedelijkheid vervolgens ook uitsplitsen naar geslacht zien we dat meiden uit niet tot weinig stedelijke regio's meer profiteren van de nieuwe wetgeving dan jongens. Dit geldt ook voor de matig tot sterk stedelijk regio's. Het percentage bijstellingen is in absolute zin (zie linkergrafiek) namelijk flink omhooggegaan in het laatste schooljaar. Dit is zowel bij jongens als meiden het geval, maar bij meiden iets meer dan bij jongens. Aangezien meiden echter ook een hoger percentage heroverwegingen hebben, is het verschil in relatieve percentage bijstellingen ten opzichte van heroverwegingen (zie rechtergrafiek) iets minder groot.

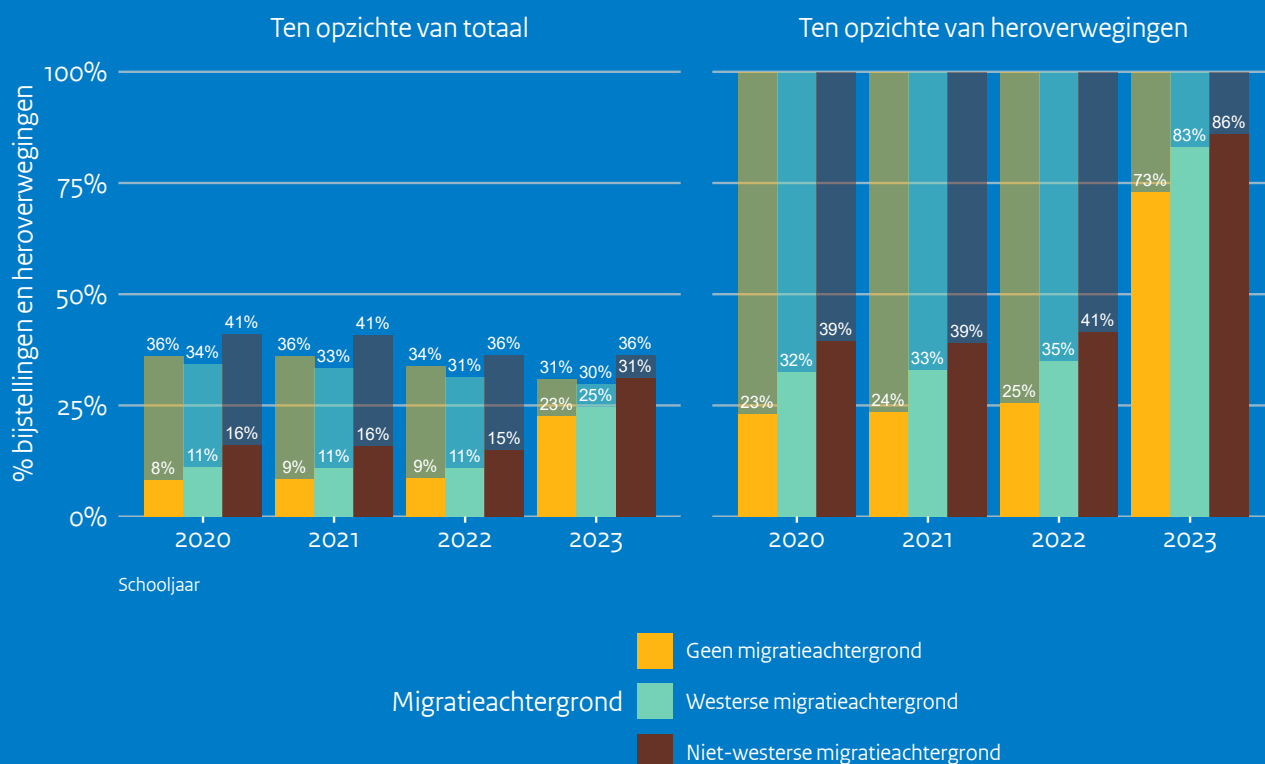
Percentage heroverwegingen en bijstellingen ten opzichte van totaal en heroverweging naar stedenindeling (zie ook Tabel A18)

We zien vrijwel dezelfde verschillen als we uitsplitsen naar stedenindeling zoals bij de uitsplitsing naar stedelijkheid. Je ziet hier en daar wat kleine nuanceverschillen. Zo hebben leerlingen in de categorie overig een iets lager percentage bijstellingen ten opzichte van het totaal aantal toetsmakende leerlingen in vergelijking met leerlingen uit de G4 (zie linker grafiek). Daarnaast hebben leerlingen uit G40 gemeenten juist een hoger percentage bijstellingen in absolute zin dan leerlingen uit de G4. Maar in deze grafiek (beide) zie je dat de verschillende groepen dichter naar elkaar toe zijn gegroeid in het laatste schooljaar (2023-2024). Dit geldt zowel voor de bijstellingen in absolute zin (zie linker grafiek) als de bijstellingen in relatieve zin ten opzichte van het percentage heroverwegingen (zie rechtergrafiek).

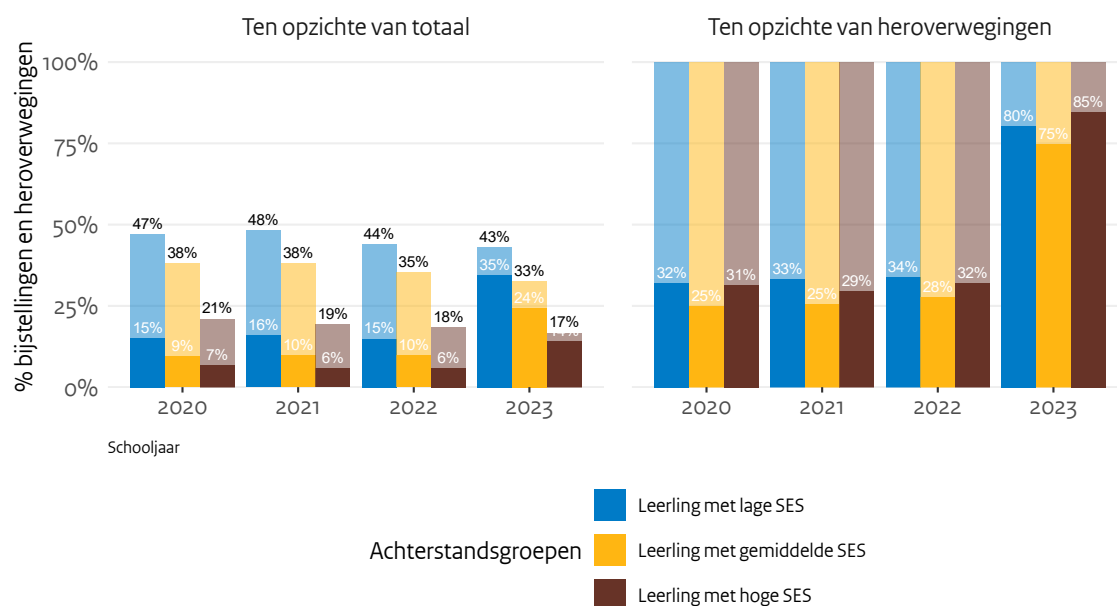
Percentage heroverwegingen en bijstellingen ten opzichte van totaal en heroverweging naar stedenindeling en geslacht (zie ook Tabel A19)

Bij verdere uitsplitsing naar geslacht is, net als bij stedelijkheid, te zien dat de grote verschillen met name voorkomen als we kijken naar de verschillende categorieën van stedenindeling en veel minder als we kijken naar geslacht. Ook hier profiteren meiden iets meer van de nieuwe wetgeving dan de jongens. Zeker in vergelijking met vorig schooljaar (2022-2023).

Percentage heroverwegingen en bijstellingen ten opzichte van totaal en heroverweging per migratieachtergrond (zie ook Tabel A35)

In bovenstaande grafiek valt een aantal zaken op. Ten eerste worden leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond vaker onderschat bij het voorlopige advies, alhoewel dit verschil in het laatste jaar iets kleiner is dan in de jaren ervoor. Dit is te zien aan het hogere percentage heroverwegingen ten opzichte van de andere groepen leerlingen in de linker grafiek. Interessant genoeg worden leerlingen zonder migratieachtergrond vaker onderschat dan leerlingen met een westerse migratieachtergrond. Verder is te zien dat leerlingen met een migratieachtergrond en zeker leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond vaker worden bijgesteld. Dit geldt zowel in absolute zin in vergelijking met het totaal aantal toetsmakende leerlingen, als in relatieve zin ten opzichte van de leerlingen met een heroverweging per migratieachtergrond. Het gaat ook in beide gevallen om aanzienlijke verschillen. Tot slot zien we uiteraard in het afgelopen schooljaar (2023-2024) ook hier een enorme stijging in het percentage bijstellingen, in zowel absolute als in relatieve zin. De verschillen tussen de groepen worden hierdoor relatief gezien wel iets minder groot, maar zijn verder nog steeds aanzienlijk. Leerlingen met een westerse en niet-westerse migratieachtergrond profiteren dus in grotere mate van de nieuwe wetgeving.

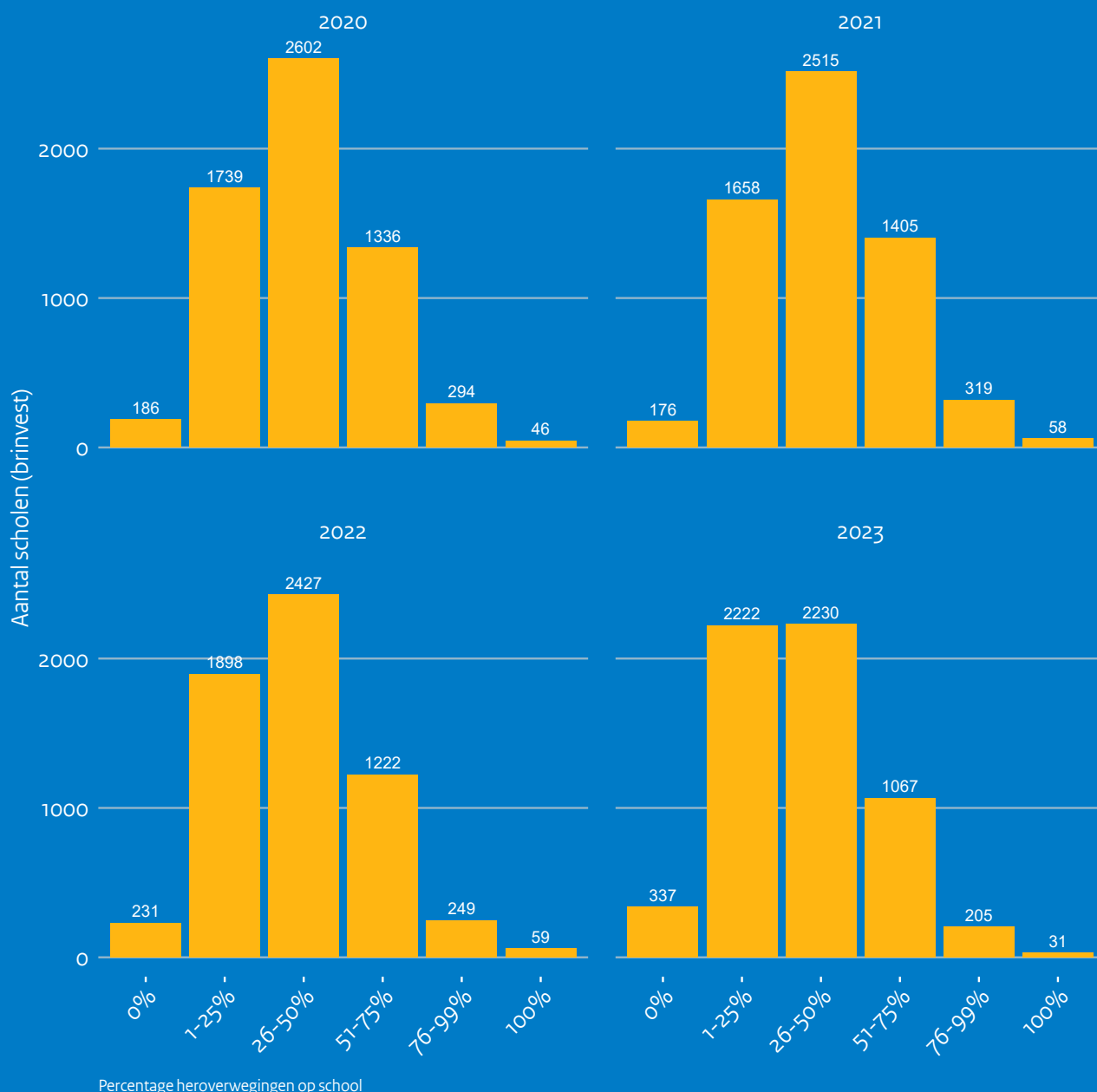

Heroverwegingen en bijstellingen per groep gebaseerd op de onderwijsscore van de leerling (zie ook Tabel A20)

Leerlingen met een lage SES worden meer dan tweemaal zo vaak (43% t.o.v. 17% in 2023-2024) onderschat bij het voorlopige advies dan leerlingen met een hoge SES (zie linker grafiek). Dus hoe lager de SES categorie waarbinnen een leerling valt, des te vaker die onderschat wordt bij het voorlopige advies.

Het is echter niet zo dat wanneer de leerling is onderschat in het voorlopig advies, de adviezen ook vaker worden bijgesteld naarmate de leerling een lagere SES heeft. Zo worden leerlingen met zowel een lage als een gemiddelde SES relatief minder vaak bijgesteld dan leerlingen met een hoge SES (zie rechter grafiek). In schooljaar 2023-2024 worden namelijk voor het eerst leerlingen met een lage SES relatief minder vaak (80% t.o.v. 85%) bijgesteld dan leerlingen met een hoge SES (zie rechter grafiek). Dit komt dus met name omdat het percentage heroverwegingen (zie linker grafiek) van leerlingen met een lage SES en ook leerlingen met een gemiddeld SES een stuk hoger ligt dan bij leerlingen met een hoge SES. En hoewel ze ook vaker worden bijgesteld in absolute zin is de verhouding tussen bijstellingen en heroverweging in het voordeel van leerlingen met een hoge SES (zie rechter grafiek). Dit vertaalt zich ook naar het gemiste potentieel (zie verschillen percentage heroverwegingen en bijstellingen in de linkergrafiek) van leerlingen met een lage en gemiddelde SES (respectievelijk 8 en 9 procentpunt), dat veel hoger ligt dan bij leerlingen met een hoge SES (3 procentpunt). Dit betekent dat er meer leerlingen zijn met een heroverweging in de groepen leerlingen met een lage en gemiddelde SES, die niet worden bijgesteld. Over het algemeen geldt dus dat voor leerlingen met een lage(re) SES er dus op twee momenten sprake is van onderadvisering: bij de vaststelling van het voorlopig advies en nogmaals bij het minder vaak bijstellen van het voorlopige advies naar aanleiding van de resultaten van de doorstroomtoets. Wel profiteren gelukkig alle leerlingen van de nieuwe wetgeving waarin leerlingen veel vaker worden bijgesteld, maar leerlingen in de hoge SES categorie relatief wel het meest. In absolute zin profiteren echter leerlingen in lagere SES categorieën veel meer, omdat ze ook veel vaker worden onderschat.

Een mogelijke verklaring voor dit verschil is dat leerlingen binnen hogere SES categorieën mondigere ouders hebben die sneller om een bijstelling vragen. Ook zou een (impliciete) verwachting aan de kant van de school kunnen meespelen, dat een leerling vanuit huis ondersteuning krijgt om een kansrijk advies waar te maken. Gezien de voorlopige adviezen van leerlingen met de laagste SES iets vaker worden bijgesteld, zou het kunnen dat er bij deze groep extra goed gelet wordt op kansrijk adviseren (zie ook plaatsing vo).

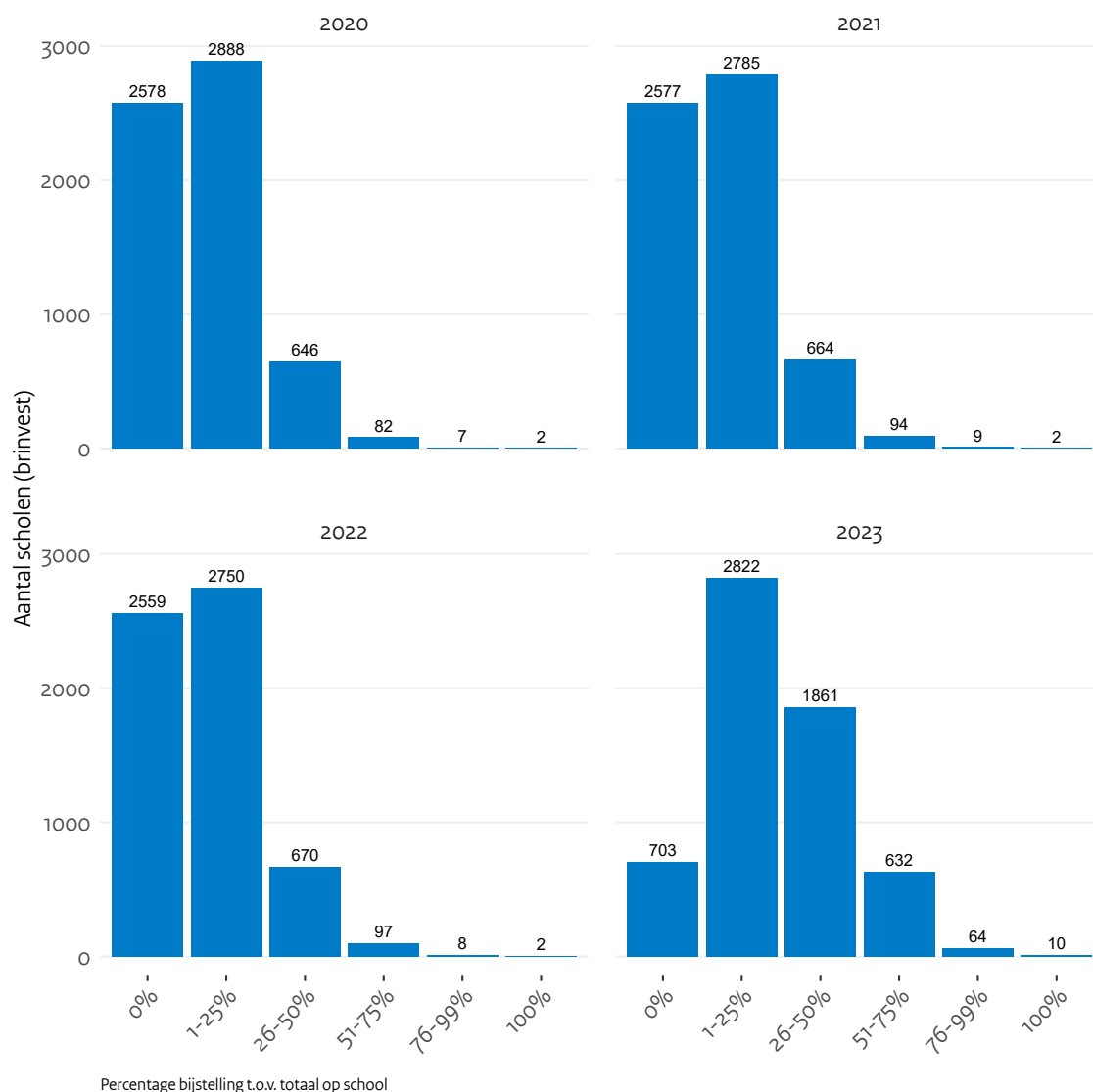

Spreiding schoolvestigingen per percentage heroverweging op de schoolvestiging (zie ook Tabel A21)

In de komende vier figuren wordt zichtbaar wat de spreiding van schoolvestigingen is ten opzichte van heroverwegingen en bijstellingen. Met betrekking tot heroverwegingen valt op dat er bij veruit de meeste schoolvestigingen voor tenminste 1% tot en met 75% van de leerlingen een heroverweging moet plaatsvinden. Uit het vorige rapport is gebleken dat het aantal heroverwegingen na een aantal jaren stijging weer is afgenomen, wat betekent dat de discrepantie tussen het voorlopig advies en de resultaten van de doorstroomtoets minder groot zijn geworden.

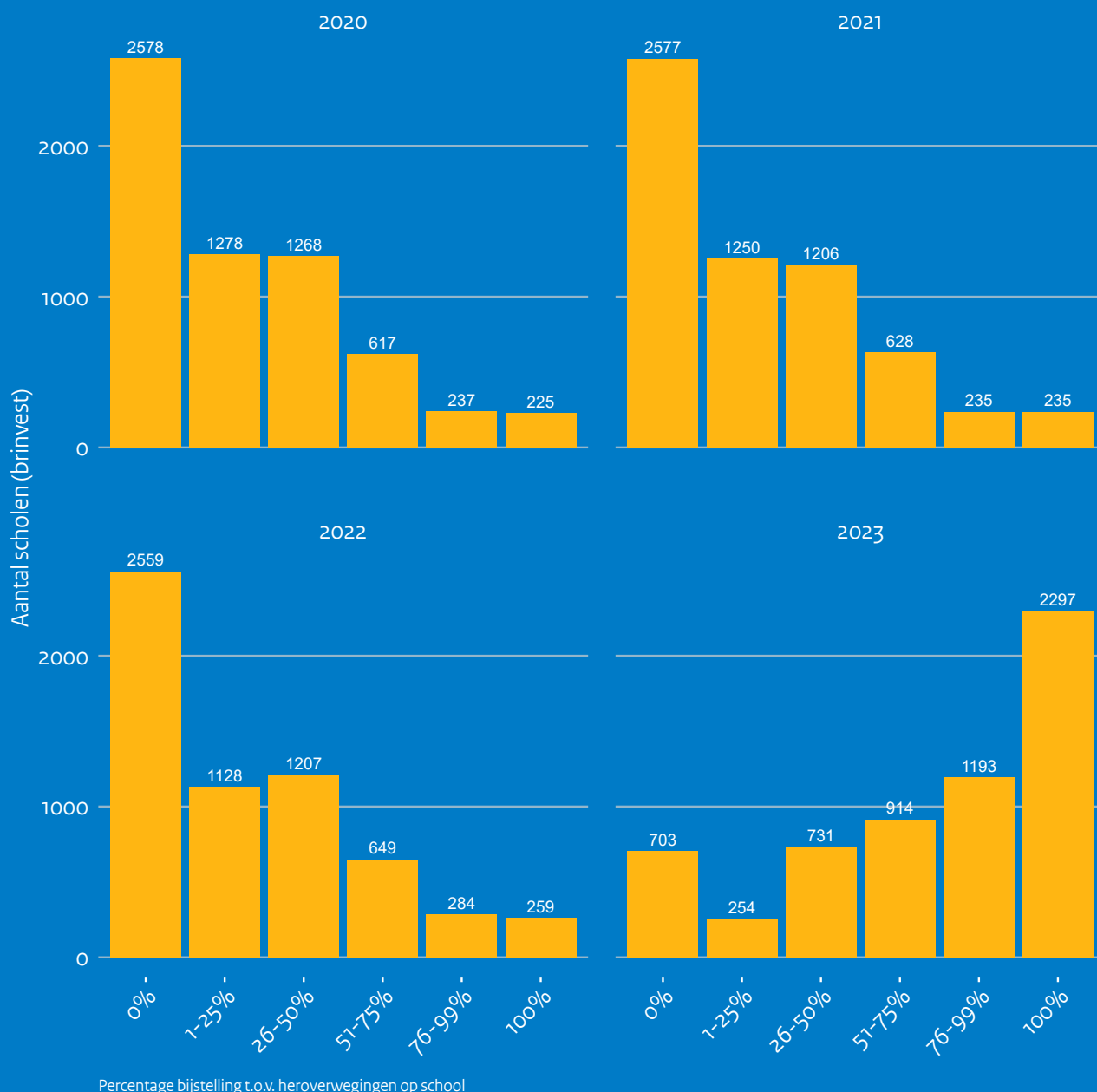
In schooljaar 2023-2024 is die discrepantie (tussen voorlopig advies en de toetsresultaten) nog iets verder gedaald ten opzichte van schooljaar 2022-2023. Zo zijn er meer schoolvestigingen met een relatief laag percentage heroverwegingen en minder schoolvestigingen met een relatief hoog percentage heroverwegingen, ten opzichte van vorig jaar. Met name de groep 1-25% is flink gegroeid ten opzichte van groepen met hogere percentages heroverwegingen. Desalniettemin zijn er slechts bij ongeveer 6% van de schoolvestigingen helemaal geen leerlingen van wie het voorlopig advies moet worden heroverwogen. Er zijn dus nauwelijks schoolvestigingen waarop het voorlopige advies voor alle toetsmakende leerlingen overeenkomt met of hoger is dan het doorstroomtoetsresultaat. Dit kan er mee te maken hebben dat scholen er ook voor kiezen om enkelvoudige voorlopige adviezen te geven, terwijl uit de doorstroomtoets altijd een dubbel toetsadvies komt.

Spreiding schoolvestigingen naar het percentage van de bijstelling ten opzichte van totaal op de schoolvestiging

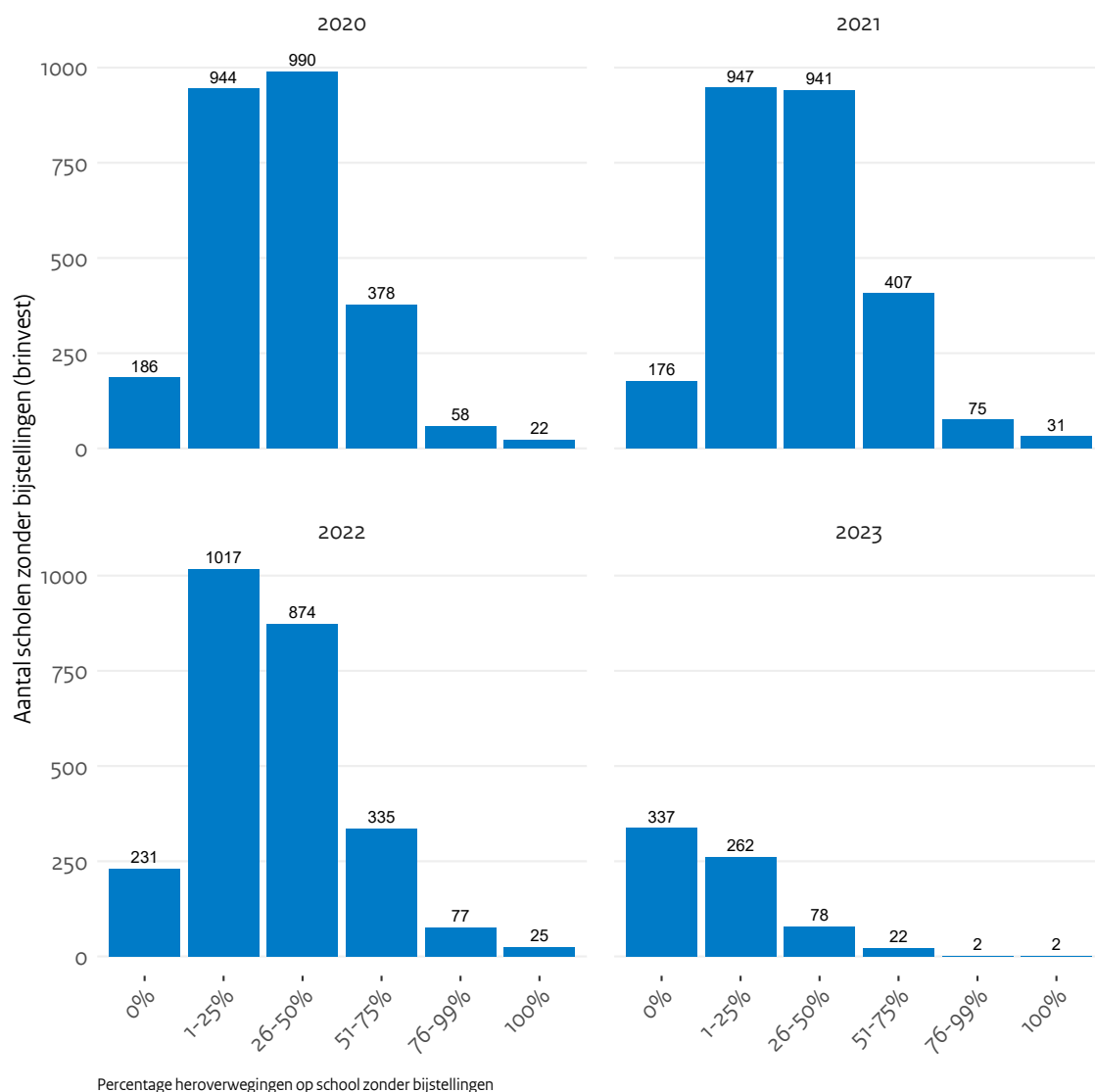
Spreiding schoolvestigingen naar het percentage van de bijstelling ten opzichte van totaal op de schoolvestiging (zie ook Tabel A22)

Ondanks dat op de meeste schoolvestigingen tenminste bij een aantal leerlingen het voorlopige advies moet worden heroverwogen, toont bovenstaande figuur dat dit in de afgelopen jaren lang niet altijd leidt tot een bijstelling. Iets minder dan de helft (tussen de 40% en 50%, zie de meest linkerstaaf per jaar) van de schoolvestigingen koos ervoor geen enkel advies dat moet worden heroverwogen bij te stellen. In schooljaar 2023-2024 is sprake van een enorme wijziging. Omdat schoolvestigingen moeten bijstellen tenzij ze een reden hebben om daar van af te wijken, zien we dat het aantal scholen met 0% bijstellingen flink is gedaald. Het aantal scholen in de categorie is echter nog steeds niet nul. Er zijn dus nog steeds schoolvestigingen die ervoor kiezen om helemaal niet bij te stellen.

Spreiding schoolvestigingen naar het percentage van de bijstelling ten opzichte van de heroverwegingen op de schoolvestiging (zie ook Tabel A23)

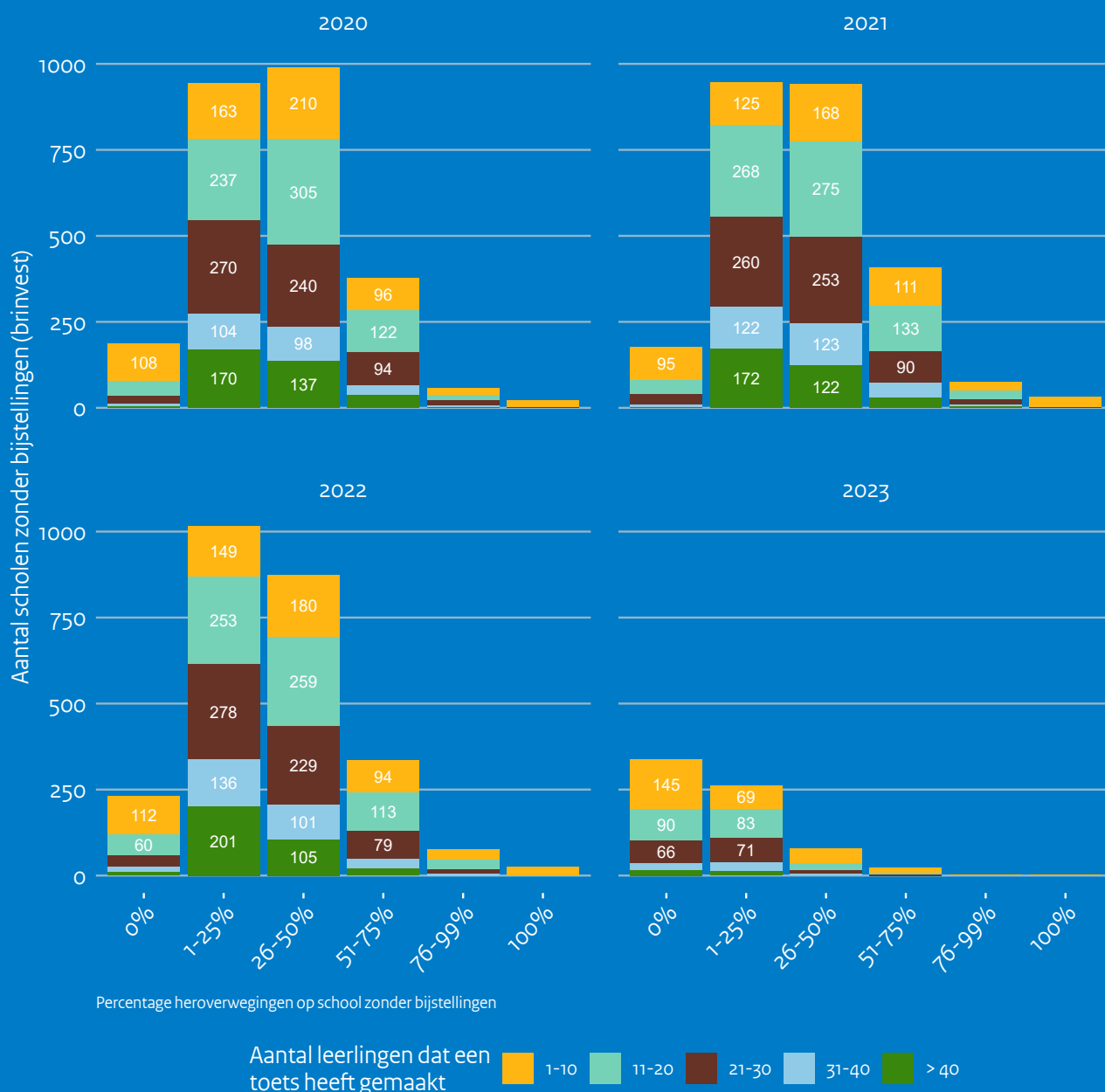
In bovenstaande grafiek zien we in het laatste schooljaar (2023-2024) dat er echter ook veel schoolvestigingen die bij alle leerlingen van wie het voorlopige advies moet worden heroverwogen het advies bijstellen (100%). Het aantal schoolvestigingen dat 100% van de leerlingen bijstelt is zelfs de grootste categorie geworden. Ook binnen de andere categorieën zijn hier grote verschuivingen, zo zijn de categorieën 1-25% en 26-50% kleiner geworden en de categorieën daarboven veel groter. De nieuwe wetgeving heeft dus een aanzienlijke impact gehad. Echter is ook hier te zien dat er schoolvestigingen zijn waarbij ondanks dat er leerlingen zijn waarvan hun advies moet worden heroverwogen, de vestiging ervoor kiest geen van deze adviezen bij te stellen. In het volgende figuur wordt dit verder bekeken.

Spreiding schoolvestigingen met nul bijstellingen naar het percentage van de heroverweging op de schoolvestiging (zie ook Tabel A24)

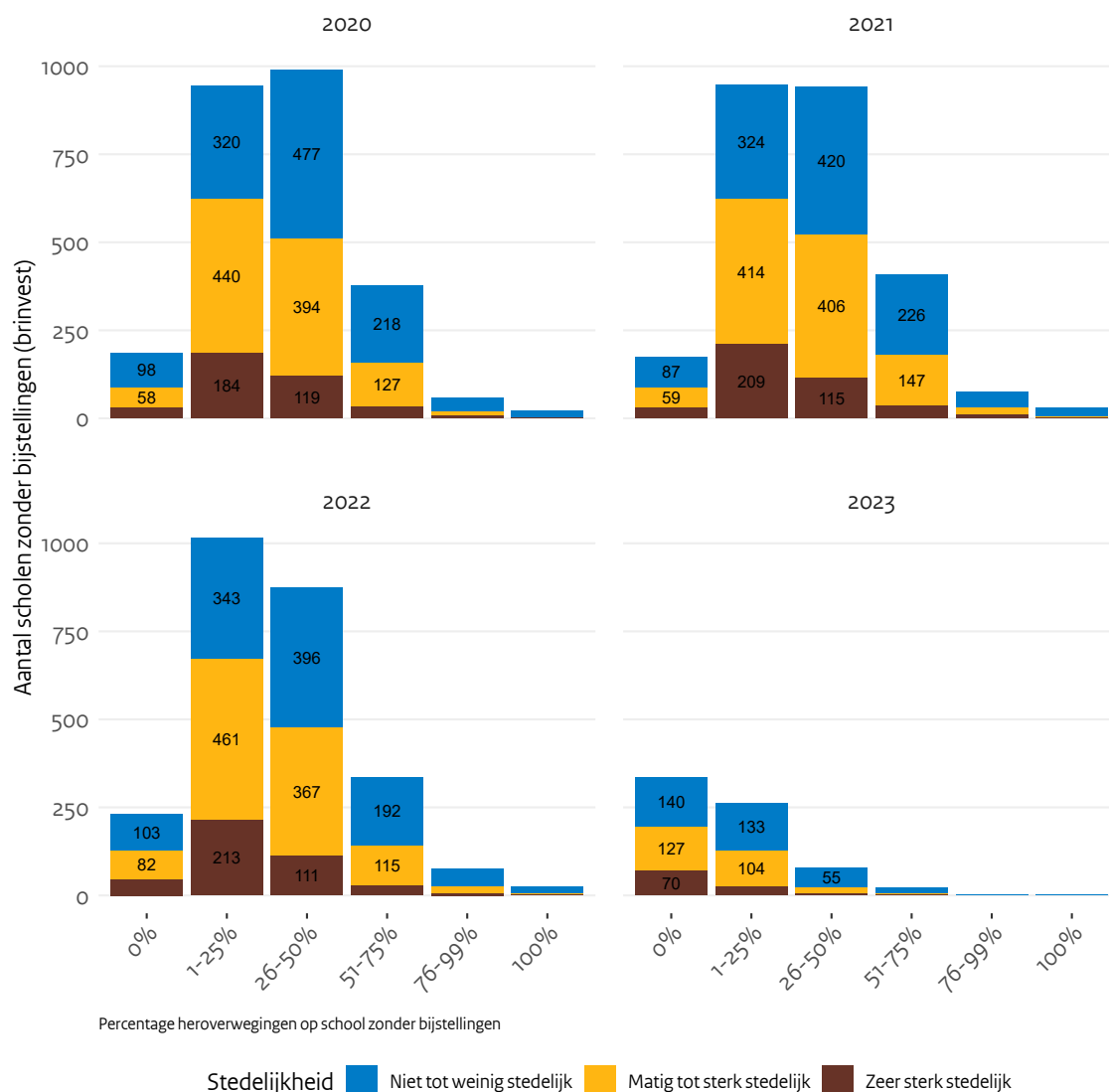
Eerdere figuren lieten al zien dat bijna alle schoolvestigingen leerlingen hebben bij wie het voorlopig advies moet worden heroverwogen, maar ook dat er in het laatste schooljaar (2023-2024) ondanks de nieuwe wetgeving nog steeds schoolvestigingen zijn die adviezen niet bijstellen. Daarom wordt in de grafiek hierboven dieper ingegaan op de schoolvestigingen die geen bijstelling geven. Deze figuur toont van deze schoolvestigingen het percentage leerlingen bij wie moet worden heroverwogen. In schooljaar 2023-2024 is door de nieuwe wetgeving een enorme afname te zien in het aantal schoolvestigingen zonder bijstellingen. Van die schoolvestigingen heeft iets minder dan de helft nul procent heroverwegingen, dus deze schoolvestigingen kunnen helemaal geen adviezen bijstellen. Maar iets meer dan de helft van de schoolvestigingen heeft wel leerlingen waarvan het voorlopige advieslager was dan het toetsadvies en zou moeten worden heroverwogen. Wel geldt voor het grootste deel daarvan dat ze heel weinig leerlingen hebben met een advies dat bijgesteld kan worden (categorie 1-25%).

Spreiding schoolvestigingen zonder bijstellingen naar het percentage van de heroverweging op de schoolvestiging uitgesplitst naar het aantal leerlingen dat een toets heeft gemaakt

Spreiding schoolvestigingen zonder bijstellingen naar het percentage van de heroverweging op de schoolvestiging uitgesplitst naar het aantal leerlingen dat een toets heeft gemaakt (zie ook Tabel A25)

Bovenstaande figuur toont het aantal schoolvestigingen dat geen bijstellingen geeft, maar die wel leerlingen hebben bij wie moest worden heroverwogen, uitgesplitst naar het aantal leerlingen dat de doorstroomtoets heeft gemaakt. De aantallen in de gekleurde balken betreffen het aantal schoolvestigingen onderverdeeld in groepen van aantallen leerlingen, die een toets hebben gemaakt op die schoolvestiging in dat schooljaar. Ook hier is natuurlijk een flinke verschuiving te zien door de nieuwe wetgeving in het laatste schooljaar (2023-2024). Van de scholen die overblijven, zijn in de categorie 1-25% nog schoolvestigingen te zien die wat grotere groepen toetsmakende leerlingen hebben. Dit betekent echter in deze categorie alsnog om vrij weinig leerlingen gaat die niet bijgesteld worden, aangezien het met een percentage van bijvoorbeeld 10% heroverwegingen om twee of drie leerlingen uit de totale groep toetsmakende leerlingen gaat. Al met al stellen dus over het algemeen scholen met vrij weinig leerlingen met een heroverweging helemaal niet bij.

Spreiding schoolvestigingen zonder bijstellingen naar het percentage van de heroverweging op de schoolvestiging uitgesplitst naar stedelijkheid (zie ook Tabel A26)

Van de scholen die niet hebben bijgesteld terwijl er wel leerlingen op de school zitten waarvan het advies moet worden heroverwogen, zijn veruit de meeste daarvan gevestigd in niet tot weinig stedelijke gebieden en matig tot sterk stedelijke gebieden. Bijna alle scholen in zeer stedelijke gebieden stellen de adviezen bij.

4 Plaatsing voortgezet onderwijs

Samenvatting

Aanleiding

In dit hoofdstuk wordt de impact van de doorstroomtoets op de doorstroom naar het voortgezet onderwijs (vo) geanalyseerd, waarbij specifiek wordt gekeken naar leerlingen die deze toets hebben afgelegd in de schooljaren 2018-2019 tot en met 2023-2024.

Plaatsing in het vo

De analyse richt zich op de onderwijspositionering van verschillende leerlinggroepen gedurende de eerste drie jaar van het voortgezet onderwijs. Hierbij worden dezelfde demografische factoren onderzocht als in de eerdere hoofdstukken over gemiddelde adviezen en heroverweging en bijstellingen: geslacht, stedelijkheid, migratieachtergrond en sociaaleconomische status (SES). Dit rapport evalueert zowel het initiële plaatsingsniveau in het eerste jaar als het bereikte niveau in het derde jaar van het vo.

In de presentatie van de data corresponderen de vermelde schooljaren met het moment waarop leerlingen de doorstroomtoets hebben afgelegd. Een praktisch voorbeeld: een leerling die de toets maakt in schooljaar 2020-2021, start in het vo in 2021-2022 en bereikt het derde leerjaar in 2023-2024. De analyse concentreert zich primair op de mate waarin leerlingen boven of onder hun definitieve advies worden geplaatst (leerjaar 1) of terechtkomen (leerjaar 3).

Voor de classificatie van plaatsing ten opzichte van het definitieve advies hanteren we de volgende systematiek: een leerling met bijvoorbeeld een vmbo-tl definitief advies wordt beschouwd als onder^[7] advies geplaatst bij plaatsing in vmbo-kb/vmbo-tl of meer praktijkgericht, en als boven^[7] advies geplaatst bij plaatsing in vmbo-tl/havo of meer theoretisch. Belangrijk hierbij is dat een plaatsing reeds als ‘onder advies’ wordt aangemerkt bij een half niveau onder het gegeven definitieve advies. Dit betekent bijvoorbeeld dat een leerling met een vmbo-t/havo-advies die in leerjaar 3 in het vmbo-tl zit, wordt geregistreerd als ‘onder advies’.

In de analyse van onderwijsplaatsingen in het eerste leerjaar van het voortgezet onderwijs dient rekening te worden gehouden met het volgende: Een substantieel deel van de leerlingen start in brede brugklassen (of dakpanklassen), waardoor hun specifieke onderwijsniveau niet eenduidig vast te stellen is. Hoewel voor de meeste leerlingen een specifieke niveaubepaling beschikbaar is, wordt een deel gecategoriseerd onder de algemene noemer ‘brugklas’ of ‘vmbo-brugklas’, waar nog geen differentiatie tussen leerwegen (BB, KB, TL) is aangebracht. Voor deze groep kan niet worden bepaald of de plaatsing meer theoretisch, meer praktijkgericht of gelijk aan het definitieve advies is. Deze leerlingen worden, samen met een verwaarloosbaar kleine groep die niet in het vo is ingestroomd, in de analyses gecategoriseerd als ‘onbekend’.

Een belangrijke kanttekening bij de plaatsingsgegevens in het eerste leerjaar betreft de registratie van onderwijsniveaus. Theoretische onderwijsrichtingen zoals havo en vwo worden doorgaans nauwkeuriger als aparte categorie geregistreerd. Dit kan resulteren in een mogelijke oververtegenwoordiging van de categorie ‘hoger dan advies’, waarbij het werkelijke percentage vermoedelijk iets lager ligt.

Conclusies

In het huidige schooljaar (2023-2024) tekent zich voor het eerst een trendbreuk af. Het percentage leerlingen dat boven het definitieve advies wordt geplaatst in leerjaar 1 vertoont een lichte daling van ongeveer 2 procentpunt ten opzichte van vorig jaar, terwijl het percentage plaatsingen onder het advies een stijging van circa 1,5 procentpunt laat zien. De huidige verdeling toont dat ongeveer een vijfde van de leerlingen boven het advies wordt geplaatst, de helft op het geadviseerde niveau, en ongeveer een zevende onder het advies. Voor een zesde deel van de leerlingen is de plaatsing niet te bepalen vanwege hun positie in brede brugklassen.

De analyse van het derde leerjaar vo toont een meer dynamisch beeld. Na drie opeenvolgende jaren waarin een trend zichtbaar was van toenemende plaatsingen boven het advies en afnemende plaatsingen eronder (zoals gedocumenteerd in het vorige rapport, inclusief schooljaar 2017-2018), is in de laatste twee schooljaren (2020-2021 en 2021-2022) een aanzienlijke verschuiving waarneembaar. Het percentage leerlingen dat boven hun advies presteert is met 3 procentpunt gedaald, terwijl het percentage dat onder het advies functioneert met 4,8 procentpunt is gestegen. Deze trend betreft specifiek leerlingen die in 2020-2021 en 2021-2022 de toets in groep 8 aflegden, en tijdens hun periode in groep 6, 7 en 8 te maken hadden met scholensluitingen. Nader onderzoek naar de onderliggende oorzaken van deze verschuiving is gewenst.

^[7] De termen ‘onder’ en ‘boven’ worden gebruikt om aan te sluiten bij bestaande wet- en regelgeving over doorstroom, bij gebrek aan een gangbaar alternatief. Deze terminologie impliceert geen waardeoordeel, maar wordt gebruikt om de tekst voor de lezer begrijpelijker te maken.

Meiden komen in het derde leerjaar van het vo veel vaker boven hun advies en minder vaak onder hun advies uit dan jongens

Met betrekking tot genderverschillen blijkt dat de aanpassing in initiële plaatsing in het eerste leerjaar ten opzichte van het definitieve advies vergelijkbaar is tussen jongens en meiden. In het derde leerjaar manifesteren zich duidelijkere verschillen: meiden zijn vaker boven hun definitieve advies terecht gekomen dan jongens en minder vaak eronder. De algemene trend in de laatste twee schooljaren (2020-2021 en 2021-2022) waarbij beide groepen minder vaak boven en vaker onder hun advies presteren, geldt zowel voor jongens als voor meiden. Al met al betekent dit dat meiden hun lagere definitieve adviezen ten opzichte van jongens inlopen in de onderbouw van het vo. Gemiddeld presteren meiden zelfs beter dan jongens in de onderbouw van het voortgezet onderwijs.

Leerlingen in zeer sterk stedelijke gebieden hebben een lager percentage leerlingen dat onder hun advies wordt geplaatst in het eerste leerjaar, in het derde leerjaar vervaagt dit verschil grotendeels

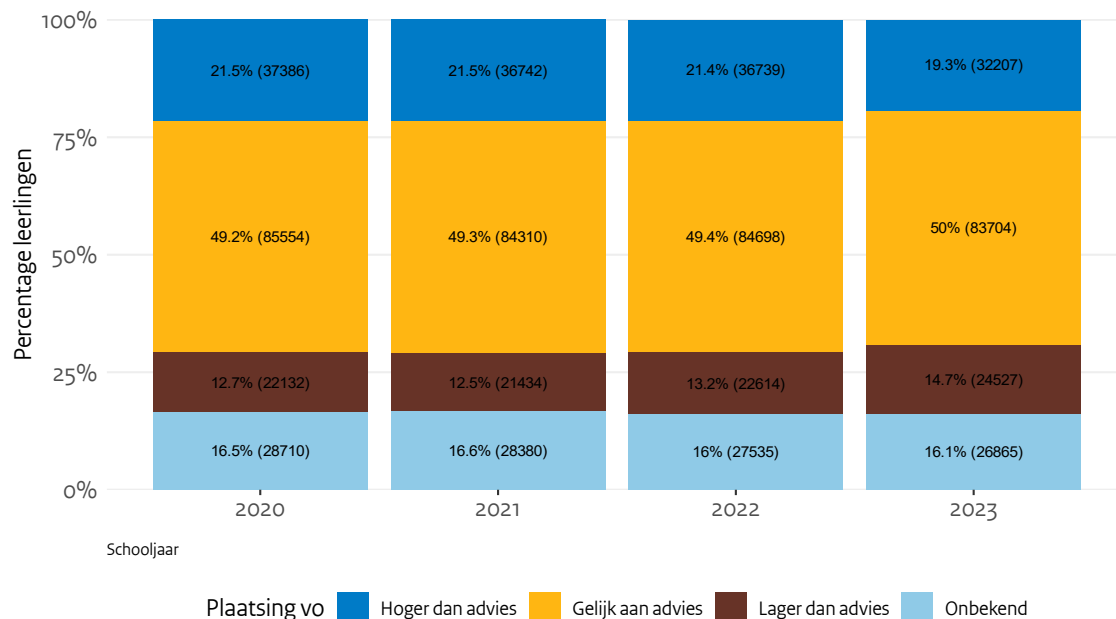
In zeer sterk stedelijke gebieden worden leerlingen in het eerste leerjaar minder frequent onder hun advies geplaatst dan in andere regio's, terwijl overige plaatsingsindicatoren vergelijkbare patronen vertonen tussen de verschillende gebieden. Deze regionale discrepantie verdwijnt echter in de laatste twee schooljaren (2020-2021 en 2021-2022), wanneer er nog maar zeer weinig regionale verschillen zijn in de hoeveelheid leerlingen die onder of boven hun advies deelnemen aan het onderwijs van leerjaar 3. Dit komt primair door een toename in plaatsingen onder het advies in zeer sterk stedelijke gebieden.

Leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond worden vaker boven hun advies geplaatst dan leerlingen zonder migratieachtergrond of leerlingen met een westerse migratieachtergrond

Bij analyse van migratieachtergrond valt op dat leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond vaker op een hoger niveau dan hun advies worden geplaatst, vergeleken met leerlingen zonder migratieachtergrond of met een westerse migratieachtergrond. Het verschil tussen leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond en leerlingen zonder migratieachtergrond is 3,5 procentpunt. Terwijl het verschil tussen leerlingen met een niet-westerse en een westerse migratieachtergrond 2,4 procentpunt is. Ook worden leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond minder vaak onder hun advies geplaatst. Hier zijn de verschillen respectievelijk 4,4 procentpunt (geen migratieachtergrond) en 0,6 procentpunt (westerse migratieachtergrond). Deze trend zet zich door in het derde leerjaar wat betreft onderwijsposities boven het advies. Echter, vanaf schooljaar 2021-2022 is een lichte trend de andere kant op zichtbaar: het percentage leerlingen dat onder hun advies terecht komt is marginaal hoger voor leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond dan voor leerlingen zonder migratieachtergrond.

Leerlingen met lagere SES worden in het eerste jaar van het vo iets vaker boven hun advies geplaatst, maar veel vaker onder hun advies na drie jaar in het vo dan leerlingen met een hogere SES

De invloed van sociaaleconomische status (SES) toont een complex patroon. Hoewel leerlingen met een lage SES in het eerste leerjaar vaker boven hun advies worden geplaatst (een verschil van ongeveer 6 procentpunt), keert dit beeld in het derde leerjaar drastisch om. Dan komen zij ongeveer tweemaal zo vaak onder hun advies terecht, met een verschil van circa 14 procentpunt. Het aanvankelijke voordeel in plaatsingen boven het advies vervaagt in het derde leerjaar tot een maximaal verschil van 2 procentpunt tussen de SES-categorieën. Vervolgonderzoek zou moeten uitwijzen hoe dit komt.

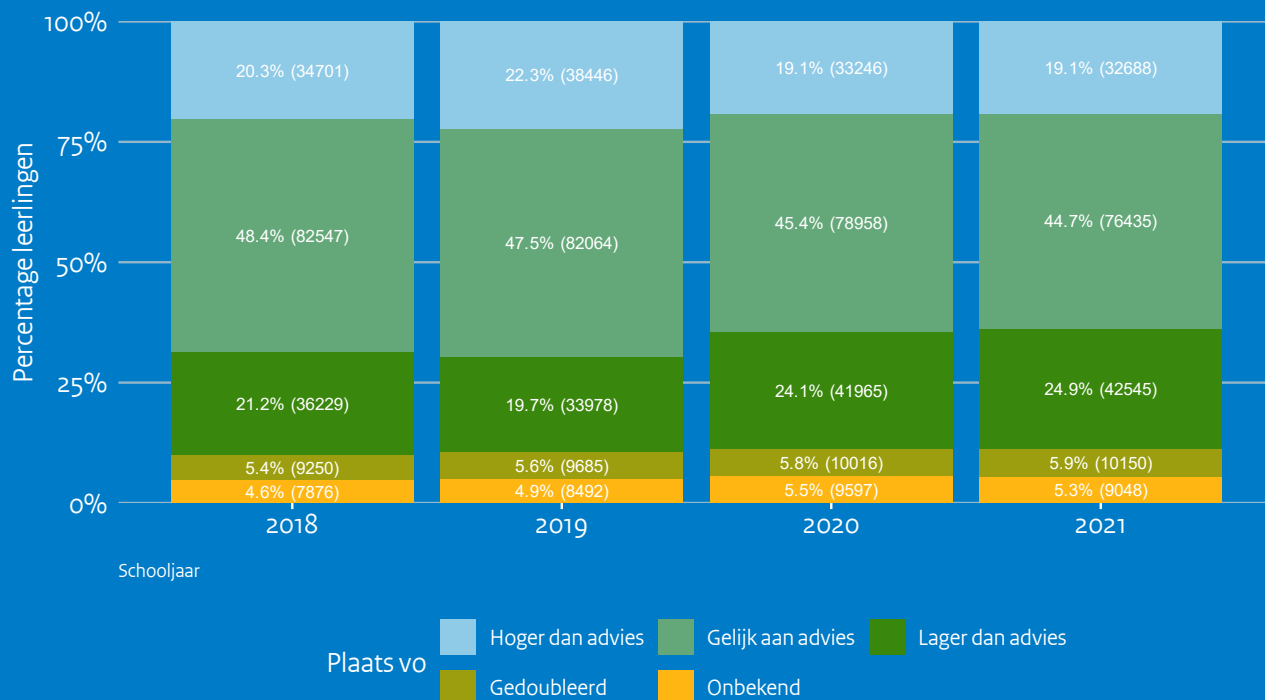

Plaatsing in het eerste leerjaar van vo (N.B.: schooljaar verwijst naar voorgaande schooljaar in het primair onderwijs, zie ook Tabel A10)

De bovenstaande grafiek illustreert de plaatsingsgegevens van leerlingen bij hun overgang van het basisonderwijs naar het eerste leerjaar van het voortgezet onderwijs (vo). Tot aan schooljaar 2023-2024 vertoonden deze plaatsingen een consistent patroon: ongeveer 21,5% van de leerlingen werd boven het gegeven schooladvies geplaatst, circa 50% conform het advies, en rond 13% onder het advies. Voor ongeveer 16% van de leerlingen was een vergelijking niet mogelijk, bijvoorbeeld vanwege plaatsing in brede brugklassen.

Deze stabiliteit, die zich voortzette tijdens en na de coronapandemie, kent in schooljaar 2023-2024 voor het eerst een noemenswaardige verandering. Er is een daling van 2,1 procentpunt waarneembaar in het aantal leerlingen dat boven hun advies wordt geplaatst. Tegelijkertijd is er een lichte stijging van 0,6 procentpunt in plaatsingen conform het advies, en een toename van 1,5 procentpunt in plaatsingen onder het advies.

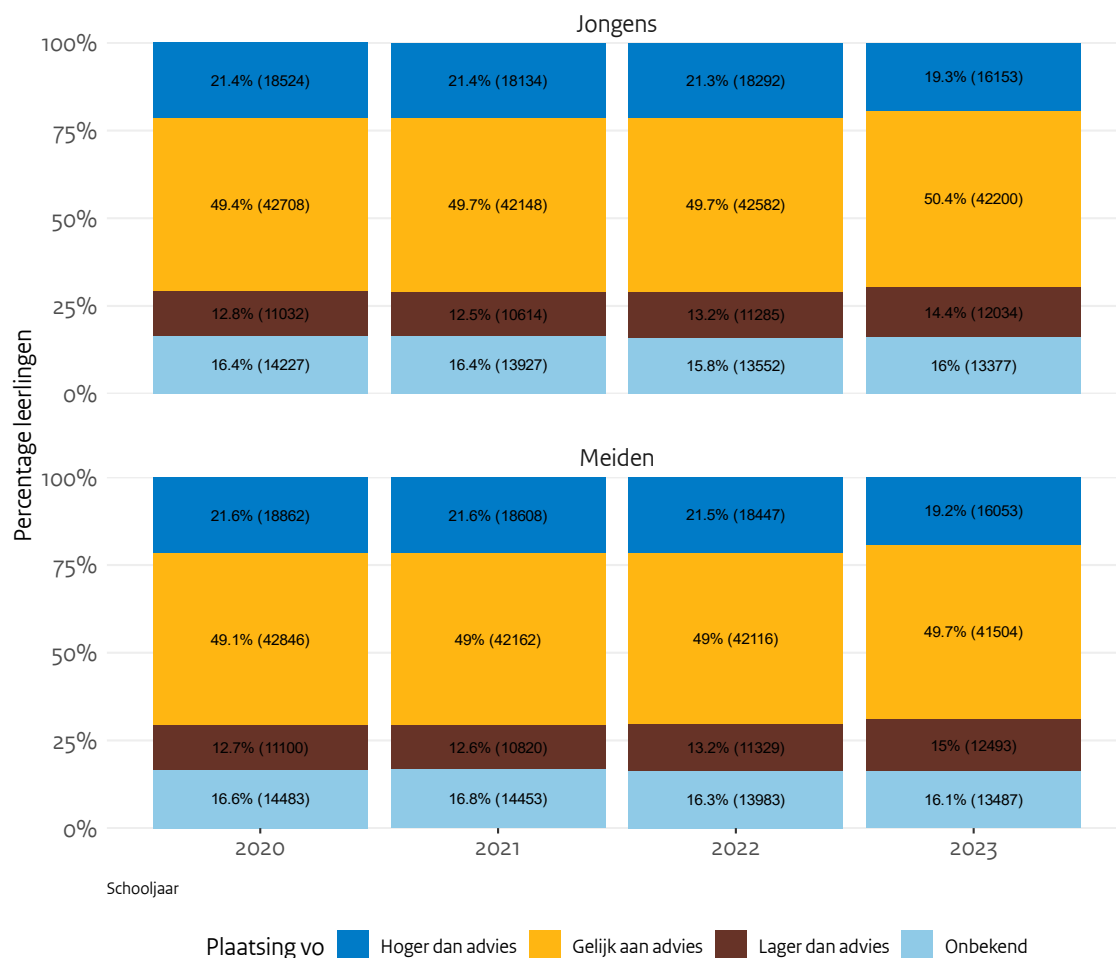
Deze verschuiving suggereert een voorzichtigere houding in de initiële plaatsing van leerlingen door vo-scholen. Dit kan mogelijk worden toegeschreven aan een meer kritische houding van vo-scholen ten aanzien van de schooladviezen waarmee leerlingen zich aanmelden bij de vo-school. Dit zou te maken kunnen hebben met de verschillende aspecten van de wet doorstroomtoetsen die in schooljaar 2023-2024 is ingegaan, waaronder de verschuivingen in de toetsresultaten en de maatregel die po-scholen verplicht het voorlopige schooladvies bij te stellen als de doorstroomtoets meer theoretisch uitvalt (tenzij dit niet in het belang van het kind is).

Plaats in het derde leerjaar van vo (N.B.: schooljaar verwijst naar schooljaar drie jaar geleden in het primair onderwijs, zie ook Tabel A27)

De bovenstaande grafiek toont de positie van basisschoolleerlingen in het derde leerjaar van het voortgezet onderwijs (vo), gerelateerd aan hun definitieve advies. Het derde leerjaar is gekozen als meetpunt omdat op dit moment het onderwijsniveau van leerlingen doorgaans definitief is vastgesteld. In vergelijking met eerdere analyses van het eerste leerjaar is de categorie 'gedoubleerd' toegevoegd, welke leerlingen representeert die niet zijn doorgestroomd naar het derde leerjaar.

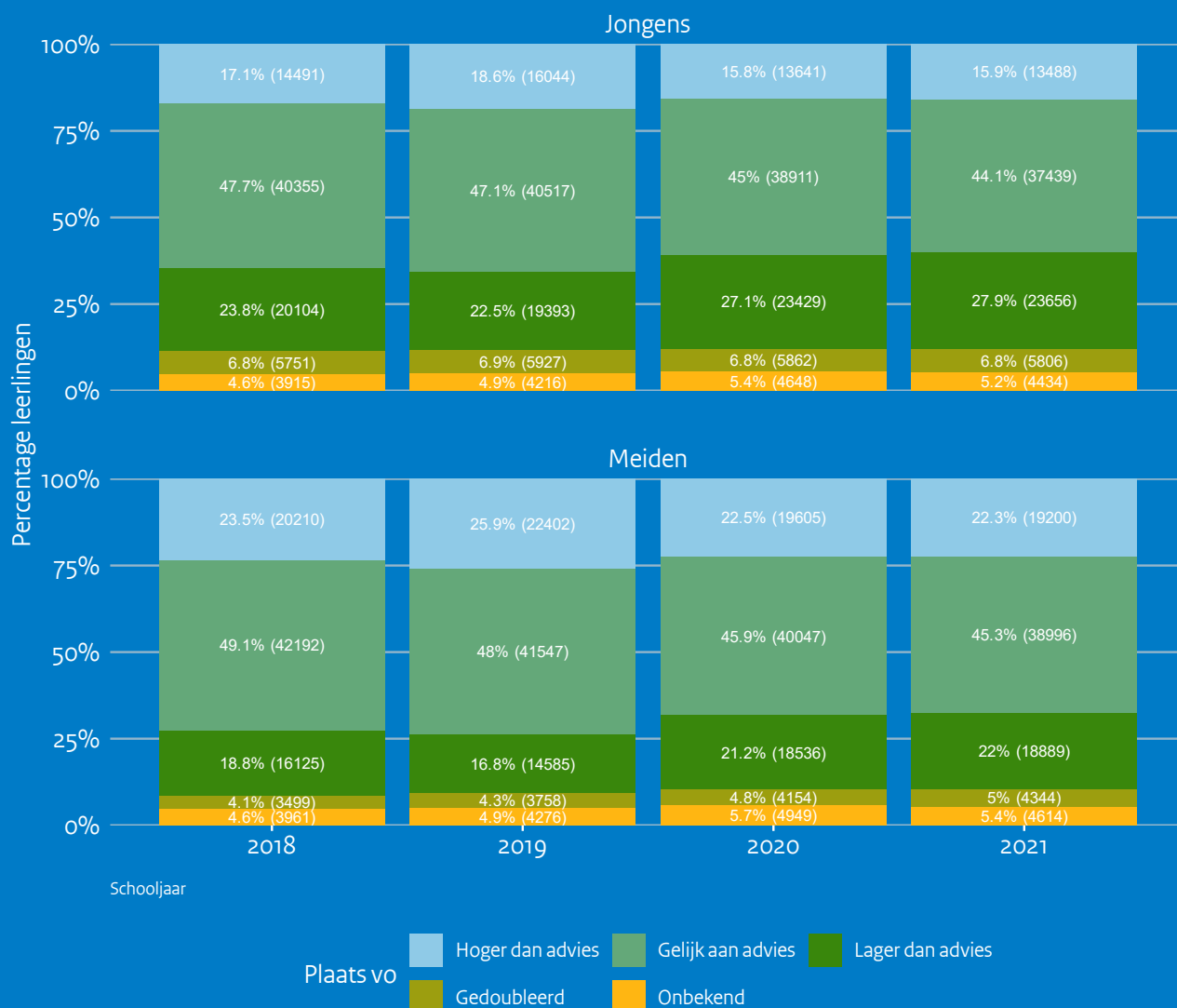
De impact van de coronapandemie in schooljaar 2019-2020 is duidelijk zichtbaar in de plaatsingsgegevens. Door de destijds afgegeven lagere definitieve adviezen zijn relatief veel leerlingen in het derde leerjaar boven hun advies terecht gekomen. In de daaropvolgende jaren is deze trend weer afgenomen, wat betekent dat het aantal leerlingen dat in het derde leerjaar boven hun advies zit weer afneemt tov schooljaar 2019-2020. Opvallend is dat het percentage leerlingen dat onder hun advies is geplaatst aanzienlijk is toegenomen, zelfs in vergelijking met de pre-coronaperiode. Hoewel de toename van dubbele schooladviezen hier mogelijk een rol in speelt, verklaart dit niet de gelijktijdige afname van plaatsingen boven het schooladvies. Het percentage doublanten vertoont over de jaren een marginale stijging.

Plaatsing in het eerste leerjaar van vo per geslacht (N.B.: schooljaar verwijst naar voorgaande schooljaar in het primair onderwijs, zie ook Tabel A11)

Uit analyse van de gendersverschillen in onderwijsplaatsing blijkt dat in schooljaar 2023-2024 de afname in plaatsingen boven het schooladvies evenredig verdeeld is tussen jongens en meiden. In dit schooljaar (2023-2024) worden jongens marginaal vaker op hun geadviseerde niveau geplaatst, met een verschil van 0,7 procentpunt (50,4% versus 49,7%). Tevens worden jongens iets minder frequent onder hun advies geplaatst, waarbij het verschil 0,6 procentpunt bedraagt (14,4% versus 15,0%).

Deze statistieken krijgen extra betekenis in de context dat meiden gemiddeld lagere definitieve schooladviezen ontvangen dan jongens. Deze onderliggende discrepantie in advisering, gecombineerd met de geconstateerde verschillen in plaatsing, resulteert in een verdere vergroting van het verschil in startpositie in leerjaar 1 tussen jongens en meiden.

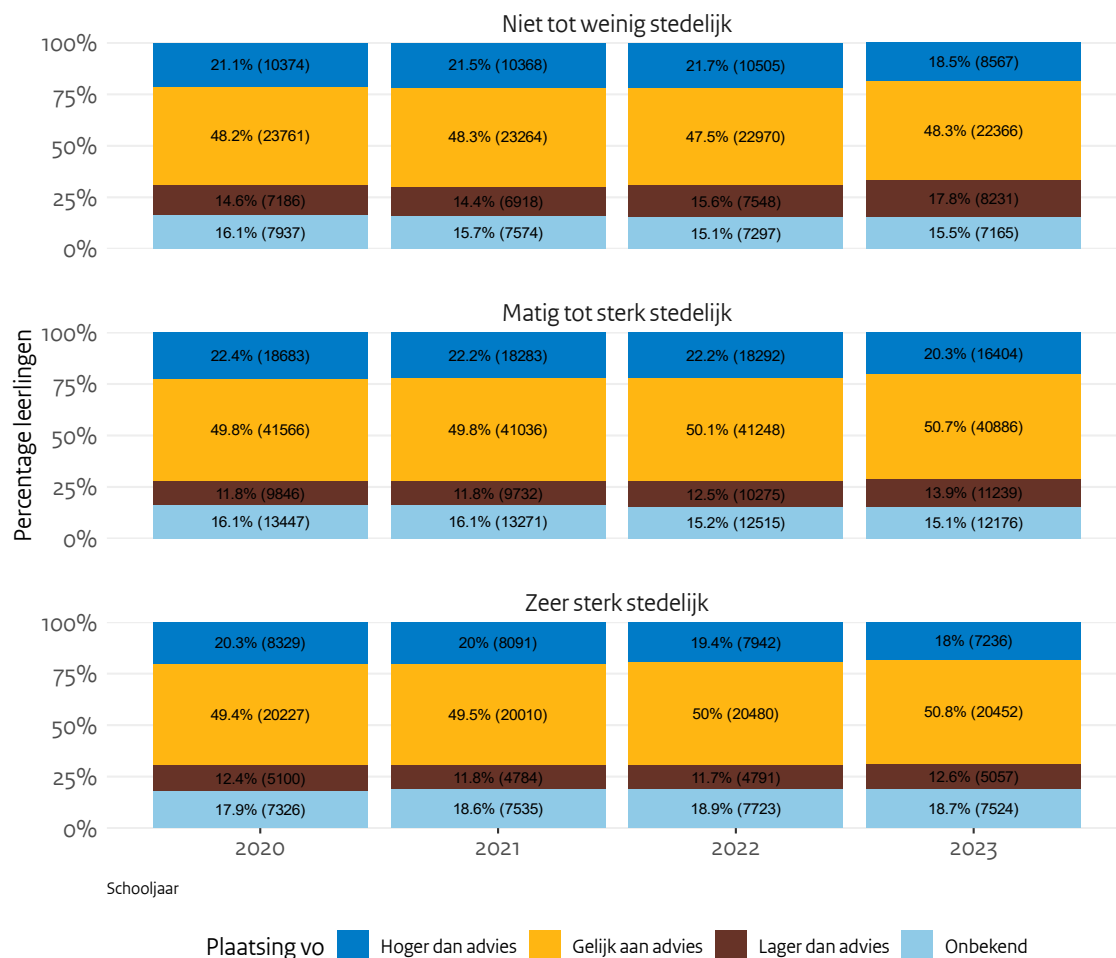

Plaats in het derde leerjaar van vo per geslacht (N.B.: schooljaar verwijst naar schooljaar drie jaar geleden in het primair onderwijs, zie ook Tabel A28)

De verschillen in onderwijspositie ten opzichte van advies tussen jongens en meiden blijken aanzienlijk veelzeggender in het derde leerjaar dan in het eerste leerjaar van het voortgezet onderwijs. Dit manifesteert zich met name bij het cohort dat tijdens de coronaperiode (2019-2020) geen eindtoets aflegde. Drie jaar later presteerden meiden uit dit cohort beter dan jongens: zij zijn 7,3 procentpunt vaker op een hoger niveau dan hun oorspronkelijke advies terecht gekomen en 5,7 procentpunt minder vaak op een lager niveau. Daarnaast was het percentage doublanten onder meiden meer dan 2 procentpunt lager dan bij jongens.

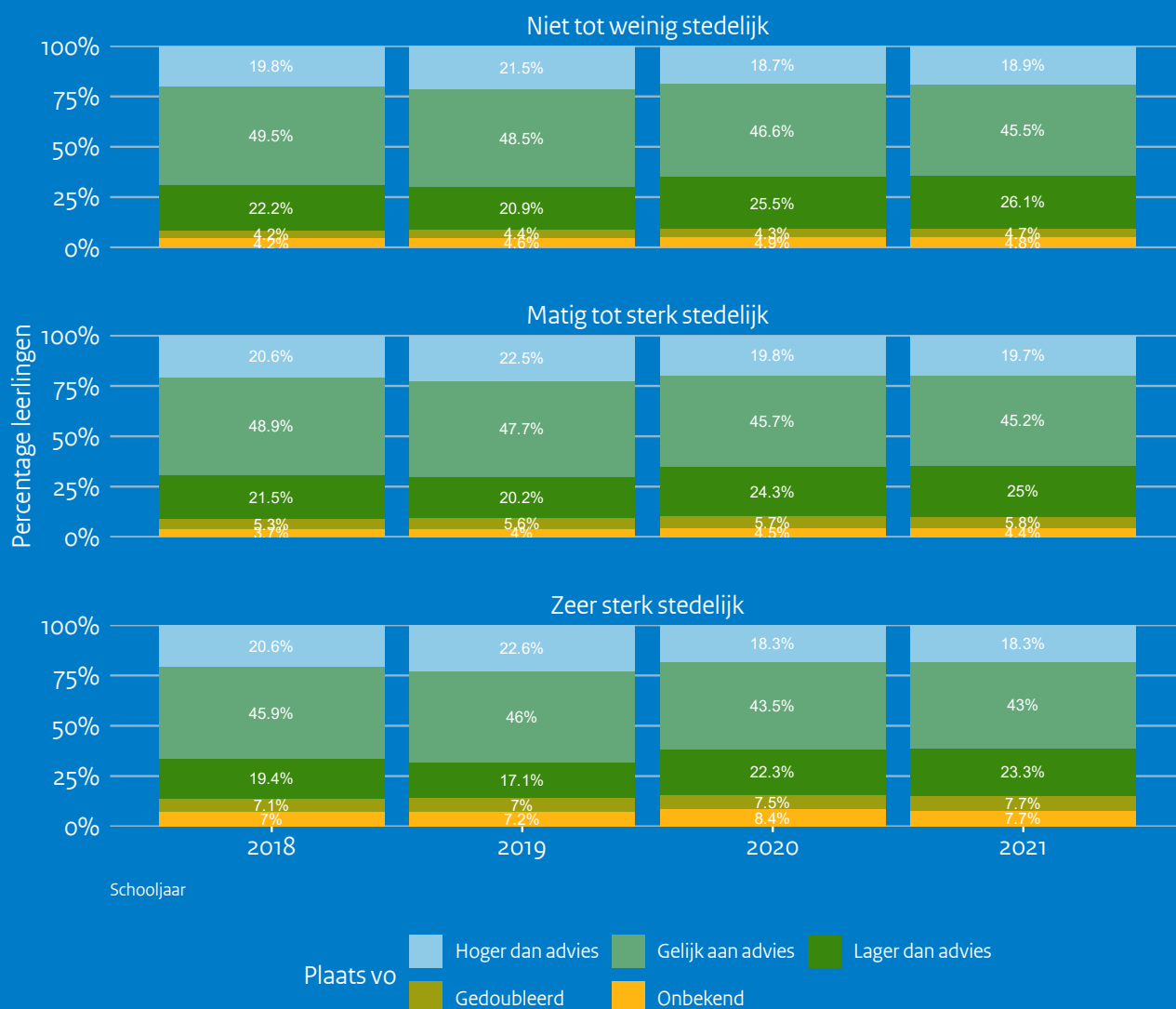
Deze trend zet zich voort in het schooljaar 2021-2022. Hoewel bij beide groepen een algemene afname in onderwijsposities boven het geadviseerde niveau en een toename in plaatsingen onder het geadviseerde niveau waarneembaar is ten opzichte van het coronajaar, blijft de proportionele verdeling tussen jongens en meiden constant. De verschillen blijven substantieel: meiden worden 6,4 procentpunt vaker op een hoger niveau dan geadviseerd geplaatst (22,3% versus 15,9%) en 5,9 procentpunt minder vaak op een lager niveau (22,0% versus 27,9%).

Deze ontwikkeling illustreert hoe meiden tot aan het derde jaar van het voortgezet onderwijs de initiële achterstand, veroorzaakt door gemiddeld lagere schooladviezen, weten te compenseren. Dit suggereert een discrepantie tussen de oorspronkelijke advisering en het daadwerkelijke potentieel van vrouwelijke leerlingen.

Plaatsing in het eerste leerjaar van vo per stedelijkheid (N.B.: schooljaar verwijst naar voorgaande schooljaar in het primair onderwijs, zie ook Tabel A30)

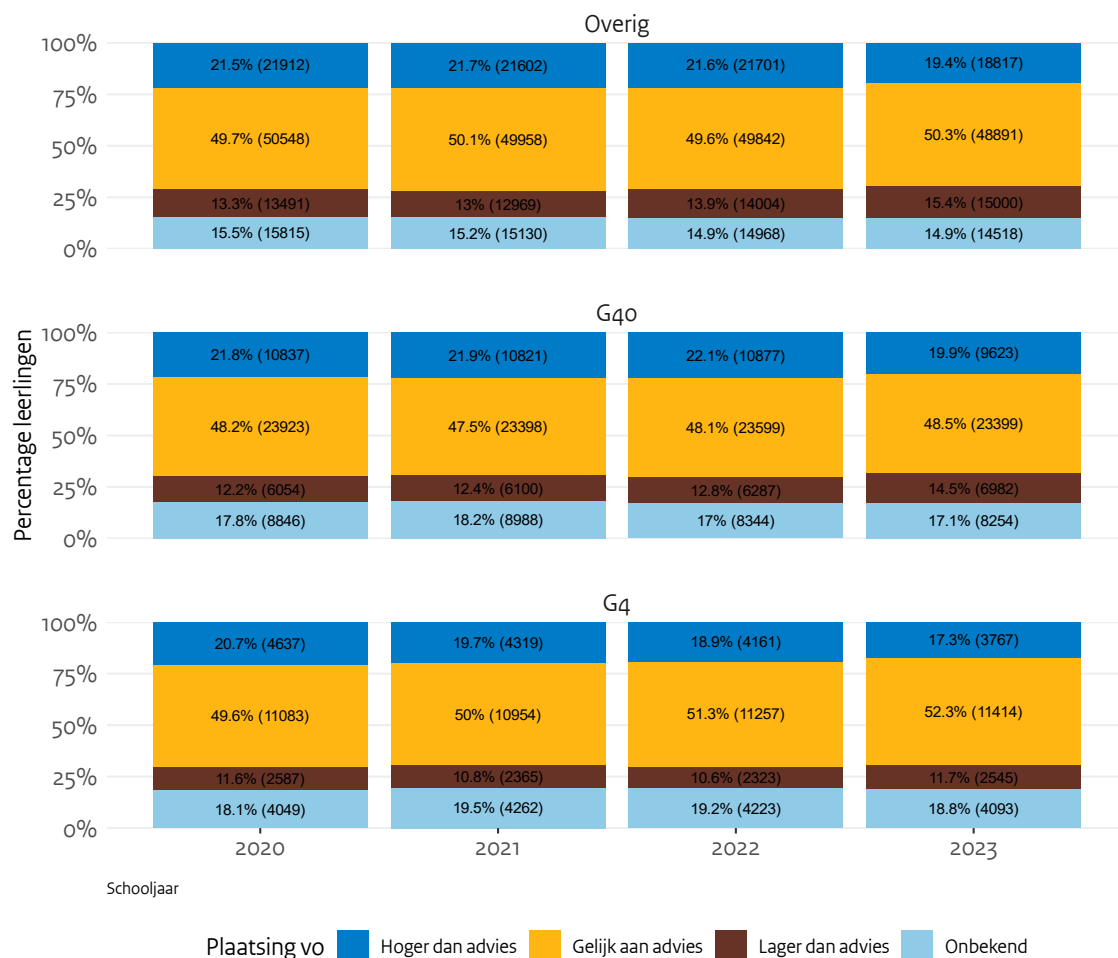
Over het algemeen laat deze grafiek erg weinig verschillen zien tussen de verschillende regio's. Het enige noemenswaardige verschil is te zien bij het percentage leerlingen dat onder hun advies geplaatst wordt. Dit is een stuk hoger bij niet tot weinig stedelijke gebieden in vergelijking met de twee andere categorieën met meer stedelijkheid. Dit gaat met name ten koste van het percentage leerlingen dat op hun advies wordt geplaatst. Hoofdstuk 2 liet al zien dat leerlingen uit een niet tot weinig stedelijk gebied minder vaak een definitief havo tot vwo advies krijgen dan leerlingen uit de andere twee groepen. Vervolgens liet hoofdstuk 3 zien dat leerlingen uit een niet tot weinig stedelijk gebied het vaakst moeten worden heroverwogen, terwijl ze niet het meest worden bijgesteld. Deze bevindingen suggereren dat leerlingen uit niet tot weinig stedelijk gebieden dubbel worden onderschat, eerst bij de advisering en daarna bij de plaatsing in het vo. Verder valt op dat het percentage plaatsing onbekend iets groter is bij zeer sterk stedelijke gebieden.

Plaats in het derde leerjaar van vo per stedelijkheid (N.B.: schooljaar verwijst naar schooljaar drie jaar geleden in het primair onderwijs, zie ook Tabel A31)

Een duidelijke correlatie is zichtbaar tussen de mate van stedelijkheid en het percentage doublanten: hoe stedelijker het gebied, hoe hoger het percentage doublanten. Verder lijkt te gelden dat leerlingen in stedelijke gebieden minder vaak onder hun advies terecht komen, ondanks dat in deze gebieden minder heroverwegingen en vaker bijstellingen voorkomen dan in minder stedelijke regio's. In de laatste twee schooljaren (2020-2021 en 2021-2022) is de voorsprong van zeer stedelijke gebieden in 'terecht komen boven het advies' echter verkleind.

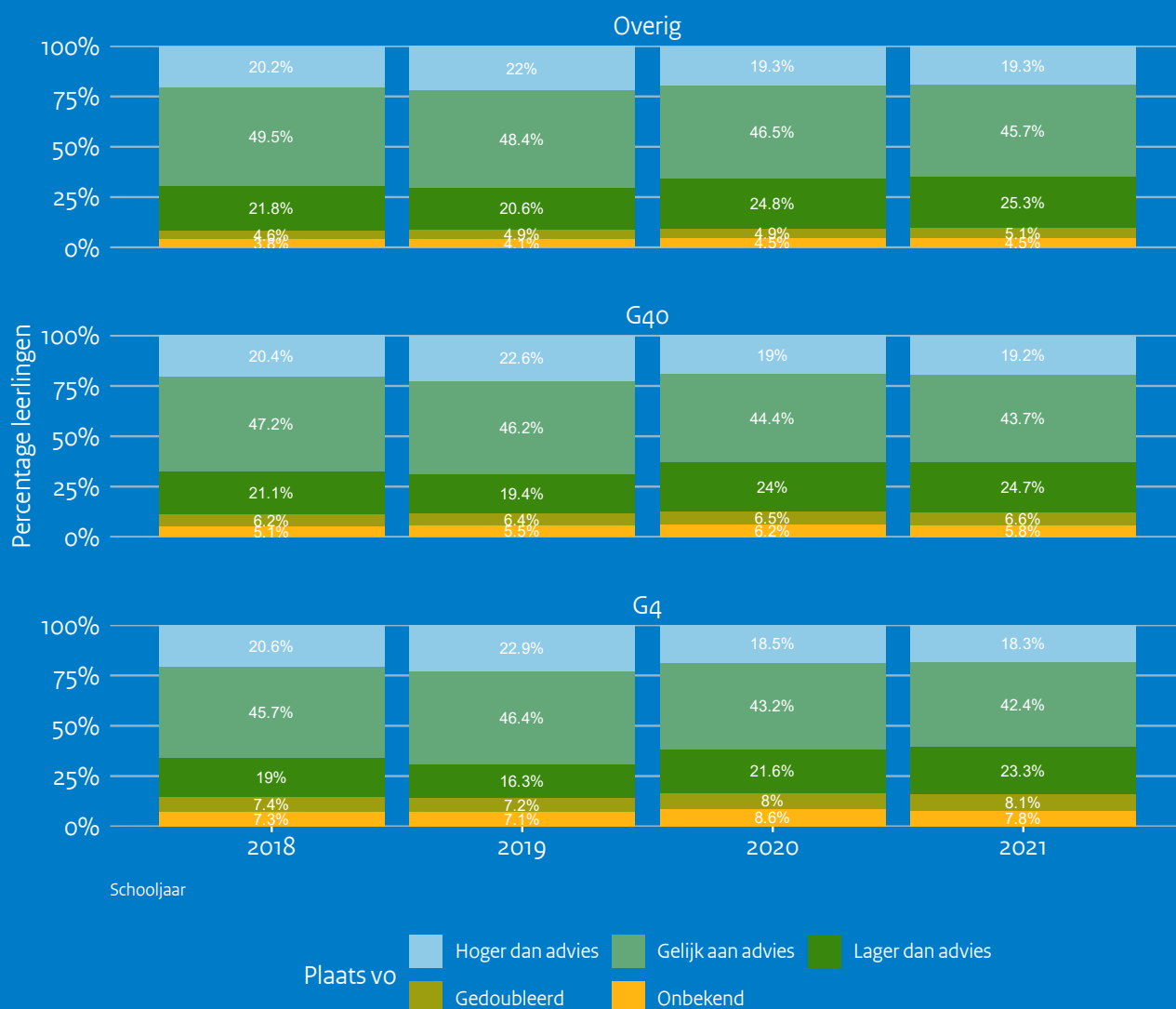
Bijzondere aandacht verdient de observatie dat zeer sterk stedelijke gebieden in de laatste twee schooljaren relatief harder zijn getroffen door de toename in onderwijsposities onder het advies, met een verschil van 0,5 tot 1 procentpunt ten opzichte van andere regio's. Het hogere percentage 'plaatsing onbekend' in deze gebieden compliceert echter de interpretatie van deze gegevens.

Plaatsing in het eerste leerjaar van vo per stedenindeling (N.B.: schooljaar verwijst naar voorgaande schooljaar in het primair onderwijs, zie ook Tabel A32)

Bij analyse van de stedelijke indeling valt op dat zowel de G4 (vier grootste gemeenten) als de G40 (veertig middelgrote gemeenten) een hoger percentage leerlingen hebben waarvan de onderwijsplaatsing niet bekend is. De G4 onderscheidt zich verder door een lager percentage leerlingen dat zowel boven als onder het oorspronkelijke schooladvies wordt geplaatst, vergeleken met de G40 en overige gemeenten.

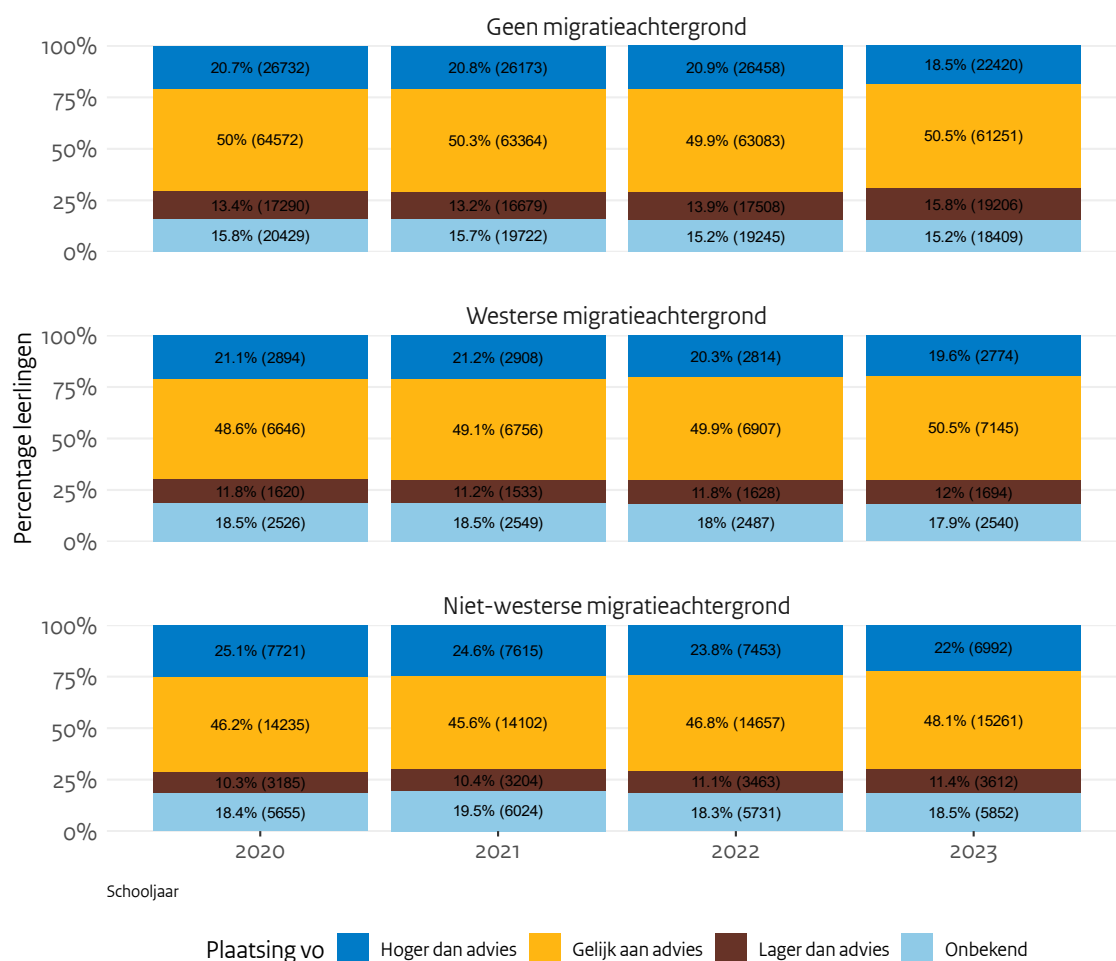
In het schooljaar 2023-2024 zijn er, in lijn met de landelijke trend, verschuivingen waarneembaar in deze plaatsingspatronen. Deze veranderingen manifesteren zich echter gelijkmatig over de verschillende stedelijke categorieën, waardoor de onderlinge verhoudingen intact blijven.

Plaats in het derde leerjaar van vo per stedenindeling (N.B.: schooljaar verwijst naar schooljaar drie jaar geleden in het primair onderwijs, zie ook Tabel A33)

Uit analyse van de onderwijsposities na drie jaar in het voortgezet onderwijs komt naar voren dat de G4-gemeenten een opvallend hoog percentage leerlingen hebben waarvan de onderwijspositie niet traceerbaar is. Deze grootstedelijke gebieden, samen met de G40-gemeenten in mindere mate, vertonen tevens een hoger percentage doublanten. Daarnaast is in de G4 het percentage leerlingen dat op een lager niveau dan het schooladvies is terecht gekomen, consistent lager dan in andere regio's.

Hoewel de absolute percentages door de jaren heen fluctueren, blijft de relatieve verdeling tussen de verschillende stedelijke categorieën opmerkelijk stabiel. Deze consistentie in regionale verschillen suggereert een structureel patroon in de onderwijsposities ten opzichte van advies van leerlingen binnen de verschillende stedelijke contexten. Dit betekent dat er heel weinig verschil is tussen regio's in het percentage leerlingen dat boven hun advies terecht komt. Daartegenover staat dat het percentage leerlingen dat onder hun advies terecht komt in leerjaar 3 minder groot is in meer stedelijke regio's.

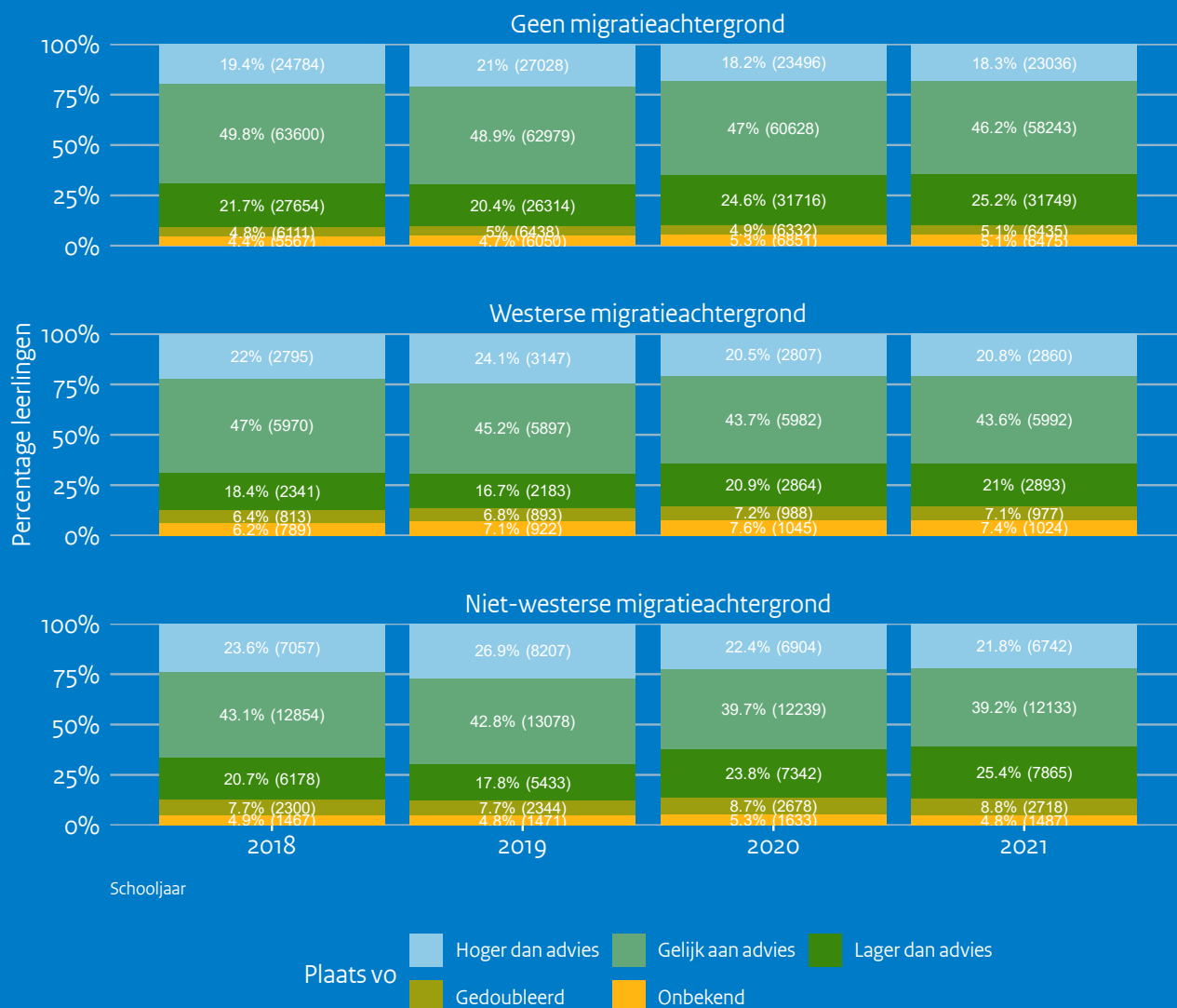
Plaatsing in het eerste leerjaar van vo per migratieachtergrond (N.B.: schooljaar verwijst naar voorgaande schooljaar in het primair onderwijs, zie ook Tabel A36)

De grafiek toont een duidelijk patroon in de plaatsing van leerlingen in het voortgezet onderwijs ten opzichte van hun schooladvies, waarbij verschillen zichtbaar zijn tussen leerlingen met verschillende migratieachtergronden.

Leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond (22%) worden vaker boven hun advies geplaatst, dan leerlingen zonder migratieachtergrond (18,5%) en leerlingen met een westerse migratieachtergrond (19,6%). Het verschil tussen leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond en leerlingen zonder migratieachtergrond is daarmee 4,5 procentpunt, terwijl het verschil tussen leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond en een westerse migratieachtergrond daarmee 2,4 procentpunt is. Daarnaast worden leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond (11,4%) minder vaak onder hun advies geplaatst dan leerlingen zonder migratieachtergrond (15,8%) en leerlingen met een westerse migratieachtergrond (12%). In contrast worden leerlingen zonder migratieachtergrond het vaakst onder hun advies en het minst vaak erboven geplaatst.

Dit verschil is in het schooljaar 2023-2024 verder toegenomen. Bij leerlingen zonder migratieachtergrond is een daling van 2,4 procentpunt zichtbaar in plaatsing boven het advies (van 20,9% naar 18,5%), terwijl plaatsing onder het advies met 1,9 procentpunt is gestegen (van 13,9% naar 15,8%). Voor leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond zijn de verschuivingen beperkter: een daling van 1,8 procentpunt in plaatsing boven het advies (van 23,8% naar 22,0%) en een minimale stijging van 0,3 procentpunt in plaatsing onder het advies (van 11,1% naar 11,4%).

De positie van leerlingen met een westerse migratieachtergrond bevindt zich tussen die van de andere twee groepen, waarbij hun plaatsingspatroon fluctueert tussen dat van leerlingen zonder migratieachtergrond en leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond.

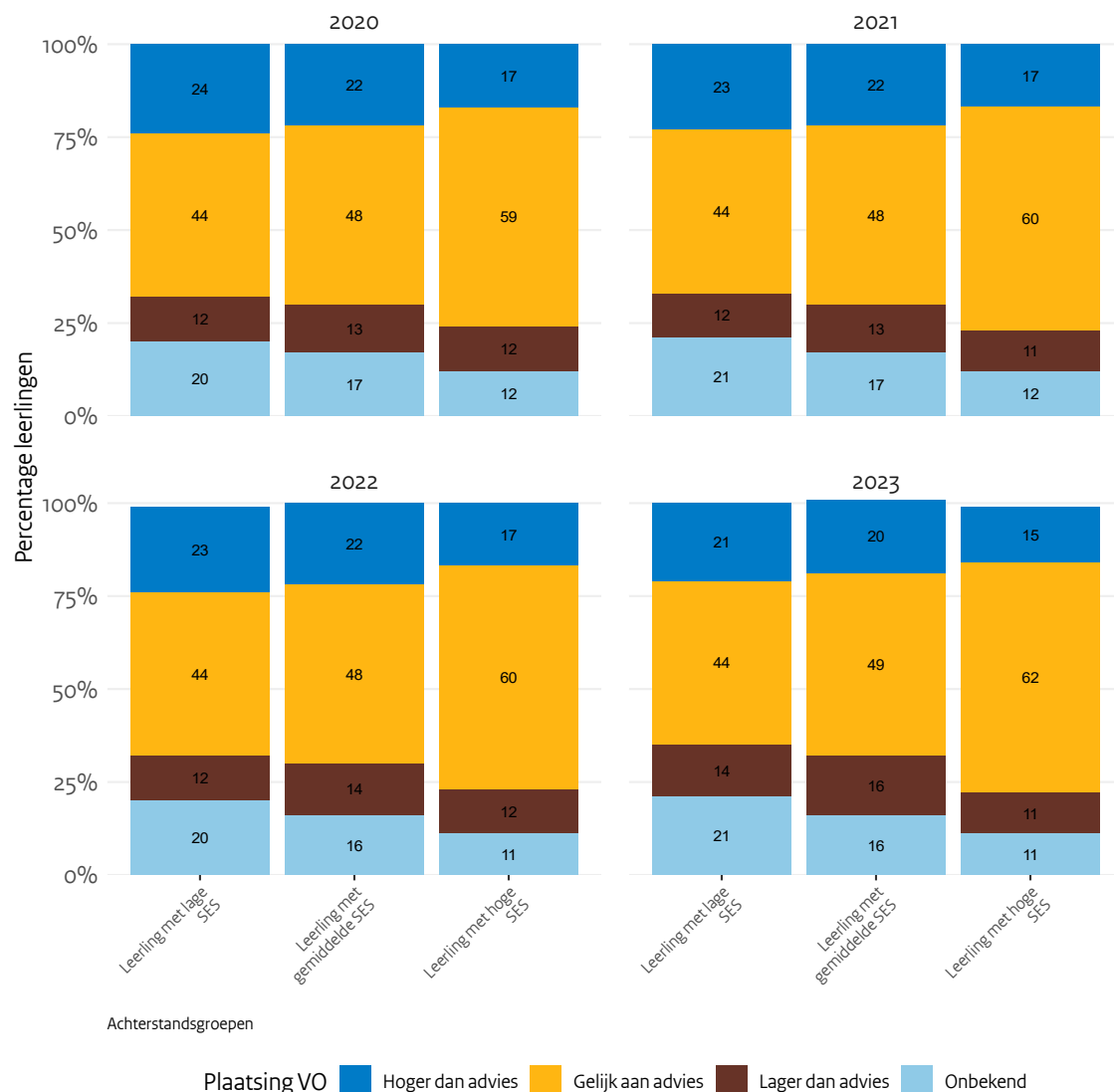
Plaats in het derde leerjaar van vo per migratieachtergrond (N.B.: schooljaar verwijst naar schooljaar drie jaar geleden in het primair onderwijs, zie ook Tabel A37)

De analyse van onderwijsposities ten opzichte van advies in relatie tot migratieachtergrond toont interessante patronen. Consistent met de bevindingen uit het eerste jaar van het voortgezet onderwijs komen leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond vaker op een hoger niveau dan hun advies terecht, vergeleken met leerlingen met een westerse migratieachtergrond of zonder migratieachtergrond.

Bij een onderwijspositie onder het geadviseerde niveau manifesteert zich echter een ander patroon dan in het eerste leerjaar. Leerlingen met een westerse migratieachtergrond komen het minst frequent onder hun advies terecht. Opmerkelijk is dat leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond nu het hoogste percentage onderwijsposities onder het geadviseerde niveau laten zien, zij het met een minimaal verschil (25,4%) ten opzichte van leerlingen zonder migratieachtergrond (25,2%).

Een nadere beschouwing van het percentage dubblanten toont een hoger aandeel onder leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond. Deze discrepantie is verder toegenomen in schooljaar 2020-2021 en heeft zich gestabiliseerd in 2021-2022. Een vergelijkbare stabilisatie is waarneembaar bij leerlingen met een westerse migratieachtergrond en zonder migratieachtergrond, waardoor de onderlinge verhoudingen tussen de verschillende groepen nagenoeg ongewijzigd zijn gebleven ten opzichte van het voorgaande schooljaar (2020-2021).

Plaatsing in het eerste leerjaar van vo per groep gebaseerd op de onderwijsscore van de leerlingen

Plaatsing in het eerste leerjaar van vo per groep gebaseerd op de onderwijsscore van de leerlingen (N.B.: schooljaar verwijst naar voorgaande schooljaar in het primair onderwijs, zie ook Tabel A12)

De analyse van onderwijsplaatsing in relatie tot sociaaleconomische status (SES) toont enkele opmerkelijke patronen in het eerste leerjaar van het voortgezet onderwijs. Leerlingen met een lage SES worden percentueel vaker op een hoger niveau dan hun advies geplaatst, met een verschil van ongeveer 1 procentpunt ten opzichte van leerlingen met een gemiddelde SES en ongeveer 6 procentpunt ten opzichte van leerlingen met een hoge SES. Deze trend handhaaft zich in het schooljaar 2023-2024.

Een tegengestelde ontwikkeling is waarneembaar bij plaatsingen onder het geadviseerde niveau. Bij leerlingen met een lage en gemiddelde SES neemt dit percentage toe, terwijl bij leerlingen met een hoge SES juist een lichte afname zichtbaar is. Deze divergente beweging resulteert in toenemende verschillen tussen de SES-categorieën wat betreft plaatsing onder het geadviseerde niveau.

Een additionele observatie betreft het percentage 'plaatsing onbekend', dat positief correleert met de SES-categorie. Dit suggereert dat leerlingen met een lage of gemiddelde SES vaker in heterogene onderwijsvormen terechtkomen, zoals brede brugklassen of brede vmbo-classes. Daarentegen lijken leerlingen met een hogere SES vaker door te stromen naar categorale scholen of brugklassen met één specifiek onderwijsniveau.

Plaats in het derde leerjaar van vo per groep gebaseerd op de onderwijsscore van de leerlingen (N.B.: schooljaar verwijst naar voorgaande schooljaar in het primair onderwijs, zie ook Tabel A29)

Analyse van de driejarige ontwikkeling sinds het schooljaar 2019-2020, waarin de doorstroomtoets werd geschrapt, toont dat leerlingen uit alle SES-categorieën in vergelijkbare mate op een hoger niveau dan hun advies terecht komen. Deze evenredige verdeling blijft zichtbaar in de schooljaren 2020-2021 en 2021-2022. Hoewel er, in lijn met andere analyses van onderwijsposities, een algemene afname waarneembaar is in plaatsingen boven het geadviseerde niveau, manifesteert deze daling zich gelijkmatig over alle SES-categorieën.

Bij onderwijsposities onder het geadviseerde niveau tekent zich echter een duidelijk ander patroon af, dat in het voordeel werkt van leerlingen met een hoge SES. In schooljaar 2021-2022 kwam 15% van deze leerlingen op een lager niveau terecht dan geadviseerd, terwijl 18% op een hoger niveau terechtkwam. Voor leerlingen met een lage of gemiddelde SES is deze verhouding omgekeerd, met een hoger percentage onderwijsposities onder het geadviseerde niveau. Bij leerlingen met een lage SES bedraagt het verschil tussen de percentages boven het advies en onder het advies terechtkomen 9 procentpunt (29% versus 20%) en bij leerlingen met een gemiddelde SES 7 procentpunt (26% versus 19%). Deze cijfers illustreren dat leerlingen met een lage SES, in vergelijking tot leerlingen met een hoge SES, relatief vaker onder hun advies terecht komen in leerjaar 3.

Deze bevindingen schetsen een complex beeld waarbij leerlingen met een lage SES een drievoudige uitdaging ervaren: zij ontvangen gemiddeld lagere adviezen, scoren vaker hoger op de toets dan hun voorlopig advies deed vermoeden, maar kregen minder vaak een bijstelling, en komen in het derde leerjaar verhoudingsgewijs vaker op een lager niveau terecht dan geadviseerd. Deze problematiek strekt zich ook uit tot leerlingen met een gemiddelde SES. Dit roept vragen op over de effectiviteit van het onderwijssysteem in het faciliteren van kansrijke adviezen en plaatsingen voor leerlingen met een lagere SES. Nader onderzoek naar bijvoorbeeld de toereikendheid van ondersteuningsstructuren in het voortgezet onderwijs voor deze doelgroep lijkt gewenst.

Jaar	Percentage definitief advies	Percentage voorlopig advies	Verschil voorlopig definitief advies	N
2011	0,47	0,47	0,00	179.725
2012	0,47	0,47	0,00	187.582
2013	0,47	0,47	0,00	186.342
2014	0,48	0,47	0,01	185.652
2015	0,49	0,47	0,02	181.227
2016	0,50	0,48	0,02	176.377
2017	0,50	0,48	0,02	172.324
2018	0,48	0,47	0,02	170.603
2019	0,45	0,45	0,00	172.665
2020	0,49	0,47	0,02	173.782
2021	0,48	0,46	0,02	170.866
2022	0,48	0,47	0,02	171.586
2023	0,48	0,46	0,03	167.303

Tabel A2

Statistieken oorspronkelijke en definitief advies per geslacht

Jaar	Geslacht	Percentage definitief advies	Percentage voorlopig advies	Verschil voorlopig definitief advies	N
2011	Jongens	0,48	0,48	0,00	89.249
2011	Meiden	0,46	0,46	0,00	90.475
2012	Jongens	0,48	0,48	0,00	93.106
2012	Meiden	0,46	0,46	0,00	94.476
2013	Jongens	0,48	0,48	0,00	92.820
2013	Meiden	0,46	0,46	0,00	93.521
2014	Jongens	0,48	0,48	0,01	92.556
2014	Meiden	0,47	0,47	0,01	93.096
2015	Jongens	0,49	0,47	0,02	90.228
2015	Meiden	0,49	0,47	0,02	90.999
2016	Jongens	0,50	0,48	0,02	87.771
2016	Meiden	0,50	0,48	0,02	88.606
2017	Jongens	0,50	0,48	0,02	86.113
2017	Meiden	0,50	0,48	0,02	86.211
2018	Jongens	0,48	0,47	0,02	84.616
2018	Meiden	0,48	0,46	0,02	85.987
2019	Jongens	0,46	0,46	0,00	86.097
2019	Meiden	0,45	0,45	0,00	86.568
2020	Jongens	0,50	0,48	0,02	86.491
2020	Meiden	0,48	0,46	0,02	87.291
2021	Jongens	0,49	0,47	0,02	84.823
2021	Meiden	0,47	0,45	0,02	86.043
2022	Jongens	0,50	0,48	0,02	85.711
2022	Meiden	0,47	0,45	0,02	85.875
2023	Jongens	0,50	0,47	0,03	83.764
2023	Meiden	0,47	0,44	0,03	83.537

Tabel A3 Percentage leerlingen per definitief advies

Jaar	PRO/VMBO BB niet behaald	VMBO BB	VMBO BB/KB	VMBO KB	VMBO KB/GT	VMBO GT	VMBO/ HAVO	HAVO	HAVO/ VWO	VWO
2011	0,63	6,4	3,7	9,0	2,8	21	9,3	18	11,7	18
2012	0,70	6,8	3,6	9,7	2,7	22	8,1	19	9,6	18
2013	0,80	7,4	3,2	10,8	2,3	22	6,6	20	7,9	19
2014	0,79	7,7	2,5	11,4	1,8	22	5,3	22	6,1	20
2015	0,82	6,8	2,8	10,6	2,4	21	6,7	21	7,6	21
2016	0,82	6,1	3,4	9,2	3,3	18	8,5	19	9,9	21
2017	0,92	5,9	3,5	9,2	3,6	18	8,8	19	10,1	21
2018	0,91	5,6	3,7	9,2	4,6	18	10,1	17	10,8	20
2019	1,00	6,5	4,1	10,1	4,9	18	9,7	17	10,3	18
2020	0,87	5,1	4,0	8,7	5,3	17	10,6	17	11,7	20
2021	0,92	5,0	4,1	8,7	5,7	16	11,2	16	11,8	20
2022	0,96	4,7	4,1	8,7	6,0	16	11,2	16	12,0	20
2023	0,96	2,3	5,6	6,0	9,1	12	15,6	12	16,1	20

Tabel A4

Aantal schoolvestigingen per gemiddeld advies

Jaar	<=6	6-7	7-8	8-9	9-10	>10	Totaal
2011	317	1.056	2.549	2.158	536	61	6.677
2012	330	1.143	2.689	2.094	483	53	6.792
2013	386	1.234	2.672	1.938	445	57	6.732
2014	366	1.148	2.695	1.891	452	55	6.607
2015	303	1.023	2.579	2.051	519	54	6.529
2016	254	899	2.380	2.224	635	71	6.463
2017	249	908	2.386	2.121	617	66	6.347
2018	263	960	2.383	2.044	573	67	6.290
2019	378	1.186	2.428	1.730	456	53	6.231
2020	219	933	2.286	2.045	643	78	6.204
2021	251	944	2.273	1.995	593	77	6.133
2022	241	927	2.189	2.028	636	66	6.087
2023	172	716	2.045	2.265	799	97	6.094

Jaar	Stedenlijkheid	Percentage definitief advies	N
2018	Niet tot weinig stedelijk	0,45	49.399
2018	Matig tot sterk stedelijk	0,49	81.367
2018	Zeer sterk stedelijk	0,51	39.837
2019	Niet tot weinig stedelijk	0,42	49.260
2019	Matig tot sterk stedelijk	0,46	82.913
2019	Zeer sterk stedelijk	0,49	40.492
2020	Niet tot weinig stedelijk	0,45	49.258
2020	Matig tot sterk stedelijk	0,49	83.542
2020	Zeer sterk stedelijk	0,53	40.982
2021	Niet tot weinig stedelijk	0,44	48.124
2021	Matig tot sterk stedelijk	0,48	82.322
2021	Zeer sterk stedelijk	0,52	40.420
2022	Niet tot weinig stedelijk	0,45	48.320
2022	Matig tot sterk stedelijk	0,48	82.330
2022	Zeer sterk stedelijk	0,53	40.936
2023	Niet tot weinig stedelijk	0,45	46.329
2023	Matig tot sterk stedelijk	0,48	80.705
2023	Zeer sterk stedelijk	0,53	40.269

Tabel A6 Statistieken per stedelijkheid en geslacht

Jaar	Stedenlijkheid	Geslacht	Percentage definitief advies	N
2018	Niet tot weinig stedelijk	Jongens	0,45	24.573
2018	Niet tot weinig stedelijk	Meiden	0,46	24.826
2018	Matig tot sterk stedelijk	Jongens	0,49	40.396
2018	Matig tot sterk stedelijk	Meiden	0,48	40.971
2018	Zeer sterk stedelijk	Jongens	0,52	19.647
2018	Zeer sterk stedelijk	Meiden	0,51	20.190
2019	Niet tot weinig stedelijk	Jongens	0,42	24.774
2019	Niet tot weinig stedelijk	Meiden	0,42	24.486
2019	Matig tot sterk stedelijk	Jongens	0,46	41.239
2019	Matig tot sterk stedelijk	Meiden	0,45	41.674
2019	Zeer sterk stedelijk	Jongens	0,50	20.084
2019	Zeer sterk stedelijk	Meiden	0,48	20.408
2020	Niet tot weinig stedelijk	Jongens	0,46	24.776
2020	Niet tot weinig stedelijk	Meiden	0,45	24.482
2020	Matig tot sterk stedelijk	Jongens	0,50	41.414
2020	Matig tot sterk stedelijk	Meiden	0,47	42.128
2020	Zeer sterk stedelijk	Jongens	0,54	20.301
2020	Zeer sterk stedelijk	Meiden	0,52	20.681

Jaar	Stedenlijkheid	Geslacht	Percentage definitief advies	N
2021	Niet tot weinig stedelijk	Jongens	0,45	24.034
2021	Niet tot weinig stedelijk	Meiden	0,44	24.090
2021	Matig tot sterk stedelijk	Jongens	0,49	40.682
2021	Matig tot sterk stedelijk	Meiden	0,47	41.640
2021	Zeer sterk stedelijk	Jongens	0,54	20.107
2021	Zeer sterk stedelijk	Meiden	0,51	20.313
2022	Niet tot weinig stedelijk	Jongens	0,46	24.173
2022	Niet tot weinig stedelijk	Meiden	0,44	24.147
2022	Matig tot sterk stedelijk	Jongens	0,50	41.126
2022	Matig tot sterk stedelijk	Meiden	0,46	41.204
2022	Zeer sterk stedelijk	Jongens	0,55	20.412
2022	Zeer sterk stedelijk	Meiden	0,51	20.524
2023	Niet tot weinig stedelijk	Jongens	0,46	23.114
2023	Niet tot weinig stedelijk	Meiden	0,44	23.214
2023	Matig tot sterk stedelijk	Jongens	0,50	40.530
2023	Matig tot sterk stedelijk	Meiden	0,46	40.174
2023	Zeer sterk stedelijk	Jongens	0,54	20.120
2023	Zeer sterk stedelijk	Meiden	0,51	20.149

Jaar	Stedenindeling	Percentage definitief advies	N
2018	Overig	0,48	100.473
2018	G40	0,49	48.565
2018	G4	0,51	21.565
2019	Overig	0,45	101.221
2019	G40	0,45	49.311
2019	G4	0,49	22.133
2020	Overig	0,48	101.766
2020	G40	0,49	49.660
2020	G4	0,53	22.356
2021	Overig	0,47	99.659
2021	G40	0,48	49.307
2021	G4	0,52	21.900
2022	Overig	0,47	100.515
2022	G40	0,49	49.107
2022	G4	0,53	21.964
2023	Overig	0,47	97.226
2023	G40	0,48	48.258
2023	G4	0,53	21.819

Tabel A8 Statistieken per stedenindeling en geslacht

Jaar	Stedenindeling	Geslacht	Percentage definitief advies	N
2018	Overig	Jongens	0,48	50.032
2018	Overig	Meiden	0,48	50.441
2018	G40	Jongens	0,49	23.963
2018	G40	Meiden	0,48	24.602
2018	G4	Jongens	0,51	10.621
2018	G4	Meiden	0,51	10.944
2019	Overig	Jongens	0,45	50.714
2019	Overig	Meiden	0,44	50.507
2019	G40	Jongens	0,46	24.413
2019	G40	Meiden	0,44	24.898
2019	G4	Jongens	0,50	10.970
2019	G4	Meiden	0,48	11.163
2020	Overig	Jongens	0,49	50.649
2020	Overig	Meiden	0,47	51.117
2020	G40	Jongens	0,50	24.781
2020	G40	Meiden	0,48	24.879
2020	G4	Jongens	0,54	11.061
2020	G4	Meiden	0,52	11.295

Jaar	Stedenindeling	Geslacht	Percentage definitief advies	N
2021	Overig	Jongens	0,48	49.444
2021	Overig	Meiden	0,46	50.215
2021	G40	Jongens	0,49	24.530
2021	G40	Meiden	0,47	24.777
2021	G4	Jongens	0,53	10.849
2021	G4	Meiden	0,51	11.051
2022	Overig	Jongens	0,49	50.260
2022	Overig	Meiden	0,46	50.255
2022	G40	Jongens	0,50	24.486
2022	G40	Meiden	0,47	24.621
2022	G4	Jongens	0,54	10.965
2022	G4	Meiden	0,51	10.999
2023	Overig	Jongens	0,49	48.854
2023	Overig	Meiden	0,46	48.371
2023	G40	Jongens	0,50	24.038
2023	G40	Meiden	0,46	24.219
2023	G4	Jongens	0,54	10.872
2023	G4	Meiden	0,51	10.947

Tabel A9 Statistieken definitief advies per onderwijsscore leerling

Jaar	Sociaal economische status	Percentage definitief advies	N
2020	Leerling met lage SES	0,25	26.039
2020	Leerling met gemiddelde SES	0,47	121.516
2020	Leerling met hoge SES	0,82	26.039
2021	Leerling met lage SES	0,24	25.614
2021	Leerling met gemiddelde SES	0,46	119.529
2021	Leerling met hoge SES	0,80	25.614
2022	Leerling met lage SES	0,25	25.653
2022	Leerling met gemiddelde SES	0,46	119.710
2022	Leerling met hoge SES	0,81	25.653
2023	Leerling met lage SES	0,24	25.019
2023	Leerling met gemiddelde SES	0,47	116.745
2023	Leerling met hoge SES	0,80	25.017

Tabel A10 Aantal en percentage leerlingen hoger, gelijk of lager geplaatst in VO dan advies

Jaar	plaatsing	N	percentage
2020	Hoger dan advies	37.386	22
2020	Gelijk aan advies	85.554	49
2020	Lager dan advies	22.132	13
2020	Onbekend	28.710	17
2021	Hoger dan advies	36.742	22
2021	Gelijk aan advies	84.310	49
2021	Lager dan advies	21.434	13
2021	Onbekend	28.380	17
2022	Hoger dan advies	36.739	21
2022	Gelijk aan advies	84.698	49
2022	Lager dan advies	22.614	13
2022	Onbekend	27.535	16
2023	Hoger dan advies	32.207	19
2023	Gelijk aan advies	83.704	50
2023	Lager dan advies	24.527	15
2023	Onbekend	26.865	16

Tabel A11

Aantal en percentage leerlingen hoger, gelijk of lager geplaatst in VO dan advies per geslacht

Jaar	Geslacht	plaatsing	N	percentage
2020	Jongens	Hoger dan advies	18.524	21
2020	Jongens	Gelijk aan advies	42.708	49
2020	Jongens	Lager dan advies	11.032	13
2020	Jongens	Onbekend	14.227	16
2020	Meiden	Hoger dan advies	18.862	22
2020	Meiden	Gelijk aan advies	42.846	49
2020	Meiden	Lager dan advies	11.100	13
2020	Meiden	Onbekend	14.483	17
2021	Jongens	Hoger dan advies	18.134	21
2021	Jongens	Gelijk aan advies	42.148	50
2021	Jongens	Lager dan advies	10.614	13
2021	Jongens	Onbekend	13.927	16
2021	Meiden	Hoger dan advies	18.608	22
2021	Meiden	Gelijk aan advies	42.162	49
2021	Meiden	Lager dan advies	10.820	13
2021	Meiden	Onbekend	14.453	17
2022	Jongens	Hoger dan advies	18.292	21
2022	Jongens	Gelijk aan advies	42.582	50
2022	Jongens	Lager dan advies	11.285	13
2022	Jongens	Onbekend	13.552	16
2022	Meiden	Hoger dan advies	18.447	21
2022	Meiden	Gelijk aan advies	42.116	49
2022	Meiden	Lager dan advies	11.329	13
2022	Meiden	Onbekend	13.983	16
2023	Jongens	Hoger dan advies	16.153	19
2023	Jongens	Gelijk aan advies	42.200	50
2023	Jongens	Lager dan advies	12.034	14
2023	Jongens	Onbekend	13.377	16
2023	Meiden	Hoger dan advies	16.053	19
2023	Meiden	Gelijk aan advies	41.504	50
2023	Meiden	Lager dan advies	12.493	15
2023	Meiden	Onbekend	13.487	16

Tabel A12 Aantal en percentage leerlingen hoger, gelijk of lager geplaatst in VO dan advies per onderwijsscore leerling

Jaar	Sociaal economische status	plaatsing	N	percentage
2020	Leerling met lage SES	Hoger dan advies	6.189	24
2020	Leerling met lage SES	Gelijk aan advies	11.535	44
2020	Leerling met lage SES	Lager dan advies	3.066	12
2020	Leerling met lage SES	Onbekend	5.249	20
2020	Leerling met gemiddelde SES	Hoger dan advies	26.753	22
2020	Leerling met gemiddelde SES	Gelijk aan advies	58.576	48
2020	Leerling met gemiddelde SES	Lager dan advies	15.908	13
2020	Leerling met gemiddelde SES	Onbekend	20.279	17
2020	Leerling met hoge SES	Hoger dan advies	4.422	17
2020	Leerling met hoge SES	Gelijk aan advies	15.380	59
2020	Leerling met hoge SES	Lager dan advies	3.133	12
2020	Leerling met hoge SES	Onbekend	3.104	12

Jaar	Sociaal economische status	plaatsing	N	percentage
2021	Leerling met lage SES	Hoger dan advies	5.925	23
2021	Leerling met lage SES	Gelijk aan advies	11.227	44
2021	Leerling met lage SES	Lager dan advies	3.011	12
2021	Leerling met lage SES	Onbekend	5.451	21
2021	Leerling met gemiddelde SES	Hoger dan advies	26.391	22
2021	Leerling met gemiddelde SES	Gelijk aan advies	57.708	48
2021	Leerling met gemiddelde SES	Lager dan advies	15.506	13
2021	Leerling met gemiddelde SES	Onbekend	19.924	17
2021	Leerling met hoge SES	Hoger dan advies	4.407	17
2021	Leerling met hoge SES	Gelijk aan advies	15.346	60
2021	Leerling met hoge SES	Lager dan advies	2.910	11
2021	Leerling met hoge SES	Onbekend	2.951	12

Jaar	Sociaal economische status	plaatsing	N	percentage
2022	Leerling met lage SES	Hoger dan advies	5.941	23
2022	Leerling met lage SES	Gelijk aan advies	11.380	44
2022	Leerling met lage SES	Lager dan advies	3.178	12
2022	Leerling met lage SES	Onbekend	5.154	20
2022	Leerling met gemiddelde SES	Hoger dan advies	26.410	22
2022	Leerling met gemiddelde SES	Gelijk aan advies	57.587	48
2022	Leerling met gemiddelde SES	Lager dan advies	16.362	14
2022	Leerling met gemiddelde SES	Onbekend	19.351	16
2022	Leerling met hoge SES	Hoger dan advies	4.292	17
2022	Leerling met hoge SES	Gelijk aan advies	15.452	60
2022	Leerling met hoge SES	Lager dan advies	3.017	12
2022	Leerling met hoge SES	Onbekend	2.892	11

Jaar	Sociaal economische status	plaatsing	N	percentage
2023	Leerling met lage SES	Hoger dan advies	5.371	21
2023	Leerling met lage SES	Gelijk aan advies	10.892	44
2023	Leerling met lage SES	Lager dan advies	3.530	14
2023	Leerling met lage SES	Onbekend	5.226	21
2023	Leerling met gemiddelde SES	Hoger dan advies	23.011	20
2023	Leerling met gemiddelde SES	Gelijk aan advies	56.959	49
2023	Leerling met gemiddelde SES	Lager dan advies	18.127	16
2023	Leerling met gemiddelde SES	Onbekend	18.648	16
2023	Leerling met hoge SES	Hoger dan advies	3.748	15
2023	Leerling met hoge SES	Gelijk aan advies	15.600	62
2023	Leerling met hoge SES	Lager dan advies	2.815	11
2023	Leerling met hoge SES	Onbekend	2.854	11

Tabel A13 Heroverweging en bijstellingen

Jaar	heroverweging	bijstelling	% heroverweging	% bijstelling	% bijstelling heroverweging	N
2014	57.920	5.612	34	3,3	9,7	169.189
2015	61.950	12.140	35	6,8	19,6	178.162
2016	57.519	13.436	33	7,8	23,4	173.083
2017	56.251	13.269	33	7,9	23,6	168.484
2018	68.874	16.068	41	9,6	23,3	167.022
2020	63.058	16.915	37	9,9	26,8	171.152
2021	61.884	16.874	37	10,0	27,3	168.250
2022	57.559	16.807	34	9,9	29,2	168.854
2023	52.161	39.929	32	24,3	76,5	164.183

Tabel A14 Heroverweging en bijstellingen per geslacht

Jaar	Geslacht	heroverweging	bijstelling	% heroverweging	% bijstelling	% bijstelling heroverweging	N
2014	Jongens	27.678	2.637	33	3,1	9,5	84.312
2014	Meiden	30.242	2.975	36	3,5	9,8	84.877
2015	Jongens	30.130	5.752	34	6,5	19,1	88.669
2015	Meiden	31.820	6.388	36	7,1	20,1	89.493
2016	Jongens	27.363	6.310	32	7,3	23,1	86.142
2016	Meiden	30.156	7.126	35	8,2	23,6	86.941
2017	Jongens	27.396	6.269	33	7,4	22,9	84.210
2017	Meiden	28.855	7.000	34	8,3	24,3	84.274
2018	Jongens	33.010	7.489	40	9,1	22,7	82.774
2018	Meiden	35.864	8.579	43	10,2	23,9	84.248
2020	Jongens	30.085	7.837	35	9,2	26,1	85.201
2020	Meiden	32.973	9.078	38	10,6	27,5	85.951
2021	Jongens	29.621	7.860	35	9,4	26,5	83.540
2021	Meiden	32.263	9.014	38	10,6	27,9	84.710
2022	Jongens	28.134	8.175	33	9,7	29,1	84.370
2022	Meiden	29.425	8.632	35	10,2	29,3	84.484
2023	Jongens	24.664	18.649	30	22,7	75,6	82.166
2023	Meiden	27.496	21.279	34	25,9	77,4	82.015

Tabel A15

Percentage heroverwegingen en bijstellingen ten opzichte van totaal en heroverweging per voorlopige adviescategorie in schooljaar

Jaar	Advies	heroverweging	bijstelling	% heroverweging	% bijstelling	% bijstelling heroverweging	N
2023	PRO	633	406	63	41	64	999
2023	VMBO BB	7.475	5.473	93	68	73	8.080
2023	VMBO BB/ KB	3.046	2.741	38	34	90	8.011
2023	VMBO KB	8.913	6.638	62	46	74	14.413
2023	VMBO KB/ GT	3.277	2.945	28	25	90	11.808
2023	VMBO GT	12.173	8.690	48	35	71	25.169
2023	VMBO/ HAVO	3.392	3.042	17	15	90	19.813
2023	HAVO	9.700	7.095	39	29	73	24.793
2023	HAVO/ VWO	3.507	2.854	16	13	81	21.316

Tabel A16 Heroverweging en bijstellingen per stedelijkheid

Jaar	Stedelijkheid	heroverweging	bijstelling	% heroverweging	% bijstelling	% bijstelling heroverweging	N
2020	Niet tot weinig stedelijk	20.777	4.372	43	9,0	21	48.680
2020	Matig tot sterk stedelijk	29.826	7.820	36	9,5	26	82.331
2020	Zeer sterk stedelijk	12.455	4.723	31	11,8	38	40.141
2021	Niet tot weinig stedelijk	20.634	4.480	43	9,4	22	47.619
2021	Matig tot sterk stedelijk	29.469	7.705	36	9,5	26	81.150
2021	Zeer sterk stedelijk	11.781	4.689	30	11,9	40	39.481
2022	Niet tot weinig stedelijk	19.598	4.536	41	9,5	23	47.744
2022	Matig tot sterk stedelijk	27.301	7.833	34	9,7	29	81.117
2022	Zeer sterk stedelijk	10.660	4.438	27	11,1	42	39.993
2023	Niet tot weinig stedelijk	16.765	11.364	37	24,9	68	45.625
2023	Matig tot sterk stedelijk	24.728	19.221	31	24,2	78	79.274
2023	Zeer sterk stedelijk	10.668	9.344	27	23,8	88	39.284

Tabel A17 Heroverweging en bijstellingen per stedelijkheid en geslacht

Jaar	Stedelijkheid	Geslacht	heroverweging	bijstelling	% heroverweging	% bijstelling	% bijstelling heroverweging	N
2020	Niet tot weinig stedelijk	Jongens	10.035	1.977	41	8,1	20	24.483
2020	Niet tot weinig stedelijk	Meiden	10.742	2.395	44	9,9	22	24.197
2020	Matig tot sterk stedelijk	Jongens	14.194	3.707	35	9,1	26	40.828
2020	Matig tot sterk stedelijk	Meiden	15.632	4.113	38	9,9	26	41.503
2020	Zeer sterk stedelijk	Jongens	5.856	2.153	29	10,8	37	19.890
2020	Zeer sterk stedelijk	Meiden	6.599	2.570	33	12,7	39	20.251
2021	Niet tot weinig stedelijk	Jongens	10.039	2.087	42	8,8	21	23.774
2021	Niet tot weinig stedelijk	Meiden	10.595	2.393	44	10,0	23	23.845
2021	Matig tot sterk stedelijk	Jongens	13.945	3.586	35	8,9	26	40.119
2021	Matig tot sterk stedelijk	Meiden	15.524	4.119	38	10,0	27	41.031
2021	Zeer sterk stedelijk	Jongens	5.637	2.187	29	11,1	39	19.647
2021	Zeer sterk stedelijk	Meiden	6.144	2.502	31	12,6	41	19.834

Jaar	Stedelijkheid	Geslacht	heroverweging	bijstelling	% heroverweging	% bijstelling	% bijstelling heroverweging	N
2022	Niet tot weinig stedelijk	Jongens	9.668	2.237	40	9,4	23	23.892
2022	Niet tot weinig stedelijk	Meiden	9.930	2.299	42	9,6	23	23.852
2022	Matig tot sterk stedelijk	Jongens	13.373	3.851	33	9,5	29	40.520
2022	Matig tot sterk stedelijk	Meiden	13.928	3.982	34	9,8	29	40.597
2022	Zeer sterk stedelijk	Jongens	5.093	2.087	26	10,5	41	19.958
2022	Zeer sterk stedelijk	Meiden	5.567	2.351	28	11,7	42	20.035
2023	Niet tot weinig stedelijk	Jongens	7.948	5.248	35	23,1	66	22.727
2023	Niet tot weinig stedelijk	Meiden	8.817	6.116	39	26,7	69	22.897
2023	Matig tot sterk stedelijk	Jongens	11.666	9.006	29	22,6	77	39.796
2023	Matig tot sterk stedelijk	Meiden	13.061	10.214	33	25,9	78	39.477
2023	Zeer sterk stedelijk	Jongens	5.050	4.395	26	22,4	87	19.643
2023	Zeer sterk stedelijk	Meiden	5.618	4.949	29	25,2	88	19.641

Tabel A18 Heroverweging en bijstellingen per stedenindeling

Jaar	Stedenindeling	heroverweging	bijstelling	% heroverweging	% bijstelling	% bijstelling heroverweging	N
2020	G4	6.609	2.827	30	12,9	43	21.824
2020	G40	17.529	5.084	36	10,4	29	48.815
2020	Overig	38.920	9.004	39	9,0	23	100.513
2021	G4	6.167	2.884	29	13,5	47	21.343
2021	G40	17.170	4.899	35	10,1	29	48.396
2021	Overig	38.547	9.091	39	9,2	24	98.511
2022	G4	5.530	2.669	26	12,5	48	21.427
2022	G40	15.843	4.940	33	10,2	31	48.187
2022	Overig	36.186	9.198	36	9,3	25	99.240
2023	G4	5.641	5.121	26	24,0	91	21.325
2023	G40	14.956	12.159	32	25,8	81	47.217
2023	Overig	31.564	22.649	33	23,7	72	95.641

Tabel A19 Heroverweging en bijstellingen per stedenindeling en geslacht

Jaar	Stedenindeling	Geslacht	heroverweging	bijstelling	% heroverweging	% bijstelling	% bijstelling heroverweging	N
2020	G4	Jongens	3.133	1.299	29	12,0	41	10.801
2020	G4	Meiden	3.476	1.528	32	13,9	44	11.023
2020	G40	Jongens	8.412	2.411	35	9,9	29	24.374
2020	G40	Meiden	9.117	2.673	37	10,9	29	24.441
2020	Overig	Jongens	18.540	4.127	37	8,2	22	50.026
2020	Overig	Meiden	20.380	4.877	40	9,7	24	50.487
2021	G4	Jongens	2.931	1.317	28	12,4	45	10.577
2021	G4	Meiden	3.236	1.567	30	14,6	48	10.766
2021	G40	Jongens	8.274	2.327	34	9,7	28	24.077
2021	G40	Meiden	8.896	2.572	37	10,6	29	24.319
2021	Overig	Jongens	18.416	4.216	38	8,6	23	48.886
2021	Overig	Meiden	20.131	4.875	41	9,8	24	49.625
2022	G4	Jongens	2.663	1.266	25	11,8	48	10.705
2022	G4	Meiden	2.867	1.403	27	13,1	49	10.722
2022	G40	Jongens	7.715	2.411	32	10,0	31	24.044
2022	G40	Meiden	8.128	2.529	34	10,5	31	24.143
2022	Overig	Jongens	17.756	4.498	36	9,1	25	49.621
2022	Overig	Meiden	18.430	4.700	37	9,5	26	49.619
2023	G4	Jongens	2.663	2.419	25	22,7	91	10.642
2023	G4	Meiden	2.978	2.702	28	25,3	91	10.683
2023	G40	Jongens	7.032	5.691	30	24,2	81	23.527
2023	G40	Meiden	7.923	6.467	33	27,3	82	23.689
2023	Overig	Jongens	14.969	10.539	31	22,0	70	47.997
2023	Overig	Meiden	16.595	12.110	35	25,4	73	47.643

Tabel A2o Heroverweging en bijstellingen per onderwijsscore leerling

Jaar	achsterstandsgroepen	heroverweging	bijstelling	% heroverweging	% bijstelling	% bijstelling heroverweging
2020	Leerling met lage SES	12.063	3.867	47	15,1	32
2020	Leerling met gemiddelde SES	45.543	11.335	38	9,5	25
2020	Leerling met hoge SES	5.389	1.694	21	6,6	31
2021	Leerling met lage SES	12.155	4.028	48	16,0	33
2021	Leerling met gemiddelde SES	44.832	11.409	38	9,7	25
2021	Leerling met hoge SES	4.856	1.426	19	5,6	29
2022	Leerling met lage SES	11.111	3.754	44	14,8	34
2022	Leerling met gemiddelde SES	41.671	11.536	35	9,8	28
2022	Leerling met hoge SES	4.645	1.485	18	5,9	32
2023	Leerling met lage SES	10.567	8.486	43	34,5	80
2023	Leerling met gemiddelde SES	37.397	27.897	33	24,3	75
2023	Leerling met hoge SES	4.105	3.475	17	14,1	85

Tabel A21 Aantal schoolvestigingen naar percentage heroverweging

Jaar	0%	1-25%	26-50%	51-75%	76-99%	100%	Totaal
2014	288	1.926	2.564	1.066	240	58	6.142
2015	289	2.041	2.552	1.290	279	63	6.514
2016	254	2.197	2.594	1.167	205	37	6.454
2017	231	2.139	2.551	1.147	221	43	6.332
2018	133	1.410	2.383	1.762	508	88	6.284
2020	186	1.739	2.602	1.336	294	46	6.203
2021	176	1.658	2.515	1.405	319	58	6.131
2022	231	1.898	2.427	1.222	249	59	6.086
2023	337	2.222	2.230	1.067	205	31	6.092

Tabel A22 Aantal schoolvestigingen naar percentage bijstelling tov totaal

Jaar	0%	1-25%	26-50%	51-75%	76-99%	100%	Totaal
2014	4.222	1.793	113	10	1	3	6.142
2015	3.293	2.764	398	54	3	2	6.514
2016	3.211	2.761	436	45	1	0	6.454
2017	3.036	2.758	495	39	1	3	6.332
2018	2.716	2.858	603	98	4	5	6.284
2020	2.578	2.888	646	82	7	2	6.203
2021	2.577	2.785	664	94	9	2	6.131
2022	2.559	2.750	670	97	8	2	6.086
2023	703	2.822	1.861	632	64	10	6.092

Tabel A23 Aantal schoolvestigingen naar percentage bijstelling tov heroverweging

Jaar	0%	1-25%	26-50%	51-75%	76-99%	100%	Totaal
2014	4.222	1.140	566	116	25	73	6.142
2015	3.293	1.423	1.102	396	126	174	6.514
2016	3.211	1.186	1.160	509	161	227	6.454
2017	3.036	1.241	1.120	501	198	236	6.332
2018	2.716	1.469	1.264	534	151	150	6.284
2020	2.578	1.278	1.268	617	237	225	6.203
2021	2.577	1.250	1.206	628	235	235	6.131
2022	2.559	1.128	1.207	649	284	259	6.086
2023	703	254	731	914	1.193	2.297	6.092

Tabel A24 Aantal schoolvestigingen met nul bijstellingen naar percentage heroverweging

Jaar	0%	1-25%	26-50%	51-75%	76-99%	100%	Totaal
2014	288	1.541	1.615	602	127	49	4.222
2015	289	1.248	1.150	474	95	37	3.293
2016	254	1.342	1.072	446	73	24	3.211
2017	231	1.251	1.073	362	95	24	3.036
2018	133	817	1.001	564	159	42	2.716
2020	186	944	990	378	58	22	2.578
2021	176	947	941	407	75	31	2.577
2022	231	1.017	874	335	77	25	2.559
2023	337	262	78	22	2	2	703

Tabel A25 Aantal schoolvestigingen met nul bijstellingen naar percentage heroverweging per aantal leerlingen dat een toets heeft gemaakt

Jaar	Percentage heroverwegingen op school	Aantal leerlingen dat een toets heeft gemaakt	Aantal schoolvestigingen zonder bijstellingen
2021	0%	1-10	95
2021	0%	11-20	41
2021	0%	21-30	30
2021	0%	31-40	9
2021	0%	> 40	1
2021	1-25%	1-10	125
2021	1-25%	11-20	268
2021	1-25%	21-30	260
2021	1-25%	31-40	122
2021	1-25%	> 40	172
2021	26-50%	1-10	168
2021	26-50%	11-20	275
2021	26-50%	21-30	253
2021	26-50%	31-40	123
2021	26-50%	> 40	122
2021	51-75%	1-10	111
2021	51-75%	11-20	133
2021	51-75%	21-30	90
2021	51-75%	31-40	43
2021	51-75%	> 40	30
2021	76-99%	1-10	26
2021	76-99%	11-20	25
2021	76-99%	21-30	16
2021	76-99%	31-40	4
2021	76-99%	> 40	4
2021	100%	1-10	29
2021	100%	11-20	1
2021	100%	21-30	1

Jaar	Percentage heroverwegingen op school	Aantal leerlingen dat een toets heeft gemaakt	Aantal schoolvestigingen zonder bijstellingen
2022	0%	1-10	112
2022	0%	11-20	60
2022	0%	21-30	33
2022	0%	31-40	16
2022	0%	> 40	10
2022	1-25%	1-10	149
2022	1-25%	11-20	253
2022	1-25%	21-30	278
2022	1-25%	31-40	136
2022	1-25%	> 40	201
2022	26-50%	1-10	180
2022	26-50%	11-20	259
2022	26-50%	21-30	229
2022	26-50%	31-40	101
2022	26-50%	> 40	105
2022	51-75%	1-10	94
2022	51-75%	11-20	113
2022	51-75%	21-30	79
2022	51-75%	31-40	29
2022	51-75%	> 40	20
2022	76-99%	1-10	32
2022	76-99%	11-20	27
2022	76-99%	21-30	12
2022	76-99%	31-40	6
2022	100%	1-10	24
2022	100%	11-20	1

Jaar	Percentage heroverwegingen op school	Aantal leerlingen dat een toets heeft gemaakt	Aantal schoolvestigingen zonder bijstellingen
2023	0%	1-10	145
2023	0%	11-20	90
2023	0%	21-30	66
2023	0%	31-40	20
2023	0%	> 40	16
2023	1-25%	1-10	69
2023	1-25%	11-20	83
2023	1-25%	21-30	71
2023	1-25%	31-40	27
2023	1-25%	> 40	12
2023	26-50%	1-10	41
2023	26-50%	11-20	22
2023	26-50%	21-30	11
2023	26-50%	31-40	4
2023	51-75%	1-10	16
2023	51-75%	11-20	3
2023	51-75%	21-30	3
2023	76-99%	1-10	2
2023	100%	1-10	2

Tabel A26 Aantal schoolvestigingen met nul bijstellingen naar percentage heroverweging per mate van stedelijkheid

Jaar	Percentage heroverwegingen op school	Stedelijkheid	Aantal schoolvestigingen zonder bijstellingen
2021	0%	Niet tot weinig stedelijk	87
2021	0%	Matig tot sterk stedelijk	59
2021	0%	Zeer sterk stedelijk	30
2021	1-25%	Niet tot weinig stedelijk	324
2021	1-25%	Matig tot sterk stedelijk	414
2021	1-25%	Zeer sterk stedelijk	209
2021	26-50%	Niet tot weinig stedelijk	420
2021	26-50%	Matig tot sterk stedelijk	406
2021	26-50%	Zeer sterk stedelijk	115
2021	51-75%	Niet tot weinig stedelijk	226
2021	51-75%	Matig tot sterk stedelijk	147
2021	51-75%	Zeer sterk stedelijk	34
2021	76-99%	Niet tot weinig stedelijk	44
2021	76-99%	Matig tot sterk stedelijk	22
2021	76-99%	Zeer sterk stedelijk	9
2021	100%	Niet tot weinig stedelijk	23
2021	100%	Matig tot sterk stedelijk	6
2021	100%	Zeer sterk stedelijk	2

Jaar	Percentage heroverwegingen op school	Stedelijkheid	Aantal schoolvestigingen zonder bijstellingen
2022	0%	Niet tot weinig stedelijk	103
2022	0%	Matig tot sterk stedelijk	82
2022	0%	Zeer sterk stedelijk	46
2022	1-25%	Niet tot weinig stedelijk	343
2022	1-25%	Matig tot sterk stedelijk	461
2022	1-25%	Zeer sterk stedelijk	213
2022	26-50%	Niet tot weinig stedelijk	396
2022	26-50%	Matig tot sterk stedelijk	367
2022	26-50%	Zeer sterk stedelijk	111
2022	51-75%	Niet tot weinig stedelijk	192
2022	51-75%	Matig tot sterk stedelijk	115
2022	51-75%	Zeer sterk stedelijk	28
2022	76-99%	Niet tot weinig stedelijk	49
2022	76-99%	Matig tot sterk stedelijk	22
2022	76-99%	Zeer sterk stedelijk	6
2022	100%	Niet tot weinig stedelijk	18
2022	100%	Matig tot sterk stedelijk	6
2022	100%	Zeer sterk stedelijk	1

Jaar	Percentage heroverwegingen op school	Stedelijkheid	Aantal schoolvestigingen zonder bijstellingen
2023	0%	Niet tot weinig stedelijk	140
2023	0%	Matig tot sterk stedelijk	127
2023	0%	Zeer sterk stedelijk	70
2023	1-25%	Niet tot weinig stedelijk	133
2023	1-25%	Matig tot sterk stedelijk	104
2023	1-25%	Zeer sterk stedelijk	25
2023	26-50%	Niet tot weinig stedelijk	55
2023	26-50%	Matig tot sterk stedelijk	19
2023	26-50%	Zeer sterk stedelijk	4
2023	51-75%	Niet tot weinig stedelijk	16
2023	51-75%	Matig tot sterk stedelijk	4
2023	51-75%	Zeer sterk stedelijk	2
2023	76-99%	Niet tot weinig stedelijk	2
2023	100%	Niet tot weinig stedelijk	2

Tabel A27 Aantal en percentage leerlingen hoger, gelijk of lager terecht gekomen in VO 3e leerjaar dan advies

Jaar	plaats	N	percentage
2018	Hoger dan advies	34.701	20,3
2018	Gelijk aan advies	82.547	48,4
2018	Lager dan advies	36.229	21,2
2018	Gedoubleerd	9.250	5,4
2018	Onbekend	7.876	4,6
2019	Hoger dan advies	38.446	22,3
2019	Gelijk aan advies	82.064	47,5
2019	Lager dan advies	33.978	19,7
2019	Gedoubleerd	9.685	5,6
2019	Onbekend	8.492	4,9
2020	Hoger dan advies	33.246	19,1
2020	Gelijk aan advies	78.958	45,4
2020	Lager dan advies	41.965	24,1
2020	Gedoubleerd	10.016	5,8
2020	Onbekend	9.597	5,5
2021	Hoger dan advies	32.688	19,1
2021	Gelijk aan advies	76.435	44,7
2021	Lager dan advies	42.545	24,9
2021	Gedoubleerd	10.150	5,9
2021	Onbekend	9.048	5,3

Tabel A28 Aantal en percentage leerlingen hoger, gelijk of lager terecht gekomen in VO 3e leerjaar dan advies per geslacht

Jaar	Geslacht	plaats	N	percentage
2018	Jongens	Hoger dan advies	14.491	17,1
2018	Jongens	Gelijk aan advies	40.355	47,7
2018	Jongens	Lager dan advies	20.104	23,8
2018	Jongens	Gedoubleerd	5.751	6,8
2018	Jongens	Onbekend	3.915	4,6
2018	Meiden	Hoger dan advies	20.210	23,5
2018	Meiden	Gelijk aan advies	42.192	49,1
2018	Meiden	Lager dan advies	16.125	18,8
2018	Meiden	Gedoubleerd	3.499	4,1
2018	Meiden	Onbekend	3.961	4,6
2019	Jongens	Hoger dan advies	16.044	18,6
2019	Jongens	Gelijk aan advies	40.517	47,1
2019	Jongens	Lager dan advies	19.393	22,5
2019	Jongens	Gedoubleerd	5.927	6,9
2019	Jongens	Onbekend	4.216	4,9
2019	Meiden	Hoger dan advies	22.402	25,9
2019	Meiden	Gelijk aan advies	41.547	48,0
2019	Meiden	Lager dan advies	14.585	16,9
2019	Meiden	Gedoubleerd	3.758	4,3
2019	Meiden	Onbekend	4.276	4,9

Jaar	Geslacht	plaats	N	percentage
2020	Jongens	Hoger dan advies	13.641	15,8
2020	Jongens	Gelijk aan advies	38.911	45,0
2020	Jongens	Lager dan advies	23.429	27,1
2020	Jongens	Gedoubleerd	5.862	6,8
2020	Jongens	Onbekend	4.648	5,4
2020	Meiden	Hoger dan advies	19.605	22,5
2020	Meiden	Gelijk aan advies	40.047	45,9
2020	Meiden	Lager dan advies	18.536	21,2
2020	Meiden	Gedoubleerd	4.154	4,8
2020	Meiden	Onbekend	4.949	5,7
2021	Jongens	Hoger dan advies	13.488	15,9
2021	Jongens	Gelijk aan advies	37.439	44,1
2021	Jongens	Lager dan advies	23.656	27,9
2021	Jongens	Gedoubleerd	5.806	6,8
2021	Jongens	Onbekend	4.434	5,2
2021	Meiden	Hoger dan advies	19.200	22,3
2021	Meiden	Gelijk aan advies	38.996	45,3
2021	Meiden	Lager dan advies	18.889	21,9
2021	Meiden	Gedoubleerd	4.344	5,0
2021	Meiden	Onbekend	4.614	5,4

Tabel A29 Aantal en percentage leerlingen hoger, gelijk of lager terecht gekomen in VO 3e leerjaar dan advies per onderwijsscore leerling

Jaar	Sociaal economische status	plaats	N	percentage
2018	Leerling met lage SES	Hoger dan advies	5.429	21
2018	Leerling met lage SES	Gelijk aan advies	10.829	42
2018	Leerling met lage SES	Lager dan advies	6.132	24
2018	Leerling met lage SES	Gedoubleerd	2.037	8
2018	Leerling met lage SES	Onbekend	1.132	4
2018	Leerling met gemiddelde SES	Hoger dan advies	24.231	20
2018	Leerling met gemiddelde SES	Gelijk aan advies	56.943	48
2018	Leerling met gemiddelde SES	Lager dan advies	26.820	22
2018	Leerling met gemiddelde SES	Gedoubleerd	6.112	5
2018	Leerling met gemiddelde SES	Onbekend	5.164	4
2018	Leerling met hoge SES	Hoger dan advies	5.003	20
2018	Leerling met hoge SES	Gelijk aan advies	14.693	57
2018	Leerling met hoge SES	Lager dan advies	3.240	13
2018	Leerling met hoge SES	Gedoubleerd	1.085	4
2018	Leerling met hoge SES	Onbekend	1.538	6

Jaar	Sociaal economische status	plaats	N	percentage
2019	Leerling met lage SES	Hoger dan advies	6.005	23
2019	Leerling met lage SES	Gelijk aan advies	10.936	42
2019	Leerling met lage SES	Lager dan advies	5.587	22
2019	Leerling met lage SES	Gedoubleerd	2.150	8
2019	Leerling met lage SES	Onbekend	1.192	5
2019	Leerling met gemiddelde SES	Hoger dan advies	26.694	22
2019	Leerling met gemiddelde SES	Gelijk aan advies	56.667	47
2019	Leerling met gemiddelde SES	Lager dan advies	25.373	21
2019	Leerling met gemiddelde SES	Gedoubleerd	6.337	5
2019	Leerling met gemiddelde SES	Onbekend	5.655	5
2019	Leerling met hoge SES	Hoger dan advies	5.705	22
2019	Leerling met hoge SES	Gelijk aan advies	14.385	56
2019	Leerling met hoge SES	Lager dan advies	2.984	12
2019	Leerling met hoge SES	Gedoubleerd	1.192	5
2019	Leerling met hoge SES	Onbekend	1.600	6

Jaar	Sociaal economische status	plaats	N	percentage
2020	Leerling met lage SES	Hoger dan advies	5.225	20
2020	Leerling met lage SES	Gelijk aan advies	10.050	39
2020	Leerling met lage SES	Lager dan advies	7.046	27
2020	Leerling met lage SES	Gedoubleerd	2.392	9
2020	Leerling met lage SES	Onbekend	1.326	5
2020	Leerling met gemiddelde SES	Hoger dan advies	23.449	19
2020	Leerling met gemiddelde SES	Gelijk aan advies	53.930	44
2020	Leerling met gemiddelde SES	Lager dan advies	31.222	26
2020	Leerling met gemiddelde SES	Gedoubleerd	6.531	5
2020	Leerling met gemiddelde SES	Onbekend	6.384	5
2020	Leerling met hoge SES	Hoger dan advies	4.545	17
2020	Leerling met hoge SES	Gelijk aan advies	14.908	57
2020	Leerling met hoge SES	Lager dan advies	3.678	14
2020	Leerling met hoge SES	Gedoubleerd	1.084	4
2020	Leerling met hoge SES	Onbekend	1.824	7

Jaar	Sociaal economische status	plaats	N	percentage
2021	Leerling met lage SES	Hoger dan advies	5.031	20
2021	Leerling met lage SES	Gelijk aan advies	9.512	37
2021	Leerling met lage SES	Lager dan advies	7.476	29
2021	Leerling met lage SES	Gedoubleerd	2.484	10
2021	Leerling met lage SES	Onbekend	1.111	4
2021	Leerling met gemiddelde SES	Hoger dan advies	23.017	19
2021	Leerling met gemiddelde SES	Gelijk aan advies	52.473	44
2021	Leerling met gemiddelde SES	Lager dan advies	31.253	26
2021	Leerling met gemiddelde SES	Gedoubleerd	6.617	6
2021	Leerling met gemiddelde SES	Onbekend	6.169	5
2021	Leerling met hoge SES	Hoger dan advies	4.623	18
2021	Leerling met hoge SES	Gelijk aan advies	14.430	56
2021	Leerling met hoge SES	Lager dan advies	3.800	15
2021	Leerling met hoge SES	Gedoubleerd	1.040	4
2021	Leerling met hoge SES	Onbekend	1.721	7

Tabel A30 Aantal en percentage leerlingen hoger, gelijk of lager geplaatst in VO dan advies per stedelijkheid

Jaar	stedelijkheid	plaatsing	N	percentage
2020	Matig stedelijk	Gelijk aan advies	15.138	50
2020	Matig stedelijk	Hoger dan advies	6.700	22
2020	Matig stedelijk	Lager dan advies	4.092	13
2020	Matig stedelijk	Onbekend	4.477	15
2020	Niet stedelijk	Gelijk aan advies	5.314	45
2020	Niet stedelijk	Hoger dan advies	2.446	21
2020	Niet stedelijk	Lager dan advies	2.119	18
2020	Niet stedelijk	Onbekend	2.009	17
2020	Sterk stedelijk	Gelijk aan advies	26.428	50
2020	Sterk stedelijk	Hoger dan advies	11.983	23
2020	Sterk stedelijk	Lager dan advies	5.754	11
2020	Sterk stedelijk	Onbekend	8.970	17
2020	Weinig stedelijk	Gelijk aan advies	18.447	49
2020	Weinig stedelijk	Hoger dan advies	7.928	21
2020	Weinig stedelijk	Lager dan advies	5.067	14
2020	Weinig stedelijk	Onbekend	5.928	16
2020	Zeer sterk stedelijk	Gelijk aan advies	20.227	49
2020	Zeer sterk stedelijk	Hoger dan advies	8.329	20
2020	Zeer sterk stedelijk	Lager dan advies	5.100	12
2020	Zeer sterk stedelijk	Onbekend	7.326	18

Jaar	stedelijkheid	plaatsing	N	percentage
2021	Matig stedelijk	Gelijk aan advies	15.324	51
2021	Matig stedelijk	Hoger dan advies	6.407	21
2021	Matig stedelijk	Lager dan advies	3.882	13
2021	Matig stedelijk	Onbekend	4.227	14
2021	Niet stedelijk	Gelijk aan advies	5.239	45
2021	Niet stedelijk	Hoger dan advies	2.481	21
2021	Niet stedelijk	Lager dan advies	1.917	16
2021	Niet stedelijk	Onbekend	2.078	18
2021	Sterk stedelijk	Gelijk aan advies	25.712	49
2021	Sterk stedelijk	Hoger dan advies	11.876	23
2021	Sterk stedelijk	Lager dan advies	5.850	11
2021	Sterk stedelijk	Onbekend	9.044	17
2021	Weinig stedelijk	Gelijk aan advies	18.025	50
2021	Weinig stedelijk	Hoger dan advies	7.887	22
2021	Weinig stedelijk	Lager dan advies	5.001	14
2021	Weinig stedelijk	Onbekend	5.496	15
2021	Zeer sterk stedelijk	Gelijk aan advies	20.010	50
2021	Zeer sterk stedelijk	Hoger dan advies	8.091	20
2021	Zeer sterk stedelijk	Lager dan advies	4.784	12
2021	Zeer sterk stedelijk	Onbekend	7.535	19

Jaar	stedelijkheid	plaatsing	N	percentage
2022	Matig stedelijk	Gelijk aan advies	15.354	51
2022	Matig stedelijk	Hoger dan advies	6.422	21
2022	Matig stedelijk	Lager dan advies	3.989	13
2022	Matig stedelijk	Onbekend	4.373	15
2022	Niet stedelijk	Gelijk aan advies	5.137	45
2022	Niet stedelijk	Hoger dan advies	2.464	21
2022	Niet stedelijk	Lager dan advies	1.918	17
2022	Niet stedelijk	Onbekend	2.015	17
2022	Sterk stedelijk	Gelijk aan advies	25.894	50
2022	Sterk stedelijk	Hoger dan advies	11.870	23
2022	Sterk stedelijk	Lager dan advies	6.286	12
2022	Sterk stedelijk	Onbekend	8.142	16
2022	Weinig stedelijk	Gelijk aan advies	17.833	48
2022	Weinig stedelijk	Hoger dan advies	8.041	22
2022	Weinig stedelijk	Lager dan advies	5.630	15
2022	Weinig stedelijk	Onbekend	5.282	14
2022	Zeer sterk stedelijk	Gelijk aan advies	20.480	50
2022	Zeer sterk stedelijk	Hoger dan advies	7.942	19
2022	Zeer sterk stedelijk	Lager dan advies	4.791	12
2022	Zeer sterk stedelijk	Onbekend	7.723	19

Jaar	stedelijkheid	plaatsing	N	percentage
2023	Matig stedelijk	Gelijk aan advies	15.005	51
2023	Matig stedelijk	Hoger dan advies	5.684	19
2023	Matig stedelijk	Lager dan advies	4.441	15
2023	Matig stedelijk	Onbekend	4.255	14
2023	Niet stedelijk	Gelijk aan advies	4.831	44
2023	Niet stedelijk	Hoger dan advies	2.232	20
2023	Niet stedelijk	Lager dan advies	2.122	19
2023	Niet stedelijk	Onbekend	1.915	17
2023	Sterk stedelijk	Gelijk aan advies	25.881	50
2023	Sterk stedelijk	Hoger dan advies	10.720	21
2023	Sterk stedelijk	Lager dan advies	6.798	13
2023	Sterk stedelijk	Onbekend	7.921	15
2023	Weinig stedelijk	Gelijk aan advies	17.535	50
2023	Weinig stedelijk	Hoger dan advies	6.335	18
2023	Weinig stedelijk	Lager dan advies	6.109	17
2023	Weinig stedelijk	Onbekend	5.250	15
2023	Zeer sterk stedelijk	Gelijk aan advies	20.452	51
2023	Zeer sterk stedelijk	Hoger dan advies	7.236	18
2023	Zeer sterk stedelijk	Lager dan advies	5.057	13
2023	Zeer sterk stedelijk	Onbekend	7.524	19

Tabel A31

Aantal en percentage leerlingen hoger, gelijk of lager terecht gekomen in VO 3e leerjaar dan advies per stedelijkheid

Jaar	stedelijkheid	plaats	N	percentage
2018	Niet stedelijk	Hoger dan advies	2.312	19,3
2018	Niet stedelijk	Gelijk aan advies	5.937	49,6
2018	Niet stedelijk	Lager dan advies	2.682	22,4
2018	Niet stedelijk	Gedoubleerd	479	4,0
2018	Niet stedelijk	Onbekend	555	4,6
2018	Weinig stedelijk	Hoger dan advies	7.466	19,9
2018	Weinig stedelijk	Gelijk aan advies	18.523	49,5
2018	Weinig stedelijk	Lager dan advies	8.308	22,2
2018	Weinig stedelijk	Gedoubleerd	1.611	4,3
2018	Weinig stedelijk	Onbekend	1.526	4,1
2018	Matig stedelijk	Hoger dan advies	6.066	20,4
2018	Matig stedelijk	Gelijk aan advies	14.591	49,0
2018	Matig stedelijk	Lager dan advies	6.554	22,0
2018	Matig stedelijk	Gedoubleerd	1.374	4,6
2018	Matig stedelijk	Onbekend	1.182	4,0
2018	Sterk stedelijk	Hoger dan advies	10.669	20,7
2018	Sterk stedelijk	Gelijk aan advies	25.200	48,8
2018	Sterk stedelijk	Lager dan advies	10.957	21,2
2018	Sterk stedelijk	Gedoubleerd	2.957	5,7
2018	Sterk stedelijk	Onbekend	1.817	3,5
2018	Zeer sterk stedelijk	Hoger dan advies	8.188	20,6
2018	Zeer sterk stedelijk	Gelijk aan advies	18.296	45,9
2018	Zeer sterk stedelijk	Lager dan advies	7.728	19,4
2018	Zeer sterk stedelijk	Gedoubleerd	2.829	7,1
2018	Zeer sterk stedelijk	Onbekend	2.796	7,0

Jaar	stedelijkheid	plaats	N	percentage
2019	Niet stedelijk	Hoger dan advies	2.472	20,8
2019	Niet stedelijk	Gelijk aan advies	5.789	48,8
2019	Niet stedelijk	Lager dan advies	2.459	20,7
2019	Niet stedelijk	Gedoubleerd	453	3,8
2019	Niet stedelijk	Onbekend	695	5,9
2019	Weinig stedelijk	Hoger dan advies	8.134	21,8
2019	Weinig stedelijk	Gelijk aan advies	18.108	48,4
2019	Weinig stedelijk	Lager dan advies	7.841	21,0
2019	Weinig stedelijk	Gedoubleerd	1.732	4,6
2019	Weinig stedelijk	Onbekend	1.577	4,2
2019	Matig stedelijk	Hoger dan advies	6.738	22,3
2019	Matig stedelijk	Gelijk aan advies	14.339	47,4
2019	Matig stedelijk	Lager dan advies	6.364	21,1
2019	Matig stedelijk	Gedoubleerd	1.535	5,1
2019	Matig stedelijk	Onbekend	1.261	4,2
2019	Sterk stedelijk	Hoger dan advies	11.934	22,7
2019	Sterk stedelijk	Gelijk aan advies	25.216	47,9
2019	Sterk stedelijk	Lager dan advies	10.373	19,7
2019	Sterk stedelijk	Gedoubleerd	3.122	5,9
2019	Sterk stedelijk	Onbekend	2.031	3,9
2019	Zeer sterk stedelijk	Hoger dan advies	9.168	22,6
2019	Zeer sterk stedelijk	Gelijk aan advies	18.612	46,0
2019	Zeer sterk stedelijk	Lager dan advies	6.941	17,1
2019	Zeer sterk stedelijk	Gedoubleerd	2.843	7,0
2019	Zeer sterk stedelijk	Onbekend	2.928	7,2

Jaar	stedelijkheid	plaats	N	percentage
2020	Niet stedelijk	Hoger dan advies	2.037	17,1
2020	Niet stedelijk	Gelijk aan advies	5.492	46,2
2020	Niet stedelijk	Lager dan advies	3.089	26,0
2020	Niet stedelijk	Gedoubleerd	481	4,0
2020	Niet stedelijk	Onbekend	789	6,6
2020	Weinig stedelijk	Hoger dan advies	7.170	19,2
2020	Weinig stedelijk	Gelijk aan advies	17.466	46,7
2020	Weinig stedelijk	Lager dan advies	9.453	25,3
2020	Weinig stedelijk	Gedoubleerd	1.645	4,4
2020	Weinig stedelijk	Onbekend	1.636	4,4
2020	Matig stedelijk	Hoger dan advies	5.980	19,7
2020	Matig stedelijk	Gelijk aan advies	13.852	45,6
2020	Matig stedelijk	Lager dan advies	7.686	25,3
2020	Matig stedelijk	Gedoubleerd	1.493	4,9
2020	Matig stedelijk	Onbekend	1.396	4,6
2020	Sterk stedelijk	Hoger dan advies	10.578	19,9
2020	Sterk stedelijk	Gelijk aan advies	24.312	45,8
2020	Sterk stedelijk	Lager dan advies	12.591	23,7
2020	Sterk stedelijk	Gedoubleerd	3.309	6,2
2020	Sterk stedelijk	Onbekend	2.345	4,4
2020	Zeer sterk stedelijk	Hoger dan advies	7.481	18,2
2020	Zeer sterk stedelijk	Gelijk aan advies	17.836	43,5
2020	Zeer sterk stedelijk	Lager dan advies	9.146	22,3
2020	Zeer sterk stedelijk	Gedoubleerd	3.088	7,5
2020	Zeer sterk stedelijk	Onbekend	3.431	8,4

Jaar	stedelijkheid	plaats	N	percentage
2021	Niet stedelijk	Hoger dan advies	2.066	17,6
2021	Niet stedelijk	Gelijk aan advies	5.412	46,2
2021	Niet stedelijk	Lager dan advies	2.968	25,3
2021	Niet stedelijk	Gedoubleerd	533	4,5
2021	Niet stedelijk	Onbekend	736	6,3
2021	Weinig stedelijk	Hoger dan advies	7.047	19,4
2021	Weinig stedelijk	Gelijk aan advies	16.473	45,2
2021	Weinig stedelijk	Lager dan advies	9.603	26,4
2021	Weinig stedelijk	Gedoubleerd	1.713	4,7
2021	Weinig stedelijk	Onbekend	1.573	4,3
2021	Matig stedelijk	Hoger dan advies	5.683	19,0
2021	Matig stedelijk	Gelijk aan advies	13.550	45,4
2021	Matig stedelijk	Lager dan advies	7.758	26,0
2021	Matig stedelijk	Gedoubleerd	1.477	5,0
2021	Matig stedelijk	Onbekend	1.372	4,6
2021	Sterk stedelijk	Hoger dan advies	10.501	20,0
2021	Sterk stedelijk	Gelijk aan advies	23.625	45,0
2021	Sterk stedelijk	Lager dan advies	12.799	24,4
2021	Sterk stedelijk	Gedoubleerd	3.304	6,3
2021	Sterk stedelijk	Onbekend	2.253	4,3
2021	Zeer sterk stedelijk	Hoger dan advies	7.391	18,3
2021	Zeer sterk stedelijk	Gelijk aan advies	17.375	43,0
2021	Zeer sterk stedelijk	Lager dan advies	9.417	23,3
2021	Zeer sterk stedelijk	Gedoubleerd	3.123	7,7
2021	Zeer sterk stedelijk	Onbekend	3.114	7,7

Tabel A32

Aantal en percentage leerlingen hoger, gelijk of lager geplaatst in VO dan advies per stedenindeling

Jaar	Stedenindeling	plaatsing	N	percentage
2020	Overig	Hoger dan advies	21.912	22
2020	Overig	Gelijk aan advies	50.548	50
2020	Overig	Lager dan advies	13.491	13
2020	Overig	Onbekend	15.815	16
2020	G40	Hoger dan advies	10.837	22
2020	G40	Gelijk aan advies	23.923	48
2020	G40	Lager dan advies	6.054	12
2020	G40	Onbekend	8.846	18
2020	G4	Hoger dan advies	4.637	21
2020	G4	Gelijk aan advies	11.083	50
2020	G4	Lager dan advies	2.587	12
2020	G4	Onbekend	4.049	18
2021	Overig	Hoger dan advies	21.602	22
2021	Overig	Gelijk aan advies	49.958	50
2021	Overig	Lager dan advies	12.969	13
2021	Overig	Onbekend	15.130	15
2021	G40	Hoger dan advies	10.821	22
2021	G40	Gelijk aan advies	23.398	47
2021	G40	Lager dan advies	6.100	12
2021	G40	Onbekend	8.988	18
2021	G4	Hoger dan advies	4.319	20
2021	G4	Gelijk aan advies	10.954	50
2021	G4	Lager dan advies	2.365	11
2021	G4	Onbekend	4.262	19

Jaar	Stedenindeling	plaatsing	N	percentage
2022	Overig	Hoger dan advies	21.701	22
2022	Overig	Gelijk aan advies	49.842	50
2022	Overig	Lager dan advies	14.004	14
2022	Overig	Onbekend	14.968	15
2022	G40	Hoger dan advies	10.877	22
2022	G40	Gelijk aan advies	23.599	48
2022	G40	Lager dan advies	6.287	13
2022	G40	Onbekend	8.344	17
2022	G4	Hoger dan advies	4.161	19
2022	G4	Gelijk aan advies	11.257	51
2022	G4	Lager dan advies	2.323	11
2022	G4	Onbekend	4.223	19
2023	Overig	Hoger dan advies	18.817	19
2023	Overig	Gelijk aan advies	48.891	50
2023	Overig	Lager dan advies	15.000	15
2023	Overig	Onbekend	14.518	15
2023	G40	Hoger dan advies	9.623	20
2023	G40	Gelijk aan advies	23.399	48
2023	G40	Lager dan advies	6.982	14
2023	G40	Onbekend	8.254	17
2023	G4	Hoger dan advies	3.767	17
2023	G4	Gelijk aan advies	11.414	52
2023	G4	Lager dan advies	2.545	12
2023	G4	Onbekend	4.093	19

Tabel A33

Aantal en percentage leerlingen hoger, gelijk of lager terecht gekomen in VO 3e leerjaar dan advies per stedenindeling

Jaar	Stedenindeling	plaats	N	percentage
2018	Overig	Hoger dan advies	20.340	20,2
2018	Overig	Gelijk aan advies	49.769	49,5
2018	Overig	Lager dan advies	21.899	21,8
2018	Overig	Gedoubleerd	4.616	4,6
2018	Overig	Onbekend	3.849	3,8
2018	G40	Hoger dan advies	9.919	20,4
2018	G40	Gelijk aan advies	22.920	47,2
2018	G40	Lager dan advies	10.232	21,1
2018	G40	Gedoubleerd	3.035	6,2
2018	G40	Onbekend	2.459	5,1
2018	G4	Hoger dan advies	4.442	20,6
2018	G4	Gelijk aan advies	9.858	45,7
2018	G4	Lager dan advies	4.098	19,0
2018	G4	Gedoubleerd	1.599	7,4
2018	G4	Onbekend	1.568	7,3
2019	Overig	Hoger dan advies	22.250	22,0
2019	Overig	Gelijk aan advies	49.025	48,4
2019	Overig	Lager dan advies	20.811	20,6
2019	Overig	Gedoubleerd	4.943	4,9
2019	Overig	Onbekend	4.192	4,1
2019	G40	Hoger dan advies	11.129	22,6
2019	G40	Gelijk aan advies	22.761	46,2
2019	G40	Lager dan advies	9.551	19,4
2019	G40	Gedoubleerd	3.140	6,4
2019	G40	Onbekend	2.730	5,5
2019	G4	Hoger dan advies	5.067	22,9
2019	G4	Gelijk aan advies	10.278	46,4
2019	G4	Lager dan advies	3.616	16,3
2019	G4	Gedoubleerd	1.602	7,2
2019	G4	Onbekend	1.570	7,1

Jaar	Stedenindeling	plaats	N	percentage
2020	Overig	Hoger dan advies	19.688	19,4
2020	Overig	Gelijk aan advies	47.279	46,5
2020	Overig	Lager dan advies	25.190	24,8
2020	Overig	Gedoubleerd	4.996	4,9
2020	Overig	Onbekend	4.613	4,5
2020	G40	Hoger dan advies	9.414	19,0
2020	G40	Gelijk aan advies	22.025	44,4
2020	G40	Lager dan advies	11.940	24,0
2020	G40	Gedoubleerd	3.224	6,5
2020	G40	Onbekend	3.057	6,2
2020	G4	Hoger dan advies	4.144	18,5
2020	G4	Gelijk aan advies	9.654	43,2
2020	G4	Lager dan advies	4.835	21,6
2020	G4	Gedoubleerd	1.796	8,0
2020	G4	Onbekend	1.927	8,6
2021	Overig	Hoger dan advies	19.226	19,3
2021	Overig	Gelijk aan advies	45.590	45,8
2021	Overig	Lager dan advies	25.258	25,3
2021	Overig	Gedoubleerd	5.115	5,1
2021	Overig	Onbekend	4.470	4,5
2021	G40	Hoger dan advies	9.445	19,2
2021	G40	Gelijk aan advies	21.551	43,7
2021	G40	Lager dan advies	12.186	24,7
2021	G40	Gedoubleerd	3.252	6,6
2021	G40	Onbekend	2.873	5,8
2021	G4	Hoger dan advies	4.017	18,3
2021	G4	Gelijk aan advies	9.294	42,4
2021	G4	Lager dan advies	5.101	23,3
2021	G4	Gedoubleerd	1.783	8,1
2021	G4	Onbekend	1.705	7,8

Tabel A34 Statistieken definitief advies per migratieachtergrond leerling

Jaar	Migratieachtergrond	Percentage definitief advies	Percentage voorlopig advies	Vershil voorlopig definitief advies	N
2018	Geen migratieachtergrond	0,51	0,49	0,02	127.716
2018	Westerse migratieachtergrond	0,53	0,51	0,02	12.708
2018	Niet-westerse migratieachtergrond	0,37	0,35	0,02	29.856
2019	Geen migratieachtergrond	0,48	0,48	0,00	128.809
2019	Westerse migratieachtergrond	0,50	0,50	0,00	13.042
2019	Niet-westerse migratieachtergrond	0,35	0,35	0,00	30.533
2020	Geen migratieachtergrond	0,51	0,49	0,02	129.023
2020	Westerse migratieachtergrond	0,53	0,51	0,02	13.686
2020	Niet-westerse migratieachtergrond	0,39	0,37	0,03	30.796
2021	Geen migratieachtergrond	0,50	0,48	0,01	125.938
2021	Westerse migratieachtergrond	0,52	0,51	0,02	13.746
2021	Niet-westerse migratieachtergrond	0,39	0,37	0,02	30.945
2022	Geen migratieachtergrond	0,50	0,49	0,02	126.294
2022	Westerse migratieachtergrond	0,51	0,49	0,02	13.836
2022	Niet-westerse migratieachtergrond	0,40	0,38	0,02	31.304
2023	Geen migratieachtergrond	0,50	0,48	0,03	121.284
2023	Westerse migratieachtergrond	0,51	0,48	0,03	14.153
2023	Niet-westerse migratieachtergrond	0,40	0,36	0,03	31.717

Tabel A35 Heroverweging en bijstellingen per migratieachtergrond

Jaar	Migratieachtergrond	heroverweging	bijstelling	% heroverweging	% bijstelling	% bijstelling heroverweging	N
2020	Geen migratieachtergrond	46.229	10.617	36	8,3	23	127.879
2020	Westerse migratieachtergrond	4.582	1.488	34	11,2	32	13.343
2020	Niet-westerse migratieachtergrond	12.148	4.784	41	16,1	39	29.684
2021	Geen migratieachtergrond	45.137	10.643	36	8,5	24	124.771
2021	Westerse migratieachtergrond	4.481	1.473	33	11,0	33	13.383
2021	Niet-westerse migratieachtergrond	12.180	4.739	41	15,9	39	29.881
2022	Geen migratieachtergrond	42.353	10.784	34	8,6	25	125.204
2022	Westerse migratieachtergrond	4.183	1.466	31	11,0	35	13.340
2022	Niet-westerse migratieachtergrond	10.966	4.538	36	15,0	41	30.180
2023	Geen migratieachtergrond	37.068	27.067	31	22,5	73	120.176
2023	Westerse migratieachtergrond	4.007	3.331	30	24,7	83	13.472
2023	Niet-westerse migratieachtergrond	11.036	9.494	36	31,2	86	30.407

Tabel A36

Aantal en percentage leerlingen hoger, gelijk of lager geplaatst in VO dan advies per migratieachtergrond

Jaar	Migratieachtergrond	plaatsing	N	percentage
2020	Geen migratieachtergrond	Hoger dan advies	26.732	21
2020	Geen migratieachtergrond	Gelijk aan advies	64.572	50
2020	Geen migratieachtergrond	Lager dan advies	17.290	13
2020	Geen migratieachtergrond	Onbekend	20.429	16
2020	Westerse migratieachtergrond	Hoger dan advies	2.894	21
2020	Westerse migratieachtergrond	Gelijk aan advies	6.646	49
2020	Westerse migratieachtergrond	Lager dan advies	1.620	12
2020	Westerse migratieachtergrond	Onbekend	2.526	18
2020	Niet-westerse migratieachtergrond	Hoger dan advies	7.721	25
2020	Niet-westerse migratieachtergrond	Gelijk aan advies	14.235	46
2020	Niet-westerse migratieachtergrond	Lager dan advies	3.185	10
2020	Niet-westerse migratieachtergrond	Onbekend	5.655	18
2021	Geen migratieachtergrond	Hoger dan advies	26.173	21
2021	Geen migratieachtergrond	Gelijk aan advies	63.364	50
2021	Geen migratieachtergrond	Lager dan advies	16.679	13
2021	Geen migratieachtergrond	Onbekend	19.722	16
2021	Westerse migratieachtergrond	Hoger dan advies	2.908	21
2021	Westerse migratieachtergrond	Gelijk aan advies	6.756	49
2021	Westerse migratieachtergrond	Lager dan advies	1.533	11
2021	Westerse migratieachtergrond	Onbekend	2.549	19
2021	Niet-westerse migratieachtergrond	Hoger dan advies	7.615	25
2021	Niet-westerse migratieachtergrond	Gelijk aan advies	14.102	46
2021	Niet-westerse migratieachtergrond	Lager dan advies	3.204	10
2021	Niet-westerse migratieachtergrond	Onbekend	6.024	19

Jaar	Migratieachtergrond	plaatsing	N	percentage
2022	Geen migratieachtergrond	Hoger dan advies	26.458	21
2022	Geen migratieachtergrond	Gelijk aan advies	63.083	50
2022	Geen migratieachtergrond	Lager dan advies	17.508	14
2022	Geen migratieachtergrond	Onbekend	19.245	15
2022	Westerse migratieachtergrond	Hoger dan advies	2.814	20
2022	Westerse migratieachtergrond	Gelijk aan advies	6.907	50
2022	Westerse migratieachtergrond	Lager dan advies	1.628	12
2022	Westerse migratieachtergrond	Onbekend	2.487	18
2022	Niet-westerse migratieachtergrond	Hoger dan advies	7.453	24
2022	Niet-westerse migratieachtergrond	Gelijk aan advies	14.657	47
2022	Niet-westerse migratieachtergrond	Lager dan advies	3.463	11
2022	Niet-westerse migratieachtergrond	Onbekend	5.731	18
2023	Geen migratieachtergrond	Hoger dan advies	22.420	18
2023	Geen migratieachtergrond	Gelijk aan advies	61.251	50
2023	Geen migratieachtergrond	Lager dan advies	19.206	16
2023	Geen migratieachtergrond	Onbekend	18.409	15
2023	Westerse migratieachtergrond	Hoger dan advies	2.774	20
2023	Westerse migratieachtergrond	Gelijk aan advies	7.145	50
2023	Westerse migratieachtergrond	Lager dan advies	1.694	12
2023	Westerse migratieachtergrond	Onbekend	2.540	18
2023	Niet-westerse migratieachtergrond	Hoger dan advies	6.992	22
2023	Niet-westerse migratieachtergrond	Gelijk aan advies	15.261	48
2023	Niet-westerse migratieachtergrond	Lager dan advies	3.612	11
2023	Niet-westerse migratieachtergrond	Onbekend	5.852	18

Tabel A37

Aantal en percentage leerlingen hoger, gelijk of lager terecht gekomen in VO 3e leerjaar dan advies per migratieachtergrond

Jaar	Migratieachtergrond	plaats	N	percentage
2018	Geen migratieachtergrond	Hoger dan advies	24.784	19,4
2018	Geen migratieachtergrond	Gelijk aan advies	63.600	49,8
2018	Geen migratieachtergrond	Lager dan advies	27.654	21,6
2018	Geen migratieachtergrond	Gedoubleerd	6.111	4,8
2018	Geen migratieachtergrond	Onbekend	5.567	4,4
2018	Westerse migratieachtergrond	Hoger dan advies	2.795	22,0
2018	Westerse migratieachtergrond	Gelijk aan advies	5.970	47,0
2018	Westerse migratieachtergrond	Lager dan advies	2.341	18,4
2018	Westerse migratieachtergrond	Gedoubleerd	813	6,4
2018	Westerse migratieachtergrond	Onbekend	789	6,2
2018	Niet-westerse migratieachtergrond	Hoger dan advies	7.057	23,6
2018	Niet-westerse migratieachtergrond	Gelijk aan advies	12.854	43,0
2018	Niet-westerse migratieachtergrond	Lager dan advies	6.178	20,7
2018	Niet-westerse migratieachtergrond	Gedoubleerd	2.300	7,7
2018	Niet-westerse migratieachtergrond	Onbekend	1.467	4,9
2019	Geen migratieachtergrond	Hoger dan advies	27.028	21,0
2019	Geen migratieachtergrond	Gelijk aan advies	62.979	48,9
2019	Geen migratieachtergrond	Lager dan advies	26.314	20,4
2019	Geen migratieachtergrond	Gedoubleerd	6.438	5,0
2019	Geen migratieachtergrond	Onbekend	6.050	4,7
2019	Westerse migratieachtergrond	Hoger dan advies	3.147	24,1
2019	Westerse migratieachtergrond	Gelijk aan advies	5.897	45,2
2019	Westerse migratieachtergrond	Lager dan advies	2.183	16,7
2019	Westerse migratieachtergrond	Gedoubleerd	893	6,8
2019	Westerse migratieachtergrond	Onbekend	922	7,1
2019	Niet-westerse migratieachtergrond	Hoger dan advies	8.207	26,9
2019	Niet-westerse migratieachtergrond	Gelijk aan advies	13.078	42,8
2019	Niet-westerse migratieachtergrond	Lager dan advies	5.433	17,8
2019	Niet-westerse migratieachtergrond	Gedoubleerd	2.344	7,7
2019	Niet-westerse migratieachtergrond	Onbekend	1.471	4,8

Jaar	Migratieachtergrond	plaats	N	percentage
2020	Geen migratieachtergrond	Hoger dan advies	23.496	18,2
2020	Geen migratieachtergrond	Gelijk aan advies	60.628	47,0
2020	Geen migratieachtergrond	Lager dan advies	31.716	24,6
2020	Geen migratieachtergrond	Gedoubleerd	6.332	4,9
2020	Geen migratieachtergrond	Onbekend	6.851	5,3
2020	Westerse migratieachtergrond	Hoger dan advies	2.807	20,5
2020	Westerse migratieachtergrond	Gelijk aan advies	5.982	43,7
2020	Westerse migratieachtergrond	Lager dan advies	2.864	20,9
2020	Westerse migratieachtergrond	Gedoubleerd	988	7,2
2020	Westerse migratieachtergrond	Onbekend	1.045	7,6
2020	Niet-westerse migratieachtergrond	Hoger dan advies	6.904	22,4
2020	Niet-westerse migratieachtergrond	Gelijk aan advies	12.239	39,7
2020	Niet-westerse migratieachtergrond	Lager dan advies	7.342	23,8
2020	Niet-westerse migratieachtergrond	Gedoubleerd	2.678	8,7
2020	Niet-westerse migratieachtergrond	Onbekend	1.633	5,3
2021	Geen migratieachtergrond	Hoger dan advies	23.036	18,3
2021	Geen migratieachtergrond	Gelijk aan advies	58.243	46,2
2021	Geen migratieachtergrond	Lager dan advies	31.749	25,2
2021	Geen migratieachtergrond	Gedoubleerd	6.435	5,1
2021	Geen migratieachtergrond	Onbekend	6.475	5,1
2021	Westerse migratieachtergrond	Hoger dan advies	2.860	20,8
2021	Westerse migratieachtergrond	Gelijk aan advies	5.992	43,6
2021	Westerse migratieachtergrond	Lager dan advies	2.893	21,1
2021	Westerse migratieachtergrond	Gedoubleerd	977	7,1
2021	Westerse migratieachtergrond	Onbekend	1.024	7,4
2021	Niet-westerse migratieachtergrond	Hoger dan advies	6.742	21,8
2021	Niet-westerse migratieachtergrond	Gelijk aan advies	12.133	39,2
2021	Niet-westerse migratieachtergrond	Lager dan advies	7.865	25,4
2021	Niet-westerse migratieachtergrond	Gedoubleerd	2.718	8,8
2021	Niet-westerse migratieachtergrond	Onbekend	1.487	4,8

Tabel A38

Aantal en percentage bijgestelde leerlingen hoger, gelijk of lager terecht gekomen in VO 3e leerjaar dan advies per migratieachtergrond

Jaar	Migratieachtergrond	plaats	N	percentage
2018	Geen migratieachtergrond	Hoger dan advies	1.950	18,9
2018	Geen migratieachtergrond	Gelijk aan advies	3.673	35,5
2018	Geen migratieachtergrond	Lager dan advies	3.837	37,1
2018	Geen migratieachtergrond	Gedoubleerd	488	4,7
2018	Geen migratieachtergrond	Onbekend	387	3,7
2018	Westerse migratieachtergrond	Hoger dan advies	302	23,1
2018	Westerse migratieachtergrond	Gelijk aan advies	451	34,5
2018	Westerse migratieachtergrond	Lager dan advies	403	30,8
2018	Westerse migratieachtergrond	Gedoubleerd	88	6,7
2018	Westerse migratieachtergrond	Onbekend	64	4,9
2018	Niet-westerse migratieachtergrond	Hoger dan advies	1.007	22,5
2018	Niet-westerse migratieachtergrond	Gelijk aan advies	1.423	31,7
2018	Niet-westerse migratieachtergrond	Lager dan advies	1.521	33,9
2018	Niet-westerse migratieachtergrond	Gedoubleerd	314	7,0
2018	Niet-westerse migratieachtergrond	Onbekend	218	4,9

Tabel A39 Statistieken toets en definitief advies

Jaar	Percentage definitief advies	Percentage toetsadvies	N
2014	0,48	0,46	185.652
2015	0,49	0,48	181.227
2016	0,50	0,49	176.377
2017	0,50	0,50	172.324
2018	0,48	0,38	170.603
2019	0,45	0,00	172.665
2020	0,49	0,37	173.782
2021	0,48	0,36	170.866
2022	0,48	0,36	171.586
2023	0,48	0,33	167.303

Tabel A40 Statistieken toets en definitief advies per geslacht

Jaar	Geslacht	Percentage definitief advies	Percentage toetsadvies	N
2014	Jongens	0,48	0,45	92.556
2014	Meiden	0,47	0,46	93.096
2015	Jongens	0,49	0,47	90.228
2015	Meiden	0,49	0,48	90.999
2016	Jongens	0,50	0,49	87.771
2016	Meiden	0,50	0,50	88.606
2017	Jongens	0,50	0,49	86.113
2017	Meiden	0,50	0,50	86.211
2018	Jongens	0,48	0,38	84.616
2018	Meiden	0,48	0,39	85.987
2019	Jongens	0,46	0,00	86.097
2019	Meiden	0,45	0,00	86.568
2020	Jongens	0,50	0,38	86.491
2020	Meiden	0,48	0,37	87.291
2021	Jongens	0,49	0,36	84.823
2021	Meiden	0,47	0,36	86.043
2022	Jongens	0,50	0,37	85.711
2022	Meiden	0,47	0,35	85.875
2023	Jongens	0,50	0,33	83.764
2023	Meiden	0,47	0,33	83.537

Deze monitor is een uitgave van:

Informatieproducten
Dienst Uitvoering Onderwijs

Maart 2025 | Publicatie-nr. 19714-002